

PROGRAM UKUPNOG RAZVOJA
Analiza situacije
Općine Tinjan
i
Sveti Petar u Šumi

U Splitu 31.01.2009.

MICRO projekt d.o.o.

Stepinčeva 38, 21 311 Stobreč

Tel: 021 555 400

Fax: 021 555 419

www.microgrupa.com

SADRŽAJ

1. UVOD.....	5
1.1. Što je Program ukupnog razvoja i čemu služi?	5
1.2. Konceptcija Programa ukupnog razvoja.....	9
1.3. PUR i održivi razvoj	10
1.4. Financiranje razvoja JLS-a	10
1.5. Implementacija aktivnosti iz PUR-a u proračun JLS-a	12
2. STRUKTURNA ANALIZA SITUACIJE	13
2.1. Gospodarstvo	13
2.1.1. Geografski položaj Istarske županije	13
2.1.2. Klimatske značajke Istarske županije.....	15
2.1.3. Površina općine, broj stanovnika i gustoća naseljenosti.....	16
2.1.4. Pregled postojećih ključnih gospodarskih sektora	18
2.1.5. Obrtništvo	20
2.1.6. Trgovačka društva.....	21
2.1.7. Zadruga	22
2.1.8. Poljoprivreda.....	23
2.1.9. Šumarstvo.....	37
2.1.10. Turizam	39
2.1.11. Bankarstvo i financijske usluge.....	43
2.1.12. Poticanje razvoja poduzetništva	44
2.1.13. Gospodarska udruživanja	45
2.1.14. Radna snaga - zaposlenost/ nezaposlenost i izvori financiranja	46
2.1.15. Stanovanje i javne zgrade	54
2.1.16. SWOT analiza gospodarstva	55
2.2. Društvene djelatnosti	57
2.2.1. Nadležnosti	57
2.2.2. Obrazovanje	58
2.2.2.1. Predškolsko obrazovanje u općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi.....	59
2.2.2.2. Osnovnoškolsko obrazovanje	59
2.2.2.3. Srednje i visoko obrazovanje	62
2.2.3. Kulturna i prirodna baština.....	63
2.2.4. Šport.....	73
2.2.5. Zdravstvo i socijalna skrb	76
2.2.5.1. Zdravstvo	76
2.2.5.2. Socijalna skrb	77
2.2.6. Vatrogasna zaštita	77
2.2.7. SWOT analiza društvenih djelatnosti	78
2.3. Zaštita okoliša.....	81
2.3.1. Odlaganje čvrstog otpada.....	82
2.3.2. Ispust otpadnih voda.....	88
2.3.3. Onečišćenje prirodnih resursa	88
2.3.3.1. Onečišćenje voda.....	88
2.3.3.2. Onečišćenje zraka	89
2.3.3.3. Onečišćenje tla te degradacija zemljišta i poljoprivrednog potencijala	89
2.3.4. SWOT analiza zaštite okoliša	91
2.4. Institucije	92
2.4.1. Struktura državne administracije	92
2.4.2. Struktura županijske administracije	94
2.4.3. Struktura administracije Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.....	101

2.4.4. Aktivno vođenje proračuna Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi	105
2.4.4.1. Proračun Općine	105
2.4.4.2. Transparentni proračunski proces	106
2.4.5. <i>Financiranje javnih potreba</i>	107
2.4.5.1. Prihodi proračuna Općine	112
2.4.6. <i>Kreiranje interesnih partnerstava</i>	118
2.4.6.1. Sudjelovanje građana	118
2.4.6.2. Javno-privatno partnerstvo	118
2.4.7. <i>SWOT analiza institucija</i>	119
2.5. Prostorno uređenje	121
2.5.1. Uvod	121
2.5.2. Postupak prostornog uređenja	122
2.5.3. Postupak provedbe prostornih planova	122
2.5.4. Upravljanje korištenjem zemljišta	124
2.5.4.1. Općina Tinjan	124
2.5.4.2. Općina Sveti Petar u Šumi	127
2.5.5. <i>Prilagodbe i unapređenja fizičke infrastrukture</i>	129
2.5.5.1. Općina Tinjan	129
2.5.5.2. Općina Sveti Petar u Šumi	133
2.5.6. <i>SWOT analiza prostornog planiranja</i>	136
3. Strategija razvoja OPĆINA TINJAN I SVETI PETAR U ŠUMI	139
4. Mjere razvoja OPĆINA TINJAN I SVETI PETAR U ŠUMI	140
5. Postupak praćenja i ažuriranja provedbe PUR-a	141
5.1. Odgovornost za provedbu PUR-a	143
5.1.1. Postupci upravljanja	143
5.1.2. Praćenje i ocjenjivanje	143
5.1.3. Organizacija i jamčenje tijeka informacija i razmjene informacija	144
6. POPIS TABLICA; GRAFIKONA I SLIKA	145

1. UVOD

1.1. Što je Program ukupnog razvoja i čemu služi?

Razvoju teži svaka država, regija, županija, grad ili općina. Želja za razvojem i boljim životom uostalom potječe od svakog pojedinca, od svake obitelji, i kao takva prožeta je kroz sve sfere ljudskog djelovanja.

Da bi ta naša nastojanja uspjeli realizirati, potrebno je uložiti određene napore i sredstva, ali prije svega treba imati jasnu **viziju i cilj**. Bez jasnog planiranja razvoj se prepušta stihiji i ne odvija se u željenom smjeru. Neplanirani razvoj ne prepoznaje sve potrebe društva za razvojem u svim njegovim pojavnostima, i kao takav donosi brojne probleme sredini u kojoj se odvija. Takav razvoj najčešće se manifestira ekonomskom nerazvijenosti, lošom gospodarskom koordinacijom, nekompatibilnošću gospodarskih subjekata, lošom socijalnom politikom, te uništavanjem i zagađanjem prostora kao najvrjednijeg resursa jednog područja.

Da bi se izbjegao takav slijed zbivanja, očuvao okoliš, a ujedno omogućio kvalitetan ekonomski razvitak koji će građanima pružiti visok životni standard i općenito ugodan život, potrebno je konstruktivno sagledati potrebe i promišljanja svih subjekata jednog društva. U razvijenim zemljama takav je oblik razvoja postao potpuno uobičajena praksa, ali i obveza. U nerazvijenim zemljama ili slabo razvijenim zemljama, izrada takvih planova još uvijek nije pravilo. Planiranje nije i ne smije biti dilema, ono o čemu se treba razmišljati su pitanja kako i na koji način planirati razvoj te kako ga realizirati. Naime, mnogo značajnija sredstva su potrebna za ispravljanje grešaka napravljenih u neplanskom, stihijskom razvoju nego što bi bilo utrošeno u planiranje i osmišljavanje razvoja nekog područja.

Zbog toga dobro osmišljen upravljani ili vođeni razvoj neke države ima jasnu strukturu, piramidu strategija odnosno planova. Obično je to planiranje koncipirano na tri razine: državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Država tako izrađuje strategije razvoja, dokumente koji daju smjernice nekoj državi u kojem smjeru treba graditi svoju budućnost, koje su joj glavne grane gospodarstva, i područja od nacionalnog interesa. Sukladno tome planiranje razvoja se spušta na niže razine: regija, jedinica lokalne samouprave (JLS). U Hrvatskoj taj lanac sukladno administrativno-političkom ustrojstvu ima slijedeće elemente: strategije RH koju donosi Vlada i Sabor Republike Hrvatske, regionalni operativni program (ROP) kojeg donosi županija, a koji mora biti sukladan s prije spomenutim strategijama, te program ukupnog razvoja (PUR), dokument kojeg usvajaju općinska i gradska Vijeća u RH.

PUR je iznimno značajan dokument kojeg izrađuje općina ili grad, te na taj način preuzima odgovornost za gospodarski razvoj svojeg JLS-a.

Osim toga, zbog neravnomjernog razvoja pojedinih regija Republike Hrvatske kao i različitih društvenih skupina, Vlada RH je prepoznala potrebu da se definira **regionalna politika**. Regionalna politika je isto tako politika i praksa koju provodi EU, iz razloga smanjenja socijalnih i gospodarskih razlika pojedinih regija, odnosno ekonomske i socijalne kohezije Europske unije. Ovakva politika provodi se pomoću različitih strukturnih i kohezijskih fondova. Na taj način EU odobrava i potiče prijenos sredstava iz bogatijih zemalja članica u one manje razvijene zemlje/regije. Takvom politikom unutar Unije može se prenijeti i više od 35% proračuna EU-a. Zahvaljujući strukturnim i kohezijskim fondovima utječe se na povećanje konkurentnosti regije i pridonosi boljem standardu njenih građana.

Iz tih razloga trebalo je izgraditi sustav **nacionalnog, regionalnog i lokalnog razvoja**, tj. sustava koji će omogućiti:

1. jasno definiranje potreba u razvoju,
2. usuglašavanje oko razvojnih prioriteta te
3. razvijanje ideja i predlaganje takvih projekata koji opravdavaju investiranje javnih sredstava u pojedina područja.

Takvi sustavi su također preduvjet za sudjelovanje u preraspodjeli sredstava iz predpristupnih i strukturnih fondova Europske unije.

Poseban značaj za održivi razvoj zemlje i njenu konkurentnost na europskom tržištu sačinjava upravo regionalna politika. Na taj način izjednačava se gospodarska razvijenost pojedinih regija unutar države, te lakša implementacija u globalne procese koji se odvijaju na tržištu. U prilog tome govori i praksa Europske unije u kojoj ne samo da regije unutar država razvijaju politiku svojeg razvoja, već se često regije različitih država (koje imaju iste ili slične interese) povezuju te zajednički nastupaju i razvijaju na tržištu.

Kao što je potrebno da strategija i poticanje na inicijativu dolazi od strane viših instanci, isto tako je potrebno da različite razvojne projekte planiraju i provode lokalne vlasti. To dolazi iz činjenice da se svi projekti međusobno razlikuju bilo u većoj ili u manjoj mjeri. Na taj način programi kreirani na nacionalnoj razini često ne mogu polučiti priželjkivane rezultate, barem ne u onoj mjeri u kojoj je to moguće postići kada se sama lokalna zajednica aktivno uključi u razvoj područja na kojem djeluje. Svako područje, regija, općina ili grad ima svoje specifičnosti i kao takve najbolje ih poznaju upravo lokalne vlasti. Stoga je lokalne vlasti potrebno educirati o načinu planiranja razvoja i njegovu provođenju, kako bi mogli biti nosioci razvoja JLS-a.

Instrumenti za provedbu ovih prioriteta regionalne politike su Programi razvoja županija i širih regija ili programi razvoja gradova i općina.

Zbog svega navedenog potpuno se logičnim nameće potreba da i Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi izrade Programe ukupnog razvoja. Budući je Istarska županija već izradila ROP (regionalni operativni program), tim je potreba i mogućnost za izradu PUR-a još više izgledna.

Upravo iz tih razloga su Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi prionule izradi „**Programa ukupnog razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi**“.

Izrada Programa ukupnog razvoja omogućiti će razvoj općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, dati odgovor na pitanje u kojem smjeru taj razvoj treba ići i na koji ga način ostvariti. Isto tako **PUR će dati realnu sliku o potrebama svih subjekata i skupina u društvu, kao i sastaviti listu prioriteta.** PUR je dokument po kojem će Poglavarstva Općina moći planirati aktivnosti, najznačajnije i najučinkovitije projekte za Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi, ujedno takav plan je i podloga za izradu proračuna i raspodjele novca unutar Općina.

Isto tako specifična namjena PUR-a je odrediti gdje općina želi i može biti u ekonomskom, gospodarskom i društvenom pogledu u odnosu na regiju i državu u cjelini te odrediti optimalan put za postizanje toga cilja.

Program ukupnog razvoja utvrđuje strateške prioritete razvoja i pomaže usmjeriti resurse kako bi se oni što efikasnije upotrijebili.

PUR obično izrađuje skupina stručnjaka, dok samu strategiju određuje radna skupina koja je sastavljena od svih meritornih subjekata u općini kako bi sve skupine društva bile uključene u proces odlučivanja. Subjekti će biti zaduženi i za provedbu programa.

PUR nudi odgovore na slijedeće probleme s kojim se JLS susreće:

1. zapošljavanje;
2. prihod;
3. privlačenje investicija;
4. pristup kapitalu;
5. komunalne usluge;
6. prometnu infrastrukturu te
7. na sve ostale segmente koji su izravno povezani s održivim gospodarskim rastom i napretkom. Izuzetno je bitno da se takva strategija razvoja usredotoči na one projekte i zadatke koji će imati pozitivnih učinaka na JLS i koje je moguće ostvariti.

Provođenje te praćenje i ažuriranje ovog programa razvoja označava slijedeći logičan korak u strateško-gospodarskom razvoju općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

Izrada Programa ukupnog razvoja nije zakonom obvezujuća, no ipak Općinsko poglavarstvo smatra nužnim izraditi PUR kako bi on bio odraz potreba Općine, te u kojem će biti odrednice budućeg razvoja Općine s **konkretnim mjerama za postizanje održivog razvoja**. Dakle izrada dokumenta koji će najaviti uspješan proces održivog razvoja.

1.2. *Koncepcija Programa ukupnog razvoja*

Struktura „Programa ukupnog razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi“ je slijedeća:

U prvom poglavlju obrađuju se slijedeća pitanja: što je Program ukupnog razvoja, tko ga je izradio, koje su njegove koristi, kome je on namijenjen, zašto se prišlo izradi tog plana, koje je radnje potrebno izvršiti kako bi se izradio ovaj dokument itd.

U drugom poglavlju se analizira postojeća situacija u općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi. Obradena područja su strukturirana na slijedeći način:

1. gospodarstvo općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi;
2. društvene djelatnosti općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi;
3. zaštita okoliša općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi;
4. institucije u općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi;
5. prostorno uređenje općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

Svaka navedena cjelina ima SWOT analizu u kojoj se navode snage, slabosti, prilike i prijetnje svake od navedenih cjelina.

U trećem poglavlju navodi se ukupna Strategija razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi (Prilog 1).

Strategija razvoja **nudi rješenja**, nakon što prouči analizu područja, oformljena radna skupina sukladno napravljenom analizi definira ključne probleme koji se pojavljuju na području općine.

Nakon što su se izglasali prioritetni problemi u svakom od područja odredili su se strateški ciljevi razvoja tog područja. Određivanje prioriteta razvoja je neophodno za razvoj općine jer su resursi kojima raspolaže jedinica lokalne samouprave manji od mogućnosti koji se pred nju postavljaju.

Kada se definiraju polazišta utvrđuje se zajednička **vizija općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, a potom i strateški ciljevi**.

Kako bi se određeni strateški ciljevi razvoja mogli ostvariti potrebno je razviti **strategije** pomoću kojih će se ti postavljeni ciljevi ostvariti.

U četvrtom poglavlju se razrađuju i definiraju Mjere odnosno projekti koji su nužni da bi se Strategije razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi mogle provesti u djelo (Prilog 2).

U **petom poglavlju** navode se načini praćenja, monitoringa, kontrole i ažuriranja izrađenog Programa ukupnog razvoja.

Šesto poglavlje sadrži popis tablica, grafova i slika koje omogućuje lakše praćenje dokumenta i bolju preglednost sadržaja.

Kako bi se osigurao pravilan gospodarski, socijalni i društveni razvoj općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, bitno je da se sva ulaganja bilo od strane državnih ministarstava, međunarodnih donatora ili Županije, odnose samo na one projekte koji jasno dostižu ciljeve i odgovarajuće prioritete. Cilj je da se Program ukupnog razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi prepozna kao učinkovit okvir za financiranje jasnih razvojnih prioriteta.

1.3. PUR i održivi razvoj

Integrirani, odnosno održivi razvitak, je cilj kojem teži svako planiranje počevši od državne razine pa do županijske i gradske tj. općinske. Integrirani razvitak je razvitak koji objedinjuje tri cilja gospodarskog, socijalnog (društvenog) i ekološkog. Održivi razvitak mora postati dominantna odrednica u svim strategijama razvoja pa tako i u strategiji razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

Razvitak mora biti usmjeren na dugoročna rješenja razvoja općina, a nikako ne na kratkoročna i privremena rješenja aktualnih problema i budućih potreba. Česta je pogreška da se u želji i potrebi za bržim gospodarskim razvitkom naprave koraci koji idu na uštrb zaštite okoliša, što ne ide u prilog održivom razvitku. Proces održivog razvitka nije moguće započeti jačanjem gospodarskog razvitka u cilju odgovaranja na postojeći pritisak, ne uzimajući u obzir pritom **društvena razvojna načela i ekološke zahtjeve** (te se zbog toga jedan veliki dio PUR-a odnosi na dio o zaštiti okoliša). Stoga je važno da usprkos potrebi za što bržim razvojem i nemogućnosti njegova daljnjeg odgađanja ne budu zanemareni društveni i ekološki aspekti. Zbog toga jedan od ključnih ciljeva planiranja treba biti i zaštita okoliša. To znači uvođenje zaštite okoliša kao jedne od dimenzija u sve velike teme ekonomskog i socijalnog razvoja koje su u 21. stoljeću pred nama: od industrijskog razvoja, gradnje prometne infrastrukture, restrukturiranja i privatizacije energetskog sektora, do drugačijeg oblikovanja turističkog proizvoda, prilagodbe poljoprivrede, očuvanja okoliša, naročito nacionalnih parkova te politike zapošljavanja. Iz navedenih razloga jako je bitno da se vodi posebna pažnja o zaštiti okoliša kako ne bi došlo do narušavanja samog koncepta održivog razvoja.

1.4. Financiranje razvoja JLS-a

Nadležnost i odgovornost za razvoj infrastrukture na području lokalne uprave i samouprave snose općine i gradovi. Tako da projekti poput lokalnih prometnica,

objekata za rekreaciju, vodovodnu i kanalizacijsku infrastrukturu ali i svi drugi projekti, njihova izgradnja i održavanje predstavljaju izniman financijski trošak. Zbog tog pritiska lokalne samouprave su prisiljene potražiti alternativne mehanizme financiranja i upravljanja za poslove vezane uz infrastrukturu, svjesne da će učinkovito pružanje usluga biti ključno u premošćivanju budućih nedostataka u financiranju infrastrukture. Potraga je uglavnom usmjerena na uključivanja privatnog sektora i sredstava privatnog sektora za pružanje usluga vezanih za infrastrukturu lokalnih samouprava (javno-privatno partnerstvo).

Postoji mogućnost financiranja takvih projekata i putem kreditiranja lokalnih samouprava u RH. To tržište koje predstavljaju jedinice lokalne samouprave još je relativno novo i slabo zastupljeno kod financijskih institucija, ali se vrlo brzo razvija. Komercijalni krediti postaju sve konkurentniji, kapitalno financiranje sve je dostupnije iz sve većeg broja državnih i međunarodnih financijskih institucija u sve višim iznosima, a lokalne samouprave počinju sve više koristiti nove oblike financiranja, uključujući i izdavanja javno uvrštenih obveznica i leasinga.

Danas vodstvo lokalne samouprave ima nove mogućnosti za financiranje na raspolaganju to su: Međunarodne financijske institucije i državni fondovi koji daju potpore i izravne kredite lokalnim samoupravama, kao što su Europska banka za obnovu i razvoj, Europska investicijska banka, Fond za regionalni razvoj i Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR). Te institucije i programi koje nude imaju već uhodane procese u kojima upoznaju lokalnu upravu o načinu podnošenja zahtjeva za kreditiranjem i uvjetima kreditiranja.

Lokalne samouprave sada koriste i leasing do određene mjera kao mehanizam financiranja, ali primjena ove vrste financiranja je ograničena na prijevozna sredstva. Leasing trenutno ne predstavlja značajan faktor u financiranju lokalnih samouprava za nefinancijsku imovinu, iako bi se to u budućnosti moglo promijeniti kako lokalne samouprave budu sve bolje razumijevale ovu tehniku financiranja.

Postoji 5 osnovnih izvora iz kojih se jedinice lokalne samouprave mogu financirati:

- krediti poslovnih banaka;
- financiranje leasingom (operativni i financijski leasing);
- izdavanje obveznica (moguće samo za određene JLS-e koji zadovolje uvjete);
- krediti i potpore državnih financijskih institucija (HBOR, Fond za regionalni razvoj, Fond za razvoj i zapošljavanje, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Fond za obnovu i razvoj Grada Vukovara, Hrvatske vode i Ministarstva Vlade RH);
- krediti i potpore međunarodnih financijskih institucija (Svjetska banka, Europska banka za obnovu i razvoj, Europska investicijska banka, Programi financiranja EU – fondovi, Veleposlanstva stranih zemalja i strane udruge).

1.5. Implementacija aktivnosti iz PUR-a u proračun JLS-a

Kako bi se postigla adekvatna efikasnost PUR-a potrebno je što prije započeti s provedbom Programa ukupnog razvoja. U trenutku kada se Program ukupnog razvoja izradi treba ga usvojiti Općinsko vijeće. Njegova provedba treba započeti što je prije moguće kako ne bi došlo do razilaženja Programa ukupnog razvoja od trenutka kada je izrađen do trenutka kada ga se počne primjenjivati tj. njegove implementacije. Realizacija programa zahtijeva stoga strogo vezivanje planiranja projekta s godišnjim ili višegodišnjim proračunskim planiranjem u lokalnoj zajednici.

Proračun lokalnih zajednica mora biti zasnovan **na operativnom planu** koji proizlazi iz Programa ukupnog razvoja. Kako bi se srednjoročni operativni plan, koji pokriva razdoblje od nekoliko godina proveo, plan aktivnosti treba podijeliti na **godišnje planove aktivnosti**, koji sadrži projekte ili specifične korake projekata u slijedećoj godini.

Proračun za slijedeću fiskalnu godinu mora biti povezan s izradom godišnjih planova aktivnosti. Povezanost između Programa ukupnog razvoja i proračuna je ključan preduvjet kako bi se počelo upravljati održivim razvojem neke općine ili grada na kvalitetan način.

2. STRUKTURNA ANALIZA SITUACIJE

2.1. Gospodarstvo

2.1.1. Geografski položaj Istarske županije

Istarska županija je smještena na Istarskom poluotoku, na jugozapadnom dijelu Republike Hrvatske. Okružena je Primorsko-goranskom županijom na istoku, Republikom Slovenijom na sjeveru i Republikom Italijom na jugu (samo morska granica). Županija je podijeljena na 10 gradova i 31 općinu među kojima su i općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

Površina Istarske županije je **2.820 km²** i površinom spada među srednje velike županije u Hrvatskoj. Dužina obale iznosi **445 km**, dok uključujući i otoke iznosi **539.9 km**. Ukupan broj stanovnika županije prema popisu iz 2001. godine iznosi **206.344** ili **4,65%** stanovništva Hrvatske. Gustoća stanovništva je **73 st/km²** što je malo manje od nacionalnog prosjeka (78 st/km²) dok je prosječna starost stanovništva **40,2** godine. Glavno administrativno središte Istarske županije je Grad Pazin, dok je najveći grad Pula.

Slika 1. Položaj Istarske županije u Hrvatskoj

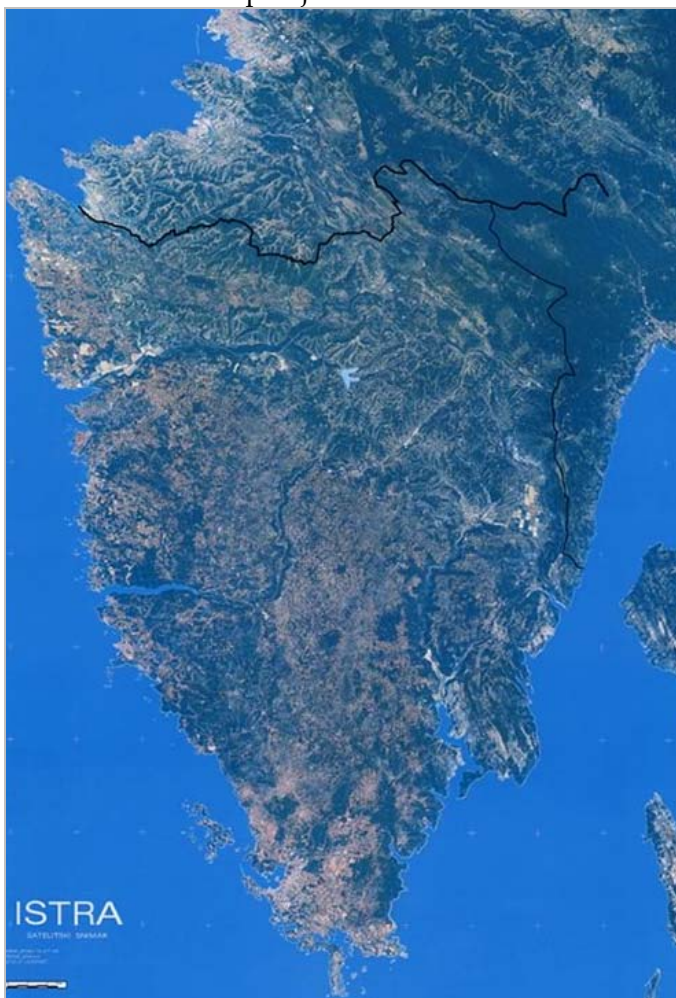

Izvor: <http://hr.wikipedia.org>

Reljef istarske županije je pretežito krški, s vapnenačkim tlom i nedostatkom vode. Sjeverno-istočni dio županije pripada produžetku Dinarskih Alpi i predstavlja planinski dio županije koji se naziva još i „bijela“ Istra. Osim navedene, razlikuju se još i „siva“ Istra ili plodna zemlja u unutrašnjosti Istre, te „crvena“ Istra ili zemlja u blizini obale s uglavnom prevladavajućim crljeničkim tlom.

Vegetacija na području Istre se razlikuje s obzirom na područja pa tako obalna područja i otoci obiluju raznovrsnom Mediteranskom vegetacijom, prvenstveno crnogoričnom šumom - zelenom makijom, (većinom crnika i planika) dok u unutrašnjosti prevladavaju hrastovina i borovina. Kontinentalne ravnice i doline su primarno namijenjene poljoprivredi. Blje moru, zemlja se koristi za uzgoj grožđa, smokvi te maslina. Glavne značajke poljoprivrede u Istri su proizvodnja ekološki uzgojene hrane i kvalitetnog vina, te maslinarstvo.

Slika 2. Istarska županija

Izvor: www.istra-istria.hr/uploads/pics/istra_sat.jpg

Tablica 1. Popis gradova i općina u Istarskoj županiji

Gradovi	Općine		
Pula	Bale	Kršan	Sveti Lovreč
Pazin	Barban	Lanišće	Sveti Petar u Šumi
Poreč	Brtonigla	Ližnjan	Svetvinčenat
Buje	Cerovlje	Lupoglav	Tar-Vabriga
Buzet	Fažana	Marčana	Tinjan
Labin	Funtana	Medulin	Višnjan
Novigrad	Gračić	Motovun	Vižinada
Rovinj	Grožnjan	Oprtalj	Vrsar
Umag	Kanfanar	Piće	Žminj
Vodnjan	Karjaba	Raša	
	Kaštelir-Labinci	Sveta Nedjelja	

Izvor: Državni zavod za statistiku, popis stanovništva 2001. godine

2.1.2. Klimatske značajke Istarske županije

Klima je Mediteranska, veoma ugodna, s najvišom prosječnom temperaturom zraka od **24°C** u kolovozu i najnižom prosječnom temperaturom od **5°C** u siječnju. Ljeta su suha i topla s više od **10** sunčanih sati dnevno. Temperature iznad 10°C su prisutne više od **240 dana** u godini. Ekstremne vrućine (više od 30°C) traju najviše tri tjedna. Iako su temperature zraka niže od onih u Dalmaciji, Jadransko more je toplije, dosežući **26°C** u kolovozu, a najhladnije u ožujku (**9-11°C**). Prosječni salinitet mora je **37‰** što je nešto manje od prosječnog saliniteta Jadranskog mora (38‰).

Prosječna količina sunčanih sati u godini iznosi **2.388 sati**. Zbog dužine dana i prevage vedrina tijekom ljeta je insolacija najduža. Dnevni prosjek ljeti u Istri iznosi oko 10 sati.

Najčešći vjetrovi na području Istarske županije su bura (sjeverni vjetar, donosi hladno i suho vrijeme) i jugo (južni vjetar, donosi toplo i vlažno vrijeme).

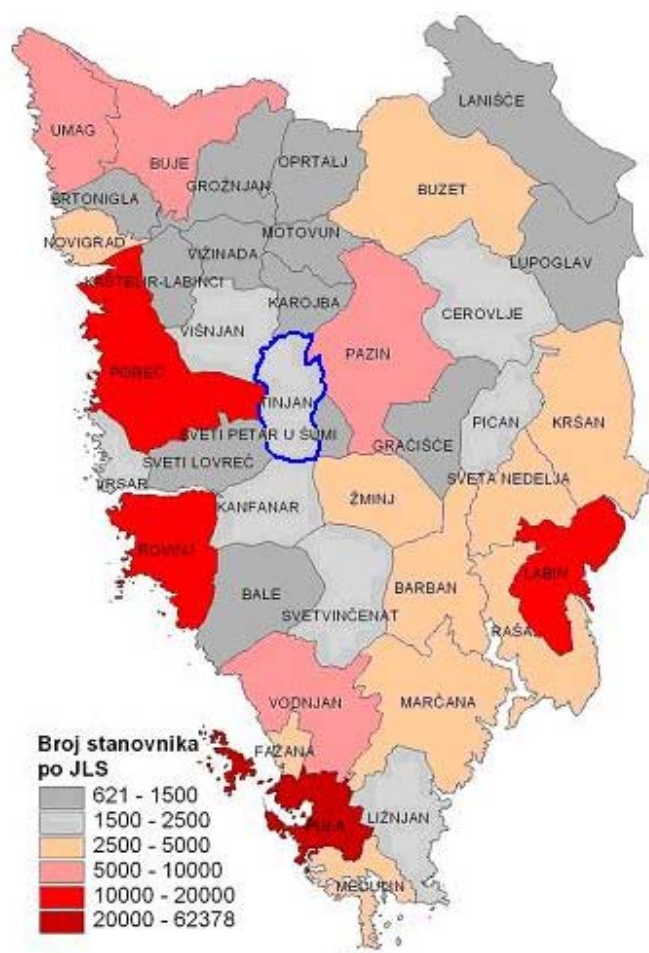
Količina oborina raste od zapada prema Učki. Jaki pljuskovi mogući su u svibnju, lipnju i listopadu. Tuča je moguća u lipnju i srpnju. Snijeg je rijetka pojava i zadržava se po nekoliko dana.

2.1.3. Površina općine, broj stanovnika i gustoća naseljenosti

Općina Tinjan

Općina Tinjan je smještena u središnjem dijelu Istarskog poluotoka, **12 km** zapadno od administrativnog centra županije, Grada Pazina. Površina općine je **54,46 km²** što je **1,93%** površine Istarske županije. Prema posljednjem popisu stanovništva u općini Tinjan živi **1770 stanovnika** (smanjenje od 10% u odnosu na 1991) što je **0,86%** stanovništva Hrvatske. Gustoća stanovništva u općini Tinjan je **32,5 st/km²** što je manje od gustoće stanovništva u Istarskoj županiji.

Slika 3. Položaj općine Tinjan u Istarskoj županiji

Izvor: ROP Istarske županije, 2005. godina

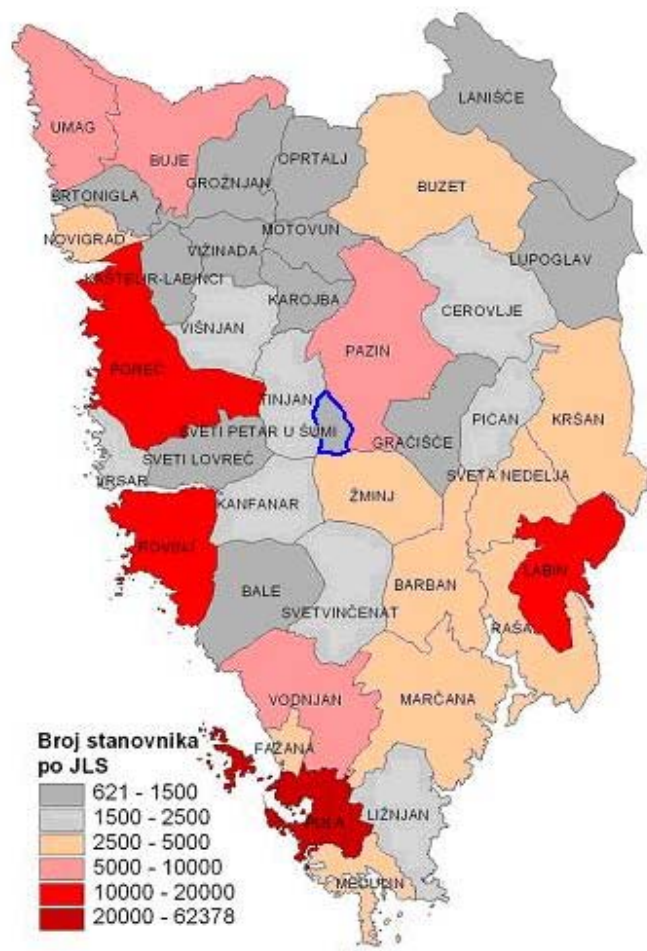

Općina Tinjan obuhvaća **9 naselja** i to: Brčići, Brečevići, Jakovci, Kringa, Muntrilj, Radetići, Tinjan i Žužići.

Općina Sveti Petar u Šumi

Općina Sveti Petar u Šumi je u središnjem dijelu Istarskog poluotoka, **11 km** jugozapadno od administrativnog centra županije, grada Pazina i **7 km** južno od općine Tinjan. Površina općine Sveti Petar u Šumi iznosi **15 km²** što je samo **0,53%** površine Istarske županije, i čini općinu najmanjom po površini u županiji. Prema posljednjem popisu stanovništva (2001. godine) na području općine Sveti Petar u Šumi živi **1.011** stanovnika, što je **0,49%** ukupnog broja stanovnika županije. Gustoća stanovništva u općini je **67 st/km²**, što je nešto manje od prosječne gustoće stanovništva Istarske županije (**73 st/km²**).

Slika 4. Položaj općine Sveti Petar u Šumi

Izvor: ROP Istarske županije, 2005. godina

Općina Sveti Petar u Šumi obuhvaća samo **jedno**, istoimeno naselje.

2.1.4. Pregled postojećih ključnih gospodarskih sektora

Općina Tinjan

Kroz cijelu svoju povijest stanovništvo općine Tinjan se uglavnom bavilo poljoprivredom koja je bila glavna gospodarska djelatnost što je ostala i do danas.

Radi blizine velikog centra, Grada Pazina, veći dio radno aktivnog stanovništva općine je zaposlen u Pazinu i to većim dijelom u industriji i rudarstvu. Razvojem tercijarnih djelatnosti na području Istarske županije, a prema tome i na području općine Tinjan, u zadnjih od zadnjih dva desetljeća XX.-og stoljeća do danas, otvara se mogućnost za daljnji gospodarski razvoj općine u turizmu.

POLJOPRIVREDA

Najvažnija gospodarska djelatnost na području općine tradicionalno je poljoprivreda iako se njena važnost smanjuje još od razdoblja Drugog svjetskog rata. Razvojem drugih djelatnosti i seljenjem stanovništva došlo je do opadanja interesa stanovništva za intenzivno bavljenje poljoprivredom iako i danas čak 78% domaćinstava na području općine Tinjan posjeduje poljoprivredno gospodarstvo, a 14,4% ukupnog radnog stanovništva općine se aktivno bavi poljoprivredom. Poljoprivrednu proizvodnju na području općine karakterizira ratarska proizvodnja i to posebno pšenice, ječma, kukuruza i lucerne, dok je stočarska proizvodnja u opadanju uz iznimku svinjogojstva (proizvodnja pršuta) po čemu je općina poznata.

TURIZAM

Turističko-ugostiteljska djelatnost na području Istarske županije je vodeća gospodarska djelatnost te u zadnje vrijeme dobiva sve veću važnost i na području općine Tinjan. Tome je uzrok dobra prometna povezanost i blizina, turistički vodećeg gravitacijskog centra, Grada Poreča, kao i važnost brojnih kulturnih spomenika i turističkih manifestacija koje se tradicionalno održavaju na području općine Tinjan, posebno Šimunja u sklopu koje se održava i Fešta istarskog pršuta. Daljnjim ulaganjem u razvoj turističke djelatnosti na području općine stvorili bi se preduvjeti za povećanje gospodarskog razvoja kojem bi osnova bila turističko-ugostiteljska djelatnost.

Općina Sveti Petar u Šumi

Prostor općine Sveti Petar u Šumi je kroz cijelu svoju dugu povijest bio okrenut poljoprivrednoj i stočarskoj proizvodnji zahvaljujući povoljnoj kvaliteti zemljišta i klime. Promjene su nastupile u posljednjih nekoliko desetljeća, te se lagano napuštaju

poljoprivredna zemljišta, dok se stanovništvo sve više okreće sekundarnim i tercijarnim djelatnostima (trgovina, sitna industrija, građevinarstvo i turizam). Najvažniji privredni subjekt na području općine Sveti Petar u Šumi je proizvodni pogon tvrtke Puris d.d. Važno je napomenuti da radi velike vrijednosti kulturnih spomenika na području općine postoji velika mogućnost za razvoj turizma.

POLJOPRIVREDA

Poljoprivreda predstavlja najvažniju poslovnu djelatnost na području općine Sveti Petar u Šumi iako je u zadnjih nekoliko desetljeća u konstantnom opadanju kako na području općine, tako i na području cijele Istarske županije. Osnovni problemi poljoprivrede su rascjepkanost poljoprivrednog zemljišta, smanjenje broja poljoprivrednika (kako zbog iseljavanja tako i zbog zapošljavanja u drugim djelatnostima) te propadanje poljoprivrednog zemljišta. Najčešće poljoprivredne djelatnosti na području općine su vinogradarstvo, voćarstvo, ratarstvo i povrćarstvo od čega najveću priliku za prosperitet ima vinogradarstvo, radi dugogodišnje tradicije uzgoja. U stočarstvu je orijentacija na uzgoj goveda, svinja i peradi. Važno je napomenuti da se na području općine nalaze proizvodni pogoni mesne industrije Puris d.d. iz Pazina koja zapošljava značajan broj stanovništva općine.

INDUSTRIJA

Sve veći broj stanovnika općine se bavi proizvodnjom industrijskih proizvoda i to u obliku proizvodnih obrta. U bližoj prošlosti je obrtna proizvodnja bila zapostavljena i ignorirana u korist poljoprivrede tako da danas tek preuzima poziciju koja joj pripada u obujmu ukupne proizvodnje i zaposlenosti općine. Radi toga se počelo raditi na mjerama za poboljšanje uvjeta za razvoj obrtnu proizvodnju u općini.

TURIZAM

Turizam kao djelatnost je dugo bio zapostavljen, ali nakon velikog rasta i uspjeha turizma na cijelom području Istre, turizam općine Sveti Petar u Šumi je također prosperirao. Trenutno najveća aktivnost i najveća perspektiva u turističkoj djelatnosti proizlazi iz seoskog turizma koji određuju kvalitetna gastronomska ponuda s izvornim istarskim jelima i vinima, brojni kulturno-povijesni spomenici te manifestacije. Turistička ponuda općine obuhvaća restorane, konobe i agroturizam.

2.1.5. Obrtništvo

Obrtnici čije je sjedište na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, vrše registraciju obrta upisom u **Obrtničku komoru u Pazinu**. Upisom obrta u Obrtni registar obrtnik je dužan početi s obavljanjem obrta u roku od godine dana od dana izdavanja obrtnice.

Tablica 2. Broj obrtnika prema pojedinim djelatnostima u općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi

Djelatnost	Općina Tinjan		Općina Sveti Petar u Šumi	
	Broj obrta	Udio	Broj obrta	Udio
Građevina	27	34,60%	15	40,54%
Turizam i ugostiteljstvo	2	2,56%	1	2,70%
Proizvodnja	12	15,38%	5	13,51%
Financije i računovodstvo	0	0,00%	1	2,70%
Servis i popravci	4	5,13%	2	5,40%
Ostale usluge	5	6,41%	6	16,27%
Prijevoz	14	17,95%	3	8,11%
Poljodjelstvo	3	3,85%	1	2,70%
Šumarstvo	1	1,28%	0	0,00%
Trgovina	10	12,82%	3	8,11%
Ukupno	78	100,00%	37	100,00%

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovnika (2001)

Iz gornje tablice je vidljivo da se većina obrta na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi bavi djelatnosti građevinarstva i to **27 obrta** na području općine Tinjan (**34,60%**), te **15 obrta** na području općine Sveti Petar u Šumi (**40,54%**).

Osim navedenih djelatnosti, u **općini Tinjan** su značajnije zastupljeni sljedeći obrti:

- Prijevoz – 14 obrta ili 17,95% u ukupnom broju,
- Proizvodnja – 12 obrta ili 15,38% u ukupnom broju,
- Trgovina – 10 obrta ili 12,82% u ukupnom broju.

Osim građevinarstva, u **općini Sveti Petar u šumi** značajnije su zastupljene sljedeće djelatnosti:

- Ostale usluge (npr. frizeri) – 6 obrta ili 16,27% u ukupnom broju,
- Proizvodnja – 5 obrta ili 13,51% u ukupnom broju.

2.1.6. Trgovačka društva

Poduzetnici prilikom otvaranja poduzeća i registriranja dodatnih djelatnosti uvođenjem službe Hitro.hr vrlo brzo i jednostavno mogu otvoriti tvrtku. Trgovački sud nadležan za područje Istarske županije je **Trgovački sud u Pazinu**.

Županijska gospodarska komora Istarske županije se nalazi u **Puli**.

Na području općine Tinjan djeluje **25**, a na području općine Sveti Petar u Šumi **10** poduzeća registriranih kao trgovačka društva.

Tablica 3. Trgovačka društva na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi

Vrsta djelatnosti	Broj subjekata	
	Općina Tinjan	Općina Sveti Petar u Šumi
Poljoprivreda lov i šumarstvo	2	0
Ribarstvo	0	0
Rudarstvo i vađenje	0	0
Prerađivačka industrija	4	1
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	0	0
Građevinarstvo	5	4
Trgovina	8	3
Hoteli i restorani	2	1
Prijevoz, skladištenje i veze	1	0
Financijsko posredovanje	0	0
Poslovanje nekretninama i poslovne usluge	3	1
Obrazovanje	0	0
Zdravstvena zaštita	0	0
Ostale djelatnosti	0	0

Izvor: Hrvatska gospodarska komora, Registar poslovnih subjekata, 2007. godina

Djelatnošću trgovine se bavi najveći broj trgovačkih društava na području općine Tinjan (8 društava, čine **33,33%** ukupnog broja trgovačkih društava). Od ostalih djelatnosti, najviše poduzeća se bavi građevinarstvom (5 poduzeća ili **20%**) te prerađivačkom industrijom (4 poduzeća ili **16%**)

Na području općine Sveti Petar u Šumi najviše poduzeća se bavi djelatnostima građevinarstva (4 poduzeća ili **40%**) te trgovine (3 poduzeća ili **30%**).

2.1.7. Zadruge

Prema Zakonu o zadrugama iz 23.05.1995. godine „zadruga je dobrovoljno udruženje zadrugara u kojem svaki član sudjeluje neposredno i koje zajedničkim poslovanjem po načelu uzajamne pomoći unapređuje i zaštićuje svoj gospodarski i drugi profesionalni interes, u cilju ostvarenja svoje osobne i zajedničke dobiti zadrugara u skladu sa zakonom i pravilima zadruge.“

Na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi **nije organizirana niti jedna zadruga.**

2.1.8. Poljoprivreda

Općina Tinjan

Kroz cijelu povijest poljoprivredna je proizvodnja bila i ostala glavno zanimanje i temeljna gospodarska djelatnost najvećeg dijela stanovništva tinjanske općine. Značajnije ju je dopunjavalo stočarstvo i iskorištavanje šuma, pa, uz nešto obrta, isključivo za domaće potrebe, navedeno predstavlja strukturu tradicijskog gospodarstva.

Tablica 4. Broj kućanstava za poljoprivrednu proizvodnju s ukupno raspoloživim zemljištem

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	Broj kućanstava	Ukupno raspoloživa površina zemljišta	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha				Ostalo zemljište, ha	Broj parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta
			ukupno korišteno	u vlasništvu	uzeto u zakup	dano u zakup		
Istarska županija	13.534	52.823,39	22.040,16	18.816,34	3.734,83	511,01	30.783,23	57.904
Općina Tinjan	332	2.019,90	728,42	667,74	67,34	6,66	1.291,48	1.968

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.godina

Ukupno raspoloživa površina zemljišta na području općine Tinjan je **2.019,9 ha** što je **3,82%** raspoloživog zemljišta Istarske županije. Od toga je **728,42 ha** zemljišta iskorišteno što predstavlja samo **36%** ukupno raspoloživih površina. Na području općine Tinjan postoji **332** poljoprivrednih kućanstava što u odnosu na županiju predstavlja udio od **2,45%**. Svako poljoprivredno kućanstvo raspolaže u prosjeku s **2,19 ha korištenog poljoprivrednog zemljišta**.

Ostalo zemljište u općini Tinjan, tj. ono što se ne koristi u poljoprivredne svrhe (neobrađeno poljoprivredno zemljište, šumsko zemljište, dvorišta, putovi, kamenolomi, pješčare, ribnjaci, močvare te površine pod kanalima i drugim vodenim površinama) zauzima **1.291,48 ha**.

Tablica 5. Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu		Istarska županija	Općina Tinjan
Korišteno poljoprivredno zemljište, ha	Ukupno	22.040,16	728,42
	Oranice i vrtovi	10.364,40	384,56
	Povrtnjaci (na okućnici, korišteni za vlastite potrebe)	151,9	6,56
	Livade	4.021,89	152,1
	Pašnjaci	3.505,71	130,7
	Voćnjaci	Ukupno	6,75
		Od toga: plantažni	1,84
	Vinogradi	Ukupno	47,67
		Od toga: plantažni	47,14
	Rasadnici i košaračka vrba i dr.	17,17	0,08
Ostalo zemljište, ha	Ukupno	30.783,23	1.291,48
	Od toga: neobrađeno	8.707,02	392,41
	Od toga: šumsko	18.627,20	846,61

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.godina

Raščlanjajući ukupno raspoloživo zemljište na području općine Tinjan zaključuje se da je najveći dio površina pod šumama (**846,61 ha** ili **41,91%**) ili neobrađeno (**392,41 ha** ili **19,43%**). Od korištenog poljoprivrednog zemljišta najveći udio zauzimaju oranice i vrtovi (**384,56 ha** ili **19,05%**) te livade i pašnjaci (**282,8 ha** ili **14%**). Takva struktura poljoprivrednih površina prikazuje da je udio poljodjelstva u gospodarstvu općine nešto veći od udjela stočarstva.

Tablica 6. Broj kućanstava prema prodaji poljoprivrednih proizvoda u 2002. godini

	Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenome poljoprivrednom zemljištu	Istarska županija	Općina Tinjan
Broj kućanstava koji je ostvario prihod od prodaje	Žitarica	65	4
	Industrijskog, te aromatskog bilja	8	0
	Krmnog bilja	16	1
	Povrća	293	10
	Cvijeća i ukrasnog bilja	18	0
	Voća i grožđa	486	14
	Vina i rakije, te maslinovog ulja i ostalih prerađevina	436	10
	Goveda i kravljeg mlijeka	260	4
	Svinja	129	17
	Ovaca i koza, te ovčjeg i kozjeg mlijeka	70	3
	Peradi i jaja	39	0
	Dopunskih djelatnosti	119	4

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.godina

Gornja tablica pokazuje broj poljoprivrednih kućanstava koja se bave komercijalnom poljoprivrednom proizvodnjom. Najveći broj kućanstava je ostvarilo prihod uzgojem i prodajom svinja (**17 uzgajivača**, udio u županiji je **13,18%**) te uzgojem i prodajom voća i grožđa (**14 uzgajivača**, udio u županiji je **2,88%**). Gledano ukupno, **41,8%** kućanstava je prihod ostvarilo baveći se stočarstvom, dok je **58,2%** prihod ostvarilo baveći se poljodjelstvom.

Tablica 7. Struktura oranica i vrtova u Istarskoj županiji i Općini Tinjan (u ha)

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenom poljoprivrednom zemljištu	Istarska županija	Općina Tinjan
Žitarice	4.663,99	194,63
Krumpir	838,46	31,72
Mahunasto povrće za suho zrno	105,95	6,16
Uljano sjemenje i plodovi	35,47	0,01
Duhan	0	0
Šećerna repa	5,47	0,1
Krmno bilje	2.865,78	91,91
Predivo bilje	0,66	0,3
Ostalo povrće	361	5,26
Bilje za upotrebu u parfumeriji i farmaciji (aromatsko i ljekovito), i ostalo bilje	22,13	1,17
Cvijeće i ukrasno bilje, sjemenje i sadni materijal	33,38	2,27
Ugari	1.326,92	51,13
Ukupno korištene oranice i vrtovi	10.364,40	384,56
Ostalo povrće u povrtnjacima	133,67	6,27

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.g.

Raščlanjivanjem poljodjelske proizvodnje po proizvodima na području općine Tinjan vidi se da je najveći dio zemljišta služio za uzgoj žitarica (**194,63 ha** ili **50,61%**), krmnog bilja (**91,91 ha** ili **23,9%**) te krumpira (**31,72 ha** ili **8,24%**) dok zemljišta pod jednogodišnjom pauzom uzgoja (ugari) zauzimaju **51,13 ha** ili **13,3%** ukupnog poljoprivrednog zemljišta.

Tablica 8. Demografija u poljoprivrednom sektoru

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	Istarska županija	%	Općina Tinjan	%
Broj kućanstava	13.534		332	
Broj članova kućanstava (podatci za prvih 8 članova kućanstava)	44.674	100%	1.264	100%
Muški	22.748	50,91%	645	51%
Ženski	21.926	49,09%	619	49%
do 25 godina	10.521	23,55%	360	28,48%
25 - 34	4.863	10,88%	139	11%
35 - 44	6.031	13,50%	186	14,70%
45 - 54	7.173	16,06%	172	13,61%
55 - 64	6.317	14,14%	149	11,80%
više od 65 godina	9.769	21,87%	258	20,40%
UKUPNO:	44.674	100%	1.264	100%

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.g.

U općini Tinjan 332 poljoprivredna kućanstva imaju 1264 člana što je udio od 2,83% u odnosu na županiju. Udio muškog i ženskog poljoprivrednog stanovništva je približno jednak dok po dobnoj strukturi dominiraju osobe srednje životne dobi (od 25 do 64 godine s 51,11%). Primjetna je nešto nepovoljnija dobna struktura stanovništva u odnosu na općinu Sveti Petar u Šumi (manje mladog i više starog stanovništva).

Tablica 9. Stočna proizvodnja (uzgoj)

Stoka, perad i ostale životinje	Istarska županija	Općina Tinjan	%
Goveda	6.433	114	1,77%
Svinje	11.915	786	6,60%
Ovce i koze	18.594	619	3,32%
Konji	402	9	2%
Magarci, mazge i mule	217	6	2,76%
Kunići	10.177	318	3,12%
Perad	352.249	5.054	1,43%
Pčelinje zajednice	4.138	164	3,96%

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.g.

Uspoređujući udio stočne proizvodnje općine Tinjan sa županijom vidi se da je najveća zastupljenost uzgoja svinja (786 grla ili 6,6% u odnosu na županiju). Od ostalih, veći udio ima još uzgoj pčelinjih zajednica (164 zajednica ili 3,96% na razini županije), uzgoj ovaca i koza (619 grla ili 3,32% na razini županije) te uzgoj kunića s 318 grla ili odjelom od 3,12% na razini županije.

Općina Sveti Petar u Šumi

Na području općine Sveti Petar u Šumi poljoprivreda je uvijek bila dominantna gospodarska djelatnost zahvaljujući velikim i kvalitetnim poljoprivrednim površinama te orijentaciji stanovništva ka poljoprivrednoj proizvodnji. Danas se poljoprivreda u klasičnom smislu (mala nespecijalizirana seljačka gospodarstva) polako povlači i ustupa mjesto organiziranoj i specijaliziranoj poljoprivrednoj proizvodnji. Dodatna prilika za razvoj poljoprivrede predstavlja razvoj seoskog turizma i sve veća potražnja za ekološki proizvedenom hranom.

Tablica 10. Broj poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	Broj kućanstava	Ukupno raspoloživa površina zemljišta	Korišteno poljoprivredno zemljište, ha				Ostalo zemljište, ha	Broj parcela korištenoga poljoprivrednog zemljišta
			ukupno korišteno	u vlasništvu	uzeto u zakup	dano u zakup		
Istarska županija	13.534	52.823,39	22.040,16	18.816,34	3.734,83	511,01	30.783,23	57.904
Općina Sveti Petar u Šumi	133	381,02	127,12	125,89	4,83	3,6	253,9	600

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.godina

Prema podacima iz Popisa poljoprivrede iz 2003. godine, na području općine Sveti Petar u Šumi bilo je **381,02 ha** zemljišta što je **0,72%** površine zemljišta županije. Ukupno korištenog poljoprivrednog zemljišta je bilo **127,12 ha** što je **33,36%** od ukupno raspoloživog zemljišta općine. Od toga je **99%** u vlasništvo kućanstava kojih na području općine Sveti Petar u Šumi ima **133** što čini **0,98%** broja poljoprivrednih kućanstava županije. U prosjeku, svako poljoprivredno gospodarstvo raspolaže s **0,94 ha** poljoprivrednog zemljišta.

Ostalo zemljište u općini Sveti Petar u Šumi, tj. ono što se ne koristi u poljoprivredne svrhe (neobrađeno poljoprivredno zemljište, šumsko zemljište, dvorišta, putovi, kamenolomi, pješčare, ribnjaci, močvare te površine pod kanalima i drugim vođenim površinama) iznosi **253,9 ha** ili **66,6%**.

Tablica 11. Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu		Istarska županija	Općina Sveti Petar u Šumi
Korišteno poljoprivredno zemljište, ha	Ukupno	22.040,16	127,12
	Oranice i vrtovi	10.364,40	89,13
	Povrtnjaci (na okućnici, korišteni za vlastite potrebe)	151,9	2,72
	Livade	4.021,89	16,94
	Pašnjaci	3.505,71	6,3
	Voćnjaci	Ukupno	4,11
		Od toga: plantažni	2,23
	Vinogradi	Ukupno	7,92
		Od toga: plantažni	7,92
	Rasadnici i košaračka vrba i dr.	17,17	0
Ostalo zemljište, ha	Ukupno	30.783,23	253,9
	Od toga: neobrađeno	8.707,02	84,95
	Od toga: šumsko	18.627,20	155,66

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003.godina

Najveći dio korištenog poljoprivrednog zemljišta otpada na oranice i vrtove odnosno **89,13 ha** ili **70,25%** što je pokazatelj da je poljodjelstvo dominantna djelatnost na području općine. Od ostalih površina treba izdvojiti livade i pašnjake s **23,24 ha** ili **18,28%** te plantažne vinograde s **7,92 ha** ili **6,23%** površine.

Većinu ostalog zemljišta čine površine pod šumama s **155,66 ha** ili **61,31%**.

Tablica 12. Broj kućanstava prema prodaji poljoprivrednih proizvoda u 2002. godini

	Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenome poljoprivrednom zemljištu	Istarska županija	Općina Sveti Petar u Šumi
Broj kućanstava koji je ostvario prihod od prodaje	Žitarica	65	0
	Industrijskog, te aromatskog bilja	8	1
	Krmnog bilja	16	0
	Povrća	293	8
	Cvijeća i ukrasnog bilja	18	0
	Voća i grožđa	486	2
	Vina i rakije, te maslinovog ulja i ostalih prerađevina	436	0
	Goveda i kravljeg mlijeka	260	0
	Svinja	129	7
	Ovaca i koza, te ovčjeg i kozjeg mlijeka	70	0
	Peradi i jaja	39	0
	Dopunskih djelatnosti	119	4

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede 2003. godina

Iz gornje tablice vidljivo je da najveći broj kućanstava na području općine Sveti Petar u Šumi ostvaruje prihode od prodaje uzgojem povrća (8 kućanstava) i svinja (7 kućanstava).

Tablica 13. Struktura oranica i vrtova u Istarskoj županiji i općini Sveti Petar u Šumi (u ha)

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema korištenom poljoprivrednom zemljištu	Istarska županija	Općina Sveti Petar u Šumi
Žitarice	4.663,99	46,57
Krumpir	838,46	8,77
Mahunasto povrće za suho zrno	105,95	0,57
Uljanu sjemenje i plodovi	35,47	0
Duhan	0	0
Šećerna repa	5,47	0
Krmno bilje	2.865,78	20,73
Predivo bilje	0,66	0
Ostalo povrće	361	3,31
Bilje za upotrebu u parfumeriji i farmaciji (aromatsko i ljekovito), i ostalo bilje	22,13	0,05
Cvijeće i ukrasno bilje, sjemenje i sadni materijal	33,38	0
Ugari	1.326,92	9,08
Ukupno korištene oranice i vrtovi	10.364,40	89,13
Ostalo povrće u povrtnjacima	133,67	2,5

Izvor: Državni zavod za statistiku, popis poljoprivrede 2003.g.

Prema podacima iz popisa poljoprivrede 2003. godine primjetno je da najviše površina pod poljoprivrednim kulturama zauzimaju žitarice i to više od **52,25% (46,57 ha)** što je nešto više od udjela što ga zauzimaju u županiji (**45%**).

Od ostalih kultura najveće površine zauzimaju krmno bilje (**23,26%**), ugari (**10,19%**) i krumpir (**9,84%**).

Tablica 14. Demografija u poljoprivrednom sektoru

Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	Istarska županija	%	Općina Sveti Petar u Šumi	%
Broj kućanstava	13.534		133	
Broj članova kućanstava (podatci za prvih 8 članova kućanstava)	44.674	100%	530	100%
Muški	22.748	50,91%	249	47%
Ženski	21.926	49,09%	281	53%
do 25 godina	10.521	23,55%	180	33,96%
25 - 34	4.863	10,88%	50	9,43%
35 - 44	6.031	13,50%	80	15,09%
45 - 54	7.173	16,06%	75	14,15%
55 - 64	6.317	14,14%	62	11,70%
više od 65 godina	9.769	21,87%	83	15,66%
UKUPNO:	44.674	100%	530	100%

Izvor: Državni zavod za statistiku, popis poljoprivrede 2003.g.

Prema podacima prikazanim na gornjoj tablici, vidi se da žene blago dominiraju u strukturi poljoprivrednog stanovništva u općini Sveti Petar u Šumi. Prema dobnoj strukturi, primjetan je veliki udio u strukturi poljoprivrednog stanovništva koji imaju osobe mlađe od 25 godina i to s **33,96%** (180 stanovnika). Uspoređujući podatke s županijskima, primjetan je manji udio stanovništva starijeg od 65 godina u strukturi poljoprivrednog stanovništva (**15,66%**).

Tablica 15. Stočna proizvodnja (uzgoj)

Stoka, perad i ostale životinje	Istarska županija	Općina Sveti Petar u Šumi	%
Goveda	6.433	19	0,29%
Svinje	11.915	281	2,36%
Ovce i koze	18.594	94	0,50%
Konji	402	4	1%
Magarci, mazge i mule	217	2	0,92%
Kunići	10.177	64	0,63%
Perad	352.249	16.356	4,64%
Pčelinje zajednice	4.138	34	0,82%

Izvor: Državni zavod za statistiku, popis poljoprivrede 2003.g.

Na gornjoj tablici prikazan je ukupan broj životinja u stočnoj proizvodnji općine Sveti Petar u Šumi i njihov udio u ukupnoj stočnoj proizvodnji Istarske županije. Najveći udio ima uzgoj peradi (radi farne Puris) s **4,64%** (**16,356** grla) i uzgoj svinja s **2,36%** (**281** grlo). Govedarska proizvodnja, uzgoj ovaca i koza te proizvodnja meda je ispod prosječno zastupljena u odnosu na proizvodnju na razini županije.

INSTITUCIJE I STRUČNE SLUŽBE ZA POLJOPRIVREDU I STOČARSTVO, EDUKACIJSKE INSTITUCIJE TE PROGRAMI KREDITIRANJA

Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu (HZPSS) je stručna vladina ustanova u poljoprivredi, nadležna za posredovanje u provođenju mjera potpore razvitku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG-a) i ruralnih prostora u cjelini. Njen cilj je pomaganje obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima pri donošenju odluka kroz osiguranje kvalitetnih informacija, bolju suradnju sa svim institucijama, tvrtkama i pojedincima važnim za uspješnu poljoprivredu.

Temeljni cilj poljodjelske politike je poticanje razvijanja konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva, te učinkovitije proizvodnje poljodjelskih proizvoda, na način koji štiti prirodne potencijale zbog čega je potrebno omogućiti pristup znanju i informacijama, osobito u segmentu ekološke proizvodnje.

Programi EU s ciljem kreditiranja razvoja poljoprivrede (IPARD)

Program IPARD ima 2 prioriteta:

- Doprinos implementaciji *acquis communautaire* vezano uz Poljoprivrednu politiku EU;
- Doprinos održivoj prilagodbi poljoprivrednog sektora i ruralnih područja u zemljama kandidatima;

Prioriteti EU što se tiče razvitka ruralnih područja u periodu od 2007. – 2013. godine su slijedeći:

1. Ulaganja u restrukturiranje i nadogradnju postojećih farmi,
2. Ulaganja u unapređenje marketinških aktivnosti,
3. Grupiranje proizvođača (zadruga),
4. Zaštita okoliša,
5. Trening i tehnička pomoć.

Pod ova dva prioriteta financirat će se slijedeće mjere:

Mjere pod prioritetom 1:

1. Ulaganja u poljoprivredno gospodarstvo
2. Prerada i trženje poljoprivrednih i ribarskih proizvoda
3. Poljoprivredno okolišni program i program za podizanje standarda dobrobiti životinja (pilot projekti)

Mjere pod prioritetom 2:

1. Razvoj ruralne infrastrukture
2. Razvitak i diversifikacija ekonomskih aktivnosti u ruralnim područjima

3. LEADER pristup

Dostupna sredstva za ruralni razvoj iz programa IPARD će iznositi prema godinama:

Tablica 16. Dostupna sredstva za ruralni razvoj

Godina	Iznos
2007.	25.5 mil. €
2008.	25.6 mil. €
2009.	25.8 mil. €
2010.	26.0 mil. €

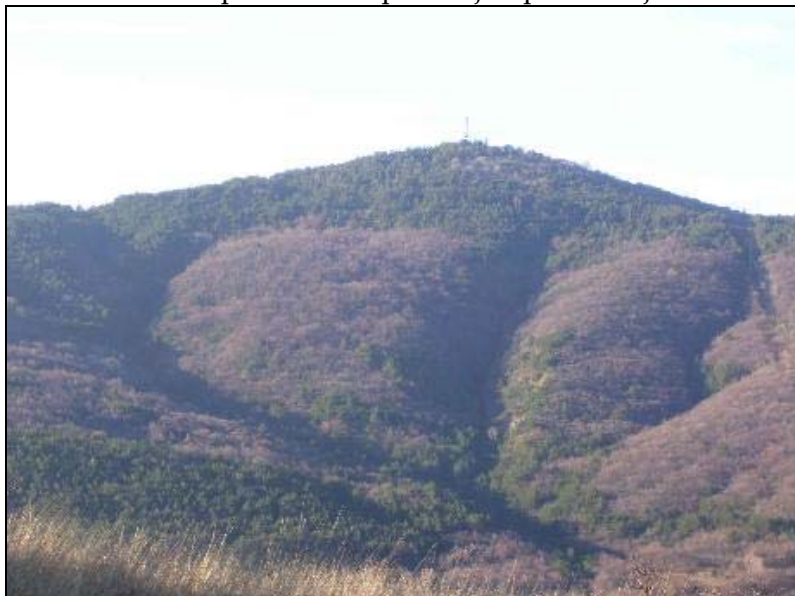
Izvor: Centar za Europsku uniju, IPARD prezentacija 2006. godine

2.1.9. Šumarstvo

Općina Tinjan

Površine šuma i šumskih zemljišta na području općine rasprostiru se na području od 200-500 metara nadmorske visine, a obilježene su relativnom raznolikošću vrsta i razvedenošću reljefa.

Slika 5. Šumske površine na području općine Tinjan

Izvor: www.ccs-si.com

Prema namjeni, moguće je izdvojiti sljedeće kategorije šumskih površina:

- **gospodarske šume**, ukupne površine 1511,44 ha. Gospodarske šume služe za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda, te osim gospodarske vrijednosti imaju i općekorisnu funkciju. Osnova gospodarenja predviđa najveću pažnju očuvanju i daljnjem unapređenju staništa i njihovih sastojaka, prvenstveno domaćim autohtonim vrstama, s ciljem povećanja i poboljšanja kvalitete proizvedene drvne mase.
Opće korisne funkcije šuma su:
  - turistička,
  - estetska,
  - ekološka (hidrološka ili vodozaštitna, protuerozijska, klimatska, emisijska, zaštitna i dr.).
  - rekreacijska,
  - zdravstvena.
- **zaštitne šume**, ukupne površine 747,48 ha, obuhvaćaju manji dio šumskog resursa općine. Nalaze se uglavnom na padinama Limske drage (manje površine na sjevernom dijelu općine) i temeljna im je namjena zaštita i očuvanje padina od erozije, te poboljšanja mikroklimatskih osobina prostora. Te funkcije zadržati će i u

budućnosti, a najvažniji zadatak je očuvanje ovih šuma od bespravne i nekontrolirane sječe i zaštita od požara.

Općina Sveti Petar u Šumi

Osnovni sadržaj krajolika općine Sveti Petar u Šumi čine šume i poljodjelske površine. Krajolik je mozaičkog karaktera što znači da se šume, livade i poljoprivredne površine međusobno isprepliću. Flora i fauna na području općine Svetvinčenat je razmjerno očuvana što predstavlja bitan prirodni resurs za razvoj općine.

Na području općine Sveti Petar u Šumi površine pod šumama iznose **346,05** ha ili **24,32%** ukupne površine općine. Od toga je samo **15,1** ha ili **4,4%** u državnom vlasništvu dok je većina ili **95,6%** šuma u privatnom vlasništvu.

Slika 6. Šumski krajolici na području općine Sveti Petar u Šumi

Izvor: <http://terraconceptus.com>

Šume na kršu danas imaju veliku vrijednost ne toliko za proizvodnju drvne mase koliko zbog opće povoljnog djelovanja šume na zaštitu i konzerviranje tla, ujednačavanju vodnog režima, ublažavanju klimatskih ekstrema, prinosu u poljodjelskoj proizvodnji, pitkosti podzemnih voda i dr. Šume predstavljaju stabilno ekološko uporište u prostoru. Osim ekološkog, šume imaju izraziti estetski značaj.

2.1.10. Turizam

Općina Tinjan

Turizam kao djelatnost na području općine Tinjan kroz povijest nije imao većih poticaja za razvoj radi dominantnih djelatnosti poput poljoprivrede, industrije i rudarstva koje su vladajuće garniture poticale kroz veći dio dvadesetog stoljeća. Iz tog razloga je razvoj turizma kao djelatnosti zaobišao općine središnje Istre, među njima i općinu Tinjan za razliku od ostatka poluotoka, posebno priobalnog dijela, gdje su turizam i ugostiteljstvo postali jedan od osnovnih motora gospodarskog napretka.

Ipak, u posljednje vrijeme, točnije od devedesetih godina XX. Stoljeća, pojavile su se tendencije za značajnijim turističkim razvojem općine Tinjan korištenjem značajnih prirodnih i društvenih resursa kojima općina raspolaže.

Okosnicu turističkih sadržaja čini sačuvani prirodni krajolik, naročito Draga i njezina okolica, te vrijedno graditeljsko nasljeđe naselja nastalih na rubu njezina kanjona, Tinjan i Kringa.

Dio naselja u općini razvijati će se na temelju njihovih pogodnosti uključivanjem u seoski turizam i uključivanjem u turističku ponudu komplementarnu razvijenijem obalnom turizmu.

Slika 7. Vizura naselja Kringa

Izvor: www.shroudeater.com

Važno je napomenuti da za razvoj turizma na području općine imaju i manifestacije:

- Šimunja,
- Fešta istarskog pršuta te
- Legenda o Istarskom vampiru, Juri Grandu.

Navedeno će biti detaljnije opisano u sljedeće poglavlju.

Za potrebe turizma planira se samo jedna zona i to turistički punkt – kamp pokraj naselja Kringa u cilju razvoja izletničkog turizma i valorizacije krajobraznih vrijednosti Limske drage, dok je smještaj turističkih i ugostiteljskih sadržaja uglavnom planiran unutar samih naselja, što bi znatno moglo doprinijeti revitalizaciji starih jezgri.¹

Prema podacima iz turističke zajednice središnje Istre iz 2007. godine, na području općine Tinjan postoje sljedeći smještajni objekti:

Tablica 17. Podaci o smještajnim kapacitetima na području Općine Tinjan

Red. broj	Smještajni objekt	Adresa smještaja	Vrsta smještaja	Ukupan broj kreveta
1	Hacienda	Šurani 97c	apartmani	8
2	Ravnice	Šurani 96b	apartmani	2
3	Francesca	Picupari 96	apartmani	4
4	Ivana	Tinjan 1c	apartmani	4
5	Pina	Muntrilj 16a	apartmani	5
6	Butori	Butori 9a	apartmani	12
7	Casa Bassi	Bašići 32	kuća za odmor s apartmanima	4
8	San Marco	Srbinjak 52	kuća za odmor s apartmanima	5
9	Villa Etoe	Bašići 30	kuća za odmor	8
10	Villa Barbara	Frankovići 61	kuća za odmor s apartmanima	7
11	Bobanović	Mofardini 39a	kuća za odmor	6
12	Stancija Mohori	Mohori 57	apartmani	14
13	Kringa	Kučići 121d	kuća za odmor	8
UKUPNO:				87

Izvor: Turistička zajednica središnje Istre, 2007. godina

Struktura gostiju i noćenja prema zemlji porijekla na području općine Tinjan u razdoblju od 01.01.2007. do 30.11.2007. godine, prikazani su na sljedećoj tablici:

¹ **Izvor:** Prostorni plan uređenja Općine Tinjan, 2004. godina

Tablica 18. Struktura gostiju na području općine Tinjan u tijeku 2007. godine

ZEMLJA	dolasci	noćenja
Njemačka	76	809
Velika Britanija	74	650
Francuska	38	187
Hrvatska	37	124
Italija	35	70
Rumunjska	6	55
Slovenija	13	46
Slovačka	4	36
SAD	4	28
Austrija	3	24
Australija	5	21
Švicarska	3	21
Mađarska	5	19
Nizozemska	4	8
Španjolska	4	4
Poljska	2	4
Finska	1	3
Novi Zeland	1	3
UKUPNO:	315	2112

Izvor: Turistička zajednica središnje Istre, 2007. godina

Općina Sveti Petar u Šumi

Pregledom trenutnog stanja djelatnosti na području općine, primjetna je nedovoljna razvijenost turizma u ukupnoj strukturi gospodarstva općine posebno s obzirom na mogućnosti. Uzevši u obzir brojne kulturno-povijesne spomenike i manifestacije, općina Sveti Petar u Šumi ima sve predispozicije da postane privlačno turističko odredište. U zadnje vrijeme primjetna je sve učestalija pojava kvalitetne gastronomske ponude s izvorno istarskim vinima i jelima, što pogoduje razvoju seoskog i gastronomskog turizma.

Najvažniji kulturno-povijesni spomenici na području općine Sveti Petar u Šumi su:

- Župna crkva Svetog Petra i Pavla;
- Pavlinski samostan;
- Sklop crkve i samostana.

Slika 8. Kulturna dobra na području općine Sveti Petar u Šumi

Izvor: www.travel-design.com

Turističke aktivnosti koje imaju perspektivu zbog prirodnog i kulturnog nasljeđa općine Sveti Petar u Šumi uključuju:

- Kulturni turizam;
- Vjerski turizam;
- Seoski turizam;
- Gastronomski turizam te
- Izletnički turizam.

Pravilnim planiranjem i valorizacijom postojećih prednosti općine, turističke djelatnosti bi u skoroj budućnosti mogle predstavljati jedan od važnijih pokretača razvoja općine.

2.1.11. Bankarstvo i financijske usluge

Prisutnost banaka na području svake jedinice lokalne samouprave bitno olakšava poslovanje svim poslovnim subjektima na tom području, a ujedno omogućavanjem konstantne dostupnosti novčanih sredstava kućanstvima i poslovnim subjektima djeluje pozitivno na cijelo gospodarstvo tog područja.

Na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi **ne postoje** poslovnice banaka, dok na području **općine Tinjan** postoji samo sljedeći bankomat:

- Erste banka (smješten na lokaciji kod zgrade Općine).

2.1.12. Poticanje razvoja poduzetništva

Prema primijenim podacima iz općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, važno je napomenuti da **nisu dostupni podatci o programima poticanja poduzetništva koje provode same općine.**²

Osim sredstava koje osiguravaju JLS-ovi, poduzetnici na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi mogu koristiti i poticaje koje odobrava **Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva** (MINGORP), a u toku 2008. godine su to bili sljedeći programi:

- Projekt „Poduzetničke zone“;
- Projekt „Obrazovanje za poduzetništvo“;
- Projekt „Inovacije i novi proizvodi“;
- Projekt „Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva“;
- Projekt „Poduzetničke potporne institucije“;
- Projekt „Zadružno poduzetništvo“;
- Projekt „Klasteri (udruživanjem do uspjeha“;
- Projekt „Poduzetništvo žena i ciljnih skupina“;
- Projekt „Razvoj obrtništva“;
- Projekt „Dokvalifikacije i prekvalifikacije u obrtništvu“;
- Projekt „Obrazovanje u obrtništvu“;
- Projekt „Prezentacije hrvatskog gospodarstva na inozemnim tržištima“;
- Projekt „Export fit check“.

Informacije o ovim i ostalim projektima poticanja malog i srednjeg poduzetništva mogu se pronaći na stranicama Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGORP) - www.mingorp.hr.

Osim navedenih projekata Ministarstva, **Istarska županija** također osigurava sredstva za provedbu određenih projekata. Informacije o navedenim projektima mogu se pronaći na stranicama Istarske županije - www.istra-istria.hr.

² **Izvor:** Obrazac za gospodarstvo, općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi, 2007. godina

2.1.13. Gospodarska udruživanja

Poduzetnici su bez obzira na pravni oblik obvezni članovi Hrvatske obrtničke komore (HOK, www.hok.hr), odnosno Hrvatske gospodarske komore (HGK, www.hgk.hr).

Županijska središta Hrvatske obrtničke komore i Hrvatske gospodarske komore su u Pazinu.

Članice Županijske komore Pazin mogu od stručnih službi ove komore dobiti sve informacije o zakonskim odredbama iz područja ekonomske politike i svih sektora gospodarstva (trgovina, industrija, turizam, graditeljstvo, poljodjelstvo, nakladništvo itd), deviznoga, financijskoga i poreznoga sustava, carinskoga sustava s primjenom carinskih tarifa, bankarstva s podacima o kreditima, informacije o procesu restrukturiranja i privatizacije hrvatskih tvrtki, mogućnostima investiranja itd.

Osim informiranja članicama pruža i savjete u svezi primjene ISO normi i unapređenja kakvoće proizvoda i usluga, prezentacije inovacija i patenata, primjene licencija; savjete i informacije u pogledu mogućnosti otvaranja tvrtki i osnivanja stranih predstavništava, pravne savjete itd.

2.1.14. Radna snaga – zaposlenost/ nezaposlenost i izvori financiranja

Općina Tinjan

Prema podacima iz Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, središnja služba Zagreb, od 30.09.2007. godine, na području općine Tinjan bilo je zaposleno ukupno 275 osoba. Osnove osiguranja navedenih osoba su prikazane u sljedećoj tablici:

Tablica 19. Broj osiguranika prema osnovama osiguranja na području općine Tinjan

Osnove osiguranja	Općina Tinjan	
	Broj osiguranika	%
Radnici i s njima izjednačene osobe	96	34,91%
Obrtnici	57	20,73%
Poljoprivrednici	11	4,00%
Samostalne profesionalne djelatnosti	5	1,82%
Radnici kod samostalnog obveznika uplate doprinosa	104	37,82%
Produženo osiguranje	2	0,73%
Ukupno:	275	100,00%

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, središnja služba Zagreb, 2007. godina

Važno je napomenuti sljedeće:

- Osiguranici mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj su u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje registrirani prema mjestu rada - prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 79/07, 35/08);
- U slučaju da poduzeće ima podružnicu u mjestu prebivališta korisnika mirovinskog osiguranja, tada se korisnik registrira u svom mjestu prebivališta;
- Poljoprivrednici i obrtnici prijavljeni su prema mjestu prebivališta;
- Gore navedeni podatci ne uključuju sezonske oscilacije korisnika mirovinskog osiguranja te prikazuju samo podatke za vrijeme kada su prikupljenu (pred kraj godine).

Najveći udio zaposlenih osoba spada u kategoriju radnika u poduzeću registriranom kao trgovačko društvo, njih 200 ili 72,73%, dok osiguranika registriranih kao obrtnici ima 57 ili 20,73%.

Tablica 20. Stanovništvo starije od 15 godina prema završenoj školi i obrazovnim područjima

Podjela prema vrstama obrazovanja		Općina Tinjan	Općina Sveti Petar u Šumi
Ukupno		1.455	778
Bez škole		43	7
1-3 razreda osnovne		74	13
4-7 razreda osnovne		171	61
Osnovna škola		544	359
Srednje škole	svega	537	285
	škole za zanimanje	370	191
	škole za zanimanje u trajanju od 4 i više godina	133	78
	gimnazija	34	16
Viša škola, I. (VI.) stupanj fakulteta i stručni studij		37	23
Fakulteti, umjetničke akademije i sveučilišni studij		42	28
Magisterij		3	2
Doktorat		0	0
Nepoznato		4	0

Izvor: Državni zavod za statistiku (Popis 2001.)

U gornjoj tablici je prikazana obrazovna struktura stanovništva za općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi. Vidljivo je da u obje općine većina stanovništva ima završenu osnovnu školu ili manje (832 ili 57,2% u općini Tinjan i 440 ili 56,55% u općini Sveti Petar u Šumi) dok srednjoškolsko obrazovanje ima 537 ili 36,9% u općini Tinjan i 285 ili 36,6% u općini Sveti Petar u Šumi. Prema navedenim podacima lako je zaključiti da je obrazovna struktura u obje općine približno podjednaka.

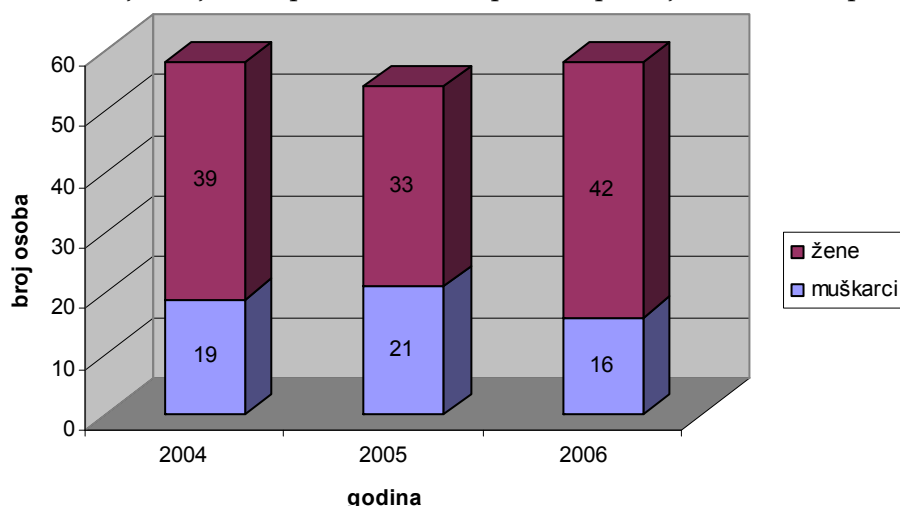
U nastavku je prikazan pregled nezaposlenih osoba prema stupnju obrazovanja i prema starosnoj strukturi u općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

Tablica 21. Prijavljene nezaposlene osobe prema razini obrazovanja za 2004., 2005. i 2006. godinu za općinu Tinjan

Stupanj obrazovanja	2004	2005	2006
Bez škole i nezavršena osnovna škola	4	5	6
Osnovna škola	24	21	19
SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike	24	22	16
SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina	4	4	13
Gimnazija	1	2	1
Viša škola, 1. stupanj fakulteta i stručni studij	1	0	1
Fakulteti, akademije, magisterij i doktorat	0	0	2
UKUPNO:	58	54	58

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, područna služba Pula, 2007. godina

U prethodnoj tablici je vidljivo da se broj prijavljenih nezaposlenih osoba na području općine Tinjan nije promijenio u razdoblju od 2004. do 2006. godine te da je došlo tek do manjih promjena u obrazovnoj strukturi nezaposlenih osoba. Naime, dok je došlo do smanjenja broja nezaposlenih osoba s osnovnom školom za 20,8% te osoba s trogodišnjom srednjom školom za 33,33%, došlo je do značajnog povećanja broja nezaposlenih osoba s četverogodišnjom srednjom školom za zanimanja za 32,5%.

Graf 1. Kretanje broja nezaposlenih osoba prema spolnoj strukturi u općini Tinjan

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, područna služba Pula, 2007. godina

Na prethodnom grafu je vidljivo da velik udio nezaposlenih osoba čine žene te da se taj udio konstantno povećavao u razdoblju od 2004. do 2006. godine i to s 67,24% u 2004. godini do 72,41% u 2006. godini.

Tablica 22. Pregled nezaposlenih osoba prema dobnoj strukturi u općini Tinjan

Godine starosti	Broj nezaposlenih		
	2004	2005	2006
manje od 20	1	3	3
20 - 29	8	5	12
30 - 39	8	4	5
40 - 49	23	18	16
50 - 59	18	22	20
više od 60	0	2	2

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, područna služba Pula, 2007. godina

Prema prethodnoj tablici primjetno je da u strukturi nezaposlenih osoba u općini Tinjan dominiraju osobe starije od 40 godina iako se taj trend smanjuje i to s 70,68% u 2004. godini na 65,52% u 2006. godini.

Tablica 23. Izvori sredstava za život stanovništva u općini Tinjan

		Istarska županija	Općina Tinjan					
		svega:	svega:	%	muški	%	ženski	%
	Ukupan broj stanovnika	206.344	1.770	100	888	100	882	100
Glavni izvori sredstava za život	Prihodi od rada	78.988	653	36,89	378	42,57	275	31,18
	Prihodi od rada i mirovine	643	31	1,75	21	2,36	10	1,13
	Prihodi od rada i ostali prihodi (socijalne naknade, prihodi od imovine i sl.)	3.093	28	1,58	15	1,69	13	1,47
	Samo mirovina	45.933	393	22,2	199	22,41	194	22
	Mirovina i socijalna naknada	223	1	0,06	1	0,11	-	-
	Mirovina i ostali prihodi (naknada od mirovine i sl.)	1.441	6	0,34	1	0,11	5	0,57
	Samo socijalna naknada	2.091	11	0,62	8	0,9	3	0,34
	Samo prihodi od imovine	425	2	0,11	1	0,11	1	0,11
	Samo povremena potpora drugih	1.116	7	0,4	1	0,11	6	0,68
	Ostali prihodi	2.079	9	0,51	4	0,45	5	0,57
	Bez prihoda	63.528	575	32,49	245	27,59	330	37,41
	Nepoznato	6.784	54	3,05	14	1,58	40	4,54

Izvor: Državni zavod za statistiku (Popis 2001.)

Prema podacima iz popisa stanovništva 2001 godine, na području općine Tinjan je sredstva za život stječe prihodom od rada **653** stanovnika odnosno **36,89%**. Prihod od mirovine su stječu **393** stanovnika odnosno **22,2%** dok je bez prihoda živi **575** stanovnika odnosno **32,49%**. Važno je napomenuti da prihode od rada prima razmjerno više muškaraca nego žena odnosno **42,57%** muškaraca prema **31,18%** žena, dok nikakve prihode ne prima veći postotak žena od muškaraca (**37,41%** žena prema **27,59%** muškaraca).

Općina Sveti Petar u Šumi

Prema podacima iz Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, središnja služba Zagreb, od 31.03.2007. godine, na području općine Sveti Petar u Šumi bilo je zaposleno ukupno 183 osoba. Osnove osiguranja navedenih osoba su prikazane u sljedećoj tablici:

Tablica 24. Broj osiguranika prema osnovama osiguranja u općini Sveti Petar u Šumi

Osnove osiguranja	Broj osiguranika	%
Radnici kod pravnih osoba	70	38,25%
Radnici kod privatnih osoba	57	31,15%
Obrtnici	44	24,05%
Poljoprivrednici	10	5,45%
Samostalne profesionalne djelatnosti	2	1,10%
Ukupno:	183	100%

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, središnja služba Zagreb, 2007. godina

Važno je napomenuti sljedeće:

- Osiguranici mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj su u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje registrirani prema mjestu rada - prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 79/07, 35/08);
- U slučaju da poduzeće ima podružnicu u mjestu prebivališta korisnika mirovinskog osiguranja, tada se korisnik registrira u svom mjestu prebivališta;
- Poljoprivrednici i obrtnici prijavljeni su prema mjestu prebivališta;
- Gore navedeni podatci ne uključuju sezonske oscilacije korisnika mirovinskog osiguranja te prikazuju samo podatke za vrijeme kada su prikupljeni (pred kraj godine).

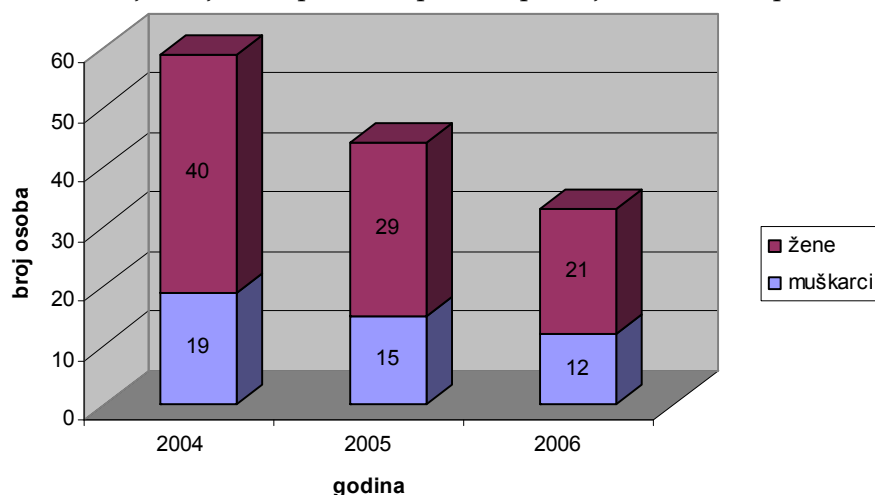
Najveći broj osoba na području općine Sveti Petar u Šumi je zaposleno u trgovačkim društvima (69,4% ili 127 osoba) od kojih je 55% u vlasništvu pravnih osoba, a 45% u vlasništvu privatnih osoba. Od ostalih djelatnosti, zaposlenih u obrtu ima 24% (44 osobe) dok zaposlenih kod poljoprivrednika ima 5,5% (10 osoba).

Tablica 25. Pregled nezaposlenih osoba prema stupnju obrazovanja u općini Sveti Petar u Šumi

Stupanj obrazovanja	Broj nezaposlenih		
	2004	2005	2006
Osnovna škola i nezavršena osnovna škola	5	5	5
Osnovna škola	23	18	15
SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike	19	10	6
SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina	9	7	6
Gimnazija	1	2	0
Viša škola, 1. stupanj fakulteta i stručni studij	2	2	1
Fakulteti, akademije, magisterij i doktorat	1	0	0
UKUPNO:	59	44	33

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, područna služba Pula, 2007. godina

Prema podacima prikazanim u gornjoj tablici, vidi se da je na području općine Sveti Petar u Šumi prisutan trend smanjivanja broja nezaposlenih u razdoblju od 2004. do 2006. godine. U tom razdoblju se broj nezaposlenih smanjio za 44% (s 59 na 33 nezaposlena). Najveći broj nezaposlenih radnika pripada kategoriji sa završenom osnovnom školom te sa završenom srednjom, trogodišnjom školom. Najveći broj osoba iz tih kategorija je zaposleno u zadnje tri godine što je najviše utjecalo na smanjenje broja nezaposlenih na području općine.

Graf 2. Kretanje broja nezaposlenih prema spolnoj strukturi u općini Sveti Petar u Šumi

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, područna služba Pula, 2007. godina

Na prethodnom grafu vidljivo je da je većinu nezaposlenih osoba na području općine Sveti Petar u Šumi čine žene. Postoji trend blagog smanjivanja udjela broja žena u ukupnom broju nezaposlenih koji je iznosio 2004. godine 67,8% (40 osoba), a 2006. godine 63,6% (21 osoba).

Ipak, gledajući generalno, u razdoblju od tri godine se gotovo prepolovio broj nezaposlenih osoba oba spola.

Tablica 26. Pregled nezaposlenih osoba prema dobnoj strukturi u općini Sveti Petar u Šumi

Godine starosti	Broj nezaposlenih		
	2004	2005	2006
15 - 19	0	1	0
20 - 24	4	3	1
25 - 29	5	5	3
30 - 34	5	2	1
35 - 39	4	0	0
40 - 44	8	4	2
45 - 49	5	1	2
50 - 54	16	17	12
55 - 59	9	10	0
60 - 64	3	1	0
više od 65	0	0	0
Ukupno:	59	44	33

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, područna služba Pula, 2007. godina

Prema podacima iz gornje tablice vidljivo je da najveći broj nezaposlenih osoba pripada osobama starijim od 50 godina i to u dobi između **50 i 55 godina**. Ipak, primjetan je trend opadanja nezaposlenih osoba svih životnih dobi.

Tablica 27. Izvori sredstava za život stanovništva u općini Sveti Petar u Šumi

		Istarska županija	Općina Sveti Petar u Šumi					
		svega:	svega:	%	muški	%	ženski	%
	Ukupan broj stanovnika	206.344	1.011	100	479	100	532	100
Glavni izvori sredstava za život	Prihodi od rada	78.988	402	39,76	227	47,39	175	32,89
	Prihodi od rada i mirovine	643	2	0,2	1	0,21	1	0,19
	Prihodi od rada i ostali prihodi (socijalne naknade, prihodi od imovine i sl.)	3.093	3	0,3	2	0,42	1	0,19
	Samo mirovina	45.933	229	22,65	94	19,62	135	25,38
	Mirovina i socijalna naknada	223	1	0,1	-	-	1	0,19
	Mirovina i ostali prihodi (naknada od mirovine i sl.)	1.441	5	0,49	3	0,63	2	0,38
	Samo socijalna naknada	2.091	6	0,59	1	0,21	5	0,94
	Samo prihodi od imovine	425	1	0,1	-	-	1	0,19
	Samo povremena potpora drugih	1.116	5	0,49	2	0,42	3	0,56
	Ostali prihodi	2.079	10	0,99	4	0,84	6	1,13
	Bez prihoda	63.528	340	33,63	141	29,44	199	37,41
	Nepoznato	6.784	7	0,69	4	0,84	3	0,56

Izvor: Državni zavod za statistiku (Popis 2001.)

Struktura stanovništva prema glavnim izvorima za život u općini Sveti Petar u Šumi je vrlo slična strukturi u općini Tinjan. Najveći segment stanovništva prima prihode od rada, njih **402** ili **39,76%**, prihode od mirovine prima **229** stanovnika odnosno **22,65%**, dok bez prihoda živi **340** stanovnika odnosno **33,63%**. Gledano prema spolnoj strukturi postoji bitan nesrazmjer između muškaraca i žena prema izvoru sredstava za život od rada. Broj žena koje ostvaruju prihode od rada je **175** ili **32,89%** dok je broj muškaraca **227** ili **47,39%**. Nikakve prihode ne ostvaruje **141** muškarac (**29,44%**) te **199** žena (**37,41%**).

2.1.15. Stanovanje i javne zgrade

Prema podacima iz Popisa stanovništva 2001. napravljene su sljedeće tablice i analizirano je stanovanje na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

Tablica 28. Stanovi prema načinu korištenja

Opis			Istarska županija	Općina Tinjan	Općina Sveti Petar u Šumi
Nastanjeni stanovi	Ukupno	broj stanova	70.562	523	302
		m²	5.346.636	40.662	24.360
	Stanovi u kojima stanuju kućanstva	ukupni broj osoba	205.695	1.783	1.009
		broj stanova	70.279	518	302
		m²	5.328.931	40.372	24.360
		broj kućanstava	71.991	519	303
		broj članova kućanstava	204.159	1.770	1.009
		ukupni broj osoba	205.124	1.773	1.009
		Stanovi u kojima stanuju samo privremeno prisutne osobe	broj stanova	283	5
	broj osoba		571	10	0
Ostale naseljene prostorije i objekti koji nisu stanovi		broj prostorija i objekata	135	0	0
		broj kućanstava	134	0	0
		broj članova kućanstava	287	0	0
		ukupni broj osoba	293	0	0
Kolektivni stanovi		broj	47	0	1
		ukupni broj članova i institucionalnih i privatnih kućanstava	1.467	0	2
		ukupni broj osoba	2.075	0	2

Izvor: Državni zavod za statistiku (Popis 2001.)

Na području općine Tinjan 2001. godine postojala su **523 stana** u većini kojih stanuju kućanstva (518 ili 99%). U usporedbi sa županijom, u općini Tinjan je bilo **0,74%** stanova. U općini Tinjan nema kolektivnih stanova. Prosječna površina stana na području općine Tinjan je **77,75 m²**.

Na području općine Sveti Petar u Šumi postojala su **302 stana** od kojih su svi služili za stanovanje kućanstava. U usporedbi sa županijom, u općini Sveti Petar u Šumi je bilo **0,43%** stanova od kojih je samo jedan služio kao kolektivni stan.

Prosječna površina stana na području općine Sveti Petar u Šumi je **80,66 m²**.

2.1.16. SWOT analiza gospodarstva

Prednosti	Nedostaci
• Dobra prometna povezanost s ostatkom Istarske županije – preko Istarskog ipsilona • Blizina administrativnog središta Istarske županije – Grada Pazina • Povoljne klimatske prilike na području središnje Istre povoljne za život ljudi i obavljanje većine gospodarskih djelatnosti • Povoljna dobna struktura stanovništva, posebno na području općine Sveti Petar u Šumi • Dobro razvijene obrtničke djelatnosti na područjima obje općine • Dovoljne količine poljoprivrednog zemljišta po poljoprivrednom gospodarstvu na području općine Tinjan • Smanjenje broja nezaposlenih osoba na području općine Sveti Petar u Šumi • Velika prosječna površina stanova na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi	• Gustoća stanovništva manja od prosjeka Istarske županije u obje općine • Slaba razvijenost turizma i ugostiteljstva unatoč povoljnim prirodnim i društvenim uvjetima • Relativno malen broj trgovačkih društava registriranih na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi • Nepostojanje zadruga na području obje općine • Rascjepkanost i nedovoljne količine poljoprivrednog zemljišta po poljoprivrednom gospodarstvu na području općine Sveti Petar u Šumi • Nedovoljno gospodarski iskorištene površine pod šumama na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi • Nepostojanje poslovnica banaka na području obje općine • Nepostojanje programa za poticanje poljoprivrede i gospodarstva od strane obje Općine • Stagniranje broja nezaposlenih osoba na području općine Tinjan
Prilike	Prijetnje
• Postoji velik potencijal razvoja turističkih djelatnosti na području obje općine • Postoje dobri uvjeti za daljnji organizirani razvoj poljoprivrede, posebno stočarstva;	• Iseljavanjem i starenjem stanovništva moglo bi doći do većeg propadanja gospodarstva općine; • Nedostatak državnih ulaganja i subvencija općini; • Nestabilnost u regiji bi mogla

• Razvoj cjelogodišnjeg turizma; • Udruživanje obrtnika i poduzetnika radi većeg razvoja i suradnje na dobivanju poticaja iz različitih fondova; • Usmjerenost nacionalne politike na finalizaciju poljoprivrednih proizvoda i plasman u turizam; • Proizvodnja ekološke hrane; • Uvođenjem informatizacije u državnu upravu i gospodarstvo povećala bi se efikasnost i poboljšalo uključivanje općine u nacionalne i svjetske informacijske tokove;	onemogućiti tek započeti razvoj turizma na području općine; • Globalno zatopljenje bi moglo dovesti do značajnih promjena u prirodnom okolišu, kao i flori i fauni na području općina • Neselektivnim gospodarskim razvojem moglo bi doći do značajnog zagađenja i propadanja prirodnih bogatstava na području općina; • Rastuća konkurentnost na međunarodnom tržištu; • Centralizirano upravljanje prirodnim resursima; • Nedostatak stručnih kadrova; • Neusklađenost obrazovnog sustava i potreba gospodarstva;

2.2. Društvene djelatnosti

U razmatranju plana razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi potrebno je posebnu pažnju posvetiti **institucijama društvenih djelatnosti**. Pod tim se podrazumijeva status i razvoj:

- općinske udruge;
- obrazovanje;
- razvoj i očuvanje kulturnih vrijednosti;
- objekti i institucije koje svojim djelovanjem i postojanjem promiču športski život općina;
- sustav zdravstvene zaštite i socijalne skrbi;
- sustav vatrogasne zaštite.

Gledano s aspekta uže i šire okoline općine, udruge mogu svojim kooperativnim djelovanjem učiniti više za razvoj općine nego što to može svaka od njih pojedinačno. Na primjeru suradnje udruga može se zaključiti kako se kooperacijom više jedinica može graditi pozitivna interna klima na širem području općine koja je vrlo pogodna za razvojne ciljeve. Upravo ta suradnja jedna je od početnih točaka ove analize društvenih djelatnosti.

Prirodna i kulturna baština na području čitave Istarske županije, pa tako i općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi nameće se kao izvanredan turistički potencijal. Prostor općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi odlikuje se netaknutim prirodnim i tradicionalnim spomenicima, starim sakralnim objektima, tradicionalnim kulturnim događajima, te manifestacijama. **Očuvanje i prezentacija kulture i tradicije općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi jedan je od prioriteta analize društvenih djelatnosti.**

Sustavi obrazovanja, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te institucije istih zahtijevaju poseban tretman. Obrazovne institucije svojim djelovanjem utječu na gospodarsku sliku općina. Regionalni operativni program županije kao jedan od osnovnih županijskih problema generalno ističe i potrebu za boljom komunikacijom i suradnjom gradova i općina međusobno i sa županijom, ali i županije s resornim ministarstvom. Ovakav vid suradnje je potreban kako bi realizirao dugoročan ekonomski razvitak na području cijele Istarske županije.

Veliki izazov će također predstavljati upravljanje projektima ekonomskog razvoja financiranim od strane Europske unije. U vezi s tim problemom poduzete su mjere koje leže u činjenici da se značajna sredstva angažiraju u financiranju decentraliziranih funkcija u osnovnom školstvu, zdravstvu i socijalnoj skrbi. Također se i znatna sredstva ulažu u izgradnju komunalne strukture, stipendiranje učenika i studenata, sufinanciranje raznih programa i aktivnosti u kulturi i športu.

2.2.1. Nadležnosti

Jedinice lokalne samouprave u svom djelokrugu obavljaju **poslove lokalnog značaja** koji se odnose se na:

- Brigu o potrebama stanovnika (obrazovanje, zdravstvo i socijalna skrb, kultura i šport);
- Brigu o osnivanju pravnih osoba radi poticanja razvoja u ovoj općini;
- Razni poticaji u vezi mjera radi zaštite životnog standarda i socijalno ugroženih osoba;
- Poticaje u vezi raznih udruga stanovnika;
- Očuvanje kulturnih, povijesnih i prirodnih naslijeđa;
- Osiguravanje uvjeta za protupožarnu i civilnu zaštitu;
- Poticaje kod ostalih poslova vezanih uz poticanje razvoja općine.

Analiza društvenih djelatnosti će sukladno navedenim problemima obratiti najveću pozornost na sljedeće kategorije:

1. obrazovanje;
2. kultura;
3. šport;
4. zdravstvo i socijalna skrb;
5. sustav zaštite i spašavanja.

Preko ove podjele će se analizirati društvene djelatnosti te će se promotriti kako preko razvoja skupnih aktivnosti i umrežavanja različitih inicijativa i organizacija bolje očuvati dugoročnost djelovanja većeg broja ljudi.

2.2.2. Obrazovanje

Obrazovne institucije imaju zadaću ispunjavanja jedne od osnovnih potreba stanovništva i gospodarstva nekog područja, a to je poboljšanje razine obrazovanja i donošenje novih znanja na to područje.

Potreba za obrazovanjem je definirana na svim razinama planiranja neke države te se planovi za obrazovanjem nalaze u Strategiji razvoja Republike Hrvatske, te ROP-ovima svih županija koje su ih donijele.

Osnovni oblici obrazovanja koji će biti promatrani u ovom dokumentu uključuju:

- Predškolsko obrazovanje;
- Osnovnoškolsko obrazovanje;
- Srednjoškolsko obrazovanje;
- Više i visokoškolsko obrazovanje;
- Ustanove cijeloživotnog obrazovanja.

2.2.2.1. Predškolsko obrazovanje u općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi

U općini Tinjan u funkciji predškolskog obrazovanja je dječji vrtić „Olga Ban“.

Dječji vrtić „Olga Ban“ - Tinjan

Dječji vrtić je osnovan 1976. godine kada je i započeo s radom i to na adresi Tinjan 2a. Vrtić je **smješten u školskoj zgradi** i zauzima prostor od oko **150 m²** te se sastoji od ukupno 3 prostorije. Ukupan broj polaznika vrtića je **30 djece** i to podjednako dječaka i djevojčica (15 i 15). Prema dobi, strukturu polaznika čine djeca od 3 do 7 godina starosti jer vrtić ne raspolaže jaslicama. Vrtić pokriva cijelo područje JLS-a, a u njemu su **zaposlene** ukupno **4 osobe**. Vrtić raspolaže kuhinjom koja polaznicima pruža mogućnost toplog obroka, a u okolini vrtića se nalaze zelene površine od oko cca 1 ha koje mogu poslužiti kao dodatna površina za igru polaznika. Trenutno **nema aktivnih projekata preuređenja zgrade ili inventara vrtića** niti ima potrebe za takvim zahvatima. Vrtić za svoje polaznike organizira i brojne izlete kao i druženja s djecom iz drugih vrtića. Radno vrijeme vrtića je svaki dan od 06:30 do 16:00 osim praznika. U toku ljetnih praznika, vrtić za svoje polaznike organizira još i ljetnu školu plivanja.³

Područni dječji vrtić „Olga Ban“ – Sveti Petar u Šumi

Predškolsko obrazovanje na području općine Sveti Petar u Šumi je organizirano već gotovo 50 godina preko dječjeg vrtića „Olga Ban“ u Pazinu, dok je 2007. godine Općina Sveti Petar u Šumi dobila područni vrtić što bitno olakšava održavanje predškolskog odgoja s obzirom da je Grad Pazin udaljen gotovo 10 km od općine. Novi vrtić zauzima površinu od **350 m²** te ima ukupno 10 prostorija među kojima su i kuhinja te jaslice koje još nizu započele s radom u vrijeme pisanja ovog teksta. U okolini vrtića postoji mini park sa šljunčanim igralištem za djecu dok **postoji potreba da se izgradi i pravi park s dječjim igralištem**. Adresa novog vrtića je Sv. Petar u Šumi 10, 52404 Sv. Petar u Šumi. Suradnja s matičnim vrtićem u Pazinu je organizirana kroz zajedničke službe koje se nalaze u matičnom vrtiću te su na raspolaganju područnim vrtićima. Iz tog razloga je broj zaposlenih u područnom vrtiću sveden na minimum i iznosi **5 osoba** i to tri odgojiteljice, kuharica i čistačica. Navedene zaposlenice su se u toku 2007. godine brinule za **32 djece** od čega je bilo 60% curica i 40% dječaka dobi od 3 do 6 godina. Radno vrijeme vrtića je od 6,30 do 15,30 sati tijekom cijele godine osim ljetnih mjeseci (srpanj i kolovoz).

2.2.2.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

U Istarskoj županiji djeluju 53 osnovne škole, od čega je za 24 škole osnivač Istarska županija, za njih 28 osnivači su gradovi, a jedna je škola privatna (Privatna škola Jurja Dobrile u Puli).

Osnovnoškolsko obrazovanje na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi je organizirano u skladu s ostatkom područja središnje Istre, odnosno matična škola je OŠ „Vladimir Nazor“ u Pazinu dok su uz nju vezane sljedeće područne škole:

³ **Izvor:** Obrazac za vrtić-jaslice iz Općine Tinjan, MICRO projekt, 2007. godina

- Područna škola Cerovlje – Cerovlje;
- Područna škola Gologorica – Cerovlje;
- Područna škola Gračišće – Gračišće;
- **Područna škola Sv. Petar u Šumi - Sv. Petar u Šumi;**
- **Područna škola Tinjan – Tinjan;**
- Područna škola Trviž - Grad Pazin;
- Područna škola Kašćerga - Grad Pazin;
- Područna škola Karojba – Karojba;
- Područna škola Motovun – Motovun;
- Područna škola Lupoglav - Lupoglav i Cerovlje.

Područna osnovna škola „Tinjan“, Tinjan

Zgrada Osnovne škole Tinjan je sagrađena 1976. godine kada je počela s radom te se nalazi na adresi Tinjan bb. Tijekom školske godine 2006/07, školu je polazilo ukupno **170 učenika** od čega je udio dječaka i djevojčica 50:50. Nastava je organizirana u 8 razreda čija struktura je prikazana u sljedećoj tablici:

Tablica 29. Struktura polaznika po razredima područne osnovne škole „Tinjan“ u Tinjanu

Razred	Broj učenika
I.	20
II.	21
III.	21
IV.	25
Ukupno:	87
V.	17
VI.	24
VII.	21
VIII.	21
Ukupno:	83
Ukupno učenika:	170

Izvor: Obrazac za osnovnu školu Općina Tinjan, MICRO projekt, 2007. godina

Nastava je organizirana samo u jutarnjoj smjeni te nije organiziran cjelodnevni boravak učenicima u školi. Postoji organiziran prijevoz učenicima iz okolnih naselja.

U osnovnoj školi je zaposleno ukupno **15 zaposlenika**. Radno vrijeme je od 08:00 do 16:00 svakim danom osim vikenda i praznika.

Za učenike su organizirane brojne izvannastavne aktivnosti kao npr. sportska, informatička i glazbena grupa. Osim navedenog, učenici sudjeluju u brojnim izvannastavnim projektima i aktivnostima, a od uspjeha vrijedi spomenuti prvo mjesto na prvenstvu države u košarci.

Osnovna škola ne ispunjava standarde HNOS-a te je **potrebno detaljno preuređenje objekta**. Uz zgradu postoji i športska dvorana, ali je procijenjena kao premalena te joj je potrebna detaljna sanacija. U trenutku pisanja ovog dokumenta, započet je projekt preuređenja školskih zahoda koju su u potpunosti dotrajali.

Važno je napomenuti da uz prostor same osnovne škole postoji veliki prostor pod zelenim površinama površine od gotovo 1 ha koji može biti iskorišten za provođenje brojnih izvannastavnih aktivnosti.

Područna osnovna škola „Sv. Petar u Šumi“, Sv. Petar u Šumi

Osnovna škola na području općine Sveti Petar u Šumi je počela s radom prije cca 140 godina te je obnovljena 2002. godine. Zgrada osnovne škole je smještena na adresi Sv. Petar u Šumi 10, 52404 Sv. Petar u Šumi. Površina osnovne škole je cca 1500 m² te je u dobrom stanju radi nedavne obnove. Važno je napomenuti da **škola ispunjava standarde propisane HNOS-om**. Uz školsku zgradu **postoji i nova sportska dvorana** dok u neposrednoj blizini škole ne postoje zelene površine osim cvijetnjaka.

Ukupan broj polaznika škole u školskoj godini 2006/07 je **125** od čega je 69 djevojčica i 56 dječaka. Nastava je organizirana u 8 razreda i to u jutarnjoj smjeni. Učenicima je omogućen i cjelodnevni boravak u školi. U Osnovnoj školi radi ukupno **23 zaposlenika** od čega su 4 razredni nastavnici, 5 su prateće osoblje, a 14 su predmetni nastavnici od kojih pojedini rade i u više škola.

Važan segment školovanja učenika predstavljaju i izvannastavne aktivnosti u kojima sudjeluje veći broj učenika škole. Struktura izvannastavnih aktivnosti prema broju učenika prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 30. Struktura izvannastavnih aktivnosti u područnoj osnovnoj školi „Vladimir Nazor“, Sveti Petar u Šumi

Izvannastavna aktivnost	Broj učenika
RAZREDNA NASTAVA	
Likovne aktivnosti	11
Dramske aktivnosti	10
Ritmička aktivnost	9
Mješovita aktivnost	9
PREDMETNA NASTAVA	
Likovna	13
Dramska	23
Zbor	40
Glazbena	11
Sportska	34

Izvor: Obrazac za osnovnu školu Općina Sveti Petar u Šumi, MICRO projekt 2007. godina

Osim aktivnosti u sklopu nastave, škola organizira i dodatne aktivnosti u vidu brojnih izleta i sportskih natjecanja u kojima učenici ove škole redovito postižu uspjehe.

2.2.2.3. Srednje i visoko obrazovanje

Na području Istarske županije djeluje 26 srednjih škola od čega je za 22 škole i 1 učenički dom u Puli, osnivač Istarska županija, za 1 klasičnu gimnaziju u Pazinu (Pazinski kolegij) osnivač je Porečko-pulska biskupija, a privatne su Škola za menadžment u Višnjanu (Manero) i gimnazija u Puli (Privatna gimnazija Jurja Dobrile).⁴

Na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi **nema srednje škole**, te se učenici najčešće odlučuju za škole u Pazinu i Poreču, zbog blizine i organizacije prijevoza, dok manji dio odlazi u Pulu. Obzirom na postojanje samo dva fakulteta na istarskom području, srednjoškolci s područja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi gravitiraju i drugim sveučilišnim sredinama. Takva organizacija srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja ostati će i u budućnosti.⁵

U općini postoji i proces dodijele stipendija za one studente kojima je najviše potrebna pa je tako potrebna npr. potvrda o prihodima članova uže obitelji, uvjerenje o prosjeku ocjena, uvjerenje o prebivalištu; preslika priznanja i diploma sa sudjelovanja na natjecanju iz znanja na županijskom ili državnom nivou; isprave kojima se dokazuju otežavajuće okolnosti (invalidnost, smještaj u podstanarstvu, teška bolest, samohrani roditelj, itd.)

⁴ **Izvor:** ROP Istarske županije, 2005. godina

⁵ **Izvor:** Prostorni plan Općine Tinjan, 2001. godina

U 2007. godini podijeljeno je **10 stipendija** i to 4 za Sveučilište u Rijeci, 4 za Sveučilište „Juraj Dobrila“ u Puli te 2 za srednju školu u Pazinu.

2.2.3. Kulturna i prirodna baština

Općina Tinjan je oduvijek bila granično mjesto. U rimsko je doba mjesto se zvalo Attinianum i čuvalo je granice porečkog agera prema nedovoljno romaniziranoj unutrašnjosti poluotoka i nadziralo prometnicu prema Tarsatici. U srednjem vijeku Tinjan postaje jedan od oslonaca pazinskih posjeda Majnarda črnogradskog te zajedno s Pazinskim kaštelom doprinosi ženidbenom vezom u vlast Goričkih grofova. Njima je Tinjanska utvrda čuvala često napadanu zapadnu granicu prema posjedima Akvilejskog patrijarha, baš kao što je od 1374. pa sve do dolaska Napoleona svojim novim vlasnicima - carskoj obitelji Habsburg - čuvala granicu Pazinske grofovije prema posjedima Venecije. Iako na granici, Tinjan nije bio obična utvrda, već se od 1578. naziva gradom.⁶

Slika 9. Stari centar Grada Tinjana

Izvor: Službene stranice Općine Tinjan, <http://tinjan.e-computing.hr>, 2008. godina

Stolna crkva u općini je Crkva Sv. Šimuna i Jude Tadeja, a potječe iz 18. st. i zanimljiv je primjer kasnoga baroka u Istri.

Općina Sveti Petar u Šumi je mjesto duge povijesti povezano s crkvenom tradicijom posebno izraženom kroz benediktinski samostan iz rane renesanse u centru samog mjesta. Ovaj gradić akropolskog tipa sa skladnim bijelim baroknim građevinama, slikovit je primjer mjesta s bogatom prošlošću. Gradić okružuju zeleni brežuljci pitomog istarskog krajolika, i šumovite doline koje se izmjenjuju s livadama, biciklističkim stazama i označenim puteljcima za hodače i planinare.

⁶ **Izvor:** <http://tinjan.e-computing.hr>, 2008. godina

Slika 10. Sveti Petar u Šumi

Izvor: www.istra.com, 2008. godina

Na vizurom općine Sveti Petar u Šumi dominira crkva Sv. Petra i Pavla koja je dovršena i posvećena 1755. god. Crkva je izgrađena u baroknom stilu i predstavlja jedan od važnijih spomenika barokne sakralne arhitekture u Istri.

Kulturna i prirodna baština na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi je prepoznata od nadležnih tijela, a turizam, kojim bi se trebala valorizirati navedena baština, je određen kao razvojna djelatnost od strane Općine. Nadalje, Nacionalna strategija razvoja kulturnog turizma, koju je usvojila Vlada RH je u prvom redu podizanje stupnja znanja i vještina potrebnih za razvoj kvalitetnih kulturno-turističkih proizvoda. Strategija definira pet prioriteta;

- stvaranje klime koja podupire inicijative razvoja kulturno-turističkih proizvoda,
- uspostavljanje formalne organizacije zadužene za implementaciju strategije,
- podizanje razine znanja i vještina potrebnih u osmišljavanju kvalitetnih proizvoda,
- razvoj kvalitetnih, dobro osmišljenih kulturno-turističkih proizvoda,
- kvalitetnija promocija.

Manifestacije u općini Tinjan

Manifestacije su značajne za pridonnošenje razvoja kulturnog turizma na području svake jedinice lokalne samouprave pa tako i **općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi**. Manifestacije od najvećeg značaja su prikazane u tablici ispod teksta prema rasporedu održavanja:

Tablica 31. Najznačajnije kulturne manifestacije u općini Tinjan

Mjesec održavanja manifestacije	Opis događanja
22.03.	Svjetski dan voda
09.05.	Dan Europe
19.05.	Dan Općine Tinjan
15.08.	Sveta Marija Velika (Kringa)
18.08.	Rokova (Muntrilj)
26. – 28. 10.	Šimunja i fešta istarskog pršuta

Izvor: <http://tinjan.e-computing.hr>, 2008. godina

Šimunja

Šimunja je najpoznatija manifestacija na području općine Tinjan i slavi se u čast Sv. Šimuna i Jude Tadeja koji su zaštitnici općine. Manifestacija ima tradiciju dužu od 400 godina i nije prekidana ni u najtežim vremenima. Nakon 1990. godine tradicionalna fešta Šimunja dobiva na sve većoj važnosti te se uz vjerski sve više ističe i pučki segment događaja.

Važno je napomenuti da se na dan Šimunje, na području općine Tinjan održava i Fešta istarskog pršuta, važan gastronomski događaj koji promovira autohtone vrijednosti Tinjanštine i ostatka Istre.

Legenda o Istarskom vampiru

Prema dostupnoj dokumentaciji, Jure Grando je prvi vampir koji je zabilježen u nekom povijesnom dokumentu. Živio je u 17. stoljeću u mjestu Kringa te zabilježen u djelu „Slava okruga Carniola“ koje je 1689 godine napisao Johann Weichard von Valvasor (Janez Vajkard Valvasor). Prema nekim izvorima, Jure Grando je poslužio čak i kao inspiracija Lordu Byronu.

Manifestacije u općini Sveti Petar u Šumi

Tablica 32. Najznačajnije kulturne manifestacije u općini Sveti Petar u Šumi

Mjesec održavanja manifestacije	Opis događanja
29. lipnja	Dan Općine Sveti Petar u Šumi
Prva subota nakon 29. lipnja	Sveti Petar i Pavao - Petrova
rujan	Mjesec klapa

Izvor: *Popis manifestacija, svečanosti i slavlja*, Općina Sveti Petar u Šumi, 2007. godina

Pored navedenih tradicionalnih događanja u općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi slavi se i druge državne i crkvene praznike kao što su Nova Godina, Svi Sveti, Uskrs, Dan državnosti, Božić...

Kulturno spomenička baština općine Tinjan**Tablica 33.** Popis kulturnih dobara općine Tinjan

Naziv kulturnog dobra	Vremenski period iz kojeg datira	Lokacija
Crkva Sv. Šimuna i Jude Tadeja	1755. godina	Tinjan
Crkva Sv. Križa	13. stoljeće	Tinjan
Crkva Sv. Petra i Pavla	1787. godina	Kringa
Kapela Sv. Ane	1558. godina	Kringa
Crkvica Sv. Roka		Muntrilj
Draga (Tinjanska vala)		Tinjan
Kringa, poluurbana cjelina	Srednji vijek	Kringa
Tinjan, urbana cjelina	Srednji vijek	Tinjan
Ostatci srednjovjekovnog kaštela	Srednji vijek	Tinjan
Ježenjski most	19. stoljeće	Tinjan
Europski suhozid		Tinjan

Izvor: Popis kulturno spomeničke baštine, Općina Tinjan, 2007. godina

Prema navedenom popisu vidljivo je da je na području općine Tinjan očuvan velik broj izvornih kulturnih dobara sakralne i laičke namjene. Turistička zajednica Grada Pazin ulaže trud u očuvanje kulturne baštine.

Tinjan, urbana cjelina

Tinjan je smješten uz cestu koja vodi od Pazina prema Poreču, na strmom platou iznad rijeke Drage. Područje je naseljeno od prapovijesti, brojni su arheološki nalazi iz prapovijesti i antike, npr. ostaci rimskih villa rustica (Attinianum, Antignana). Naselje se prvi put spominje kao sjedište župe s župnom crkvom Sv. Antuna godine 1117.

Zbog graničnog položaja prema mletačkom posjedu, srednjovjekovna je jezgra bila jedna od najbolje utvrđenih na širem prostoru Pazinske grofovije. Zidine su obnavljane u 14. st, te u 15. i 16. nakon razaranja u naletima Mlečana. Prema ondašnjim opisima bedemi su bili okruženi jarcima i nasipima, a na glavnom su ulazu dvostruka vrata.

Slika 11. Centar Tinjana

Izvor: www.hrvati.de/istra/tinjan.jpg

Danas su očuvani manji ostaci fortifikacijskog sustava, srednjovjekovna urbana matrica i povijesne građevine s natpisima u kamenu i srednjovjekovnih arhitektonskih elemenata. Stambena gradnja očuvala je tradicijske karakteristike. Krajem 19. i u 20. stoljeću naselje se širi duž prilaza srednjovjekovnoj jezgri, gdje se formira današnji poslovni centar naselja.⁷

Crkva Svetih Šimuna i Jude Tadeja

Crkva je sagrađena 1755. godine, a župa se prvi put spominje pod titularom sv. Antuna Opata 1369. godine. Današnja crkva dobar je primjer baroknog neoklasicizma. Svojim monumentalnim pročeljem dominira glavnim trgom zbijene gradske jezgre Tinjana.

Slika 12. Unutrašnjost Crkve Sv. Šimuna i Jude Tadeja

Izvor: www.tzpazin.hr

Pročelje Crkve Sv. Šimuna i Tadeja je slična gornjem katu pročelja pavlinske crkve u Svetom Petru u Šumi. Podijeljeno je pilastirma na tri polja s nišama za kipove, iznad kojih je masivni vijenac. U unutrašnjosti je bačvasti svod sa susvodnicama, a bočni su zidovi podijeljeni

⁷ Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Tinjan, 2004. godina

pilastrima između niša kapela. Nad svetištem je kupolasti svod s medaljonim obrubljenim štukaturnim rokoko ukrasima. Zvonik odvojen od crkve sagrađen je 1762.⁸

Crkva Sv. Križa

Crkva je sagrađena u 13. st., obnovljena 1728. godine, danas služi kao mrtvačnica i nalazi se preko puta gradskog groblja i Kalvarije. Romanička kapelica s lučnim otvorom portala, nad pročeljem ima zidanu preslicu s dva uska lučna otvora za zvona, a u svetištu uzidanu polukružnu apsidu.

Obnovom u 19. st. dobiva lunete na bočnim zidovima, a kasnijim su obnovama nestali glagoljski natpisi na zidovima. Na crkvi je reljef arhaičnog oblika s motivom Raspeća i simbolima Evandelisti.⁹

Europski suhozid

Suhozidi su česta pojava na području općine Tinjan, a njihova posebnost je oblik koji nije samo okrugao nego može biti i četvrtast dok su neki od njih čak ukopani pod zemljom na rubu dolca. Visoko ograđena dvorišta i monumentalni portuni karakteristični su za južni dio općine, a tipična gradnja kamenih kuća sa „baladuron“ naročito je dobro sačuvana u manjim selima.

Slika 13. Suhozidi na području općine Tinjan

Izvor: tinjan.e-computing.hr/Suhozid.aspx

Na Dan Europe, 09. svibnja 2007. započela je na ulazu u Kringu gradnja Europskog suhozida koji će se protezati sve do Tinjana.¹⁰

⁸ **Izvor:** Prostorni plan uređenja Općine Tinjan, 2005. godina

⁹ **Izvor:** Prostorni plan uređenja Općine Tinjan, 2005. godina

¹⁰ **Izvor:** <http://tinjan.e-computing.hr/Suhozid.aspx>, 2008. godina

*Kulturno spomenička baština općine Sveti Petar u Šumi***Tablica 34.** Popis kulturnih dobara općine Sveti Petar u Šumi

Naziv kulturnog dobra	Vremenski period iz kojeg datira	Lokacija
Župna Crkva sv. Petra i Pavla	1134. godine	Sveti Petar u Šumi
Pavlini samostan	1459. godine	Sveti Petar u Šumi
Sklop crkva i samostana		Sveti Petar u Šumi
Crkva sv. Roka	1737. godine	Sveti Petar u Šumi
Dio povijesnog sela Dolinci		Sveti Petar u Šumi
Sušiona duhana		Sveti Petar u Šumi

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Sveti Petar u Šumi, 2003. godina

Pavlini samostan

Pavlini samostan je složena građevina u kojoj se mogu jasno vidjeti različiti građevinski stilovi koji su se koristili kroz stoljeća. Zanimljivo miješanje stilova je jedinstveno u Europi: u prizemlju su široke renesansne arkade, a na katu romanički detalji. Prema talijanskom arheologu C. De Franceshi, samostan je pregrađen 1474. godine u jeku renesanse i da su tada elementi stare lođe benediktinskog klaustra sa stupićima umetnuti na prvi kat.

Slika 14. Sklop pavlinskog samostana i Crkve sv. Petra i Pavla u Svetom Petru u Šumi

Izvor: www.pavlini-svpetar.hr/samostan.htm

Car Svetog Rimskog carstva, Fridrih III, darovao je samostan Sv. Petra u Šumi braći reda Sv. Pavla, prvog pustinjaka 1459. godine. Car je uvjetovao da u samostanu boravi deset redovnika, od kojih barem šest svećenika. Nakon što su Pavlini ušli u posjed zgrade obnovili su zgradu i gospodarstvo te su osnovali pučku školu koju su pohađala aristokratska i građanska djeca iz gradova Istre i seljačka djeca iz Sv. Petra i susjednih sela.¹¹ Nakon

¹¹ **Izvor:** www.pavlini-svpetar.hr/samostan.htm

ukidanja pavlinskog reda, samostan je napušten i prepušten propadanju, da bi se Pavlini vratili tek nakon 210 godina, 1993. kad im je samostan dat od strane Općine.

Župna crkva sv. Petra i Pavla

Vizurom općine Sveti Petar u Šumi dominira crkva Sv. Petra i Pavla koja je dovršena i posvećena 1755. god. Crkva je pravokutna građevina s po dvije kapele na duljim stranama. Izgrađena je u baroknom stilu i veoma je dobro očuvana te sadrži brojne umjetnine među kojima se posebno ističu oltari i to glavni oltar iz 1755. godine, s likovima apostola te bočni oltari posvećeni Ružarici (1759), Sv. Križu (1763), Nevinoj dječici (1766), i Sv. Pavlu pustinjaku (1777).

Slika 15. Unutrašnjost Crkve sv. Petra i Pavla

Izvor: www.pavlini-svpetar.hr/crkva.htm

Unutar same crkve nalaze se kasnobarokne orgulje, rad I.J. Eisla iz 1770. god. smještene u Riedlov okvir. Pročelje crkve (9 x 17,5), djeluje još uzduženije zbog velikog zvonika (33,5m), suprotstavlja se horizontalama dvokatnih samostanskih krila. Simetrično organizirano pročelje u sredini kontinuirano raste (portal, prozor, niša s kipom), a na užim bočnim stranama vijencima je raščlanjeno u dvije etaže.¹²

Arheološki spomenici na području općine Tinjan

Tablica 35. Arheološka nalazišta općine Tinjan

Naziv i opis nalazišta	Vremenski period	Lokacija
Prapovijesna Gradina	Prapovijest	Na mjestu naselja Tinjan
Gradina iz željeznog doba	Željezno doba (1000 g. pr. n.e.)	Na uzvisini na rubu kanjona Drage, nasuprot Tinjanu
Ostaci ranosrednjovjekovne nekropole	Rani srednji vijek	Peljaki (Kleč Peljaki)
Pretpostavljena prethistorijska	Razdoblje Rimskog carstva i	Milinki - Uzvisina Tijola jugozapadno od

¹² **Izvor:** www.pavlini-svpetar.hr/crkva.htm

gradina i kasnoantička građevina	prapovijest	Tinjana
Kasnoantička i ranosrednjovjekovna nekropola	Rani srednji vijek i razdoblje Rimskog carstva	Hlistići - oranica zvana "Mlada brajda"
Predilirski tumulus iz brončanog doba	Brončano doba	Lokalitet Brig, zapadno od sela Žužići
Prapovijesna gradina na mjestu današnjeg naselja Kringa	Prapovijest	Kringa
Kringa (Podkorona) - Antička nekropola	Razdoblje Rimskog carstva	U podnožju brda Korona, zapadno od današnje Kringe
Ostaci antičkog fortifikacijskog objekta	Razdoblje Rimskog carstva	Korona - uzvisina zapadno od Kringe
Prapovijesna nekropola	Prapovijest	Sjeverno od naselja Kringa
Ostaci antičke arhitekture, ulomak antičke kamene stele i jedan antički skeletni grob	Razdoblje Rimskog carstva	Muntrilj (Vrhčić kod Glavice)

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Tinjan, 2001. godina

Arheološki spomenici na području općine Sveti Petar u Šumi

Tablica 36. Arheološka nalazišta općine Sveti Petar u Šumi

Naziv i opis nalazišta	Vremenski period	Lokacija
Lokalitet sv. Mikula	Srednji vijek	Sveti Petar u Šumi
Lokalitet sv. Toma	Srednji vijek	Sveti Petar u Šumi
Lokalitet benediktinskog samostana	Srednji vijek	Sveti Petar u Šumi

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Sveti Petar u Šumi, 2003. godina

Ustanove u kulturi na području općine Tinjan

Na području općine Tinjan ne postoje organizirane kulturne ustanove kao npr. muzeji, jedina iznimka je knjižnica koja raspolaže s oko 3000 knjiga, ali nedostaje joj adekvatan prostor kako bi se ispunila njena osnovna svrha. U trenutku pisanja ovog teksta, knjižnica se financirala jedino iz donacija.

Ustanove u kulturi na području općine Sveti Petar u Šumi

Na području općine Sveti Petar u šumi ne postoje organizirane kulturne ustanove kao npr. muzeji i knjižnice te se koriste ustanove u obližnjim gradovima i općinama.

Kulturno-umjetničke udruge na području općine Tinjan

Na području općine Tinjan djeluju sljedeće kulturno-umjetničke udruge:

- Folklorna udruga „Kumpanija Kosirići“,
- Umjetnička udruga „Cukerančić“,
- Glazbena udruga „KRUG“.

Folklorna udruga „Kumpanija Kosirići“

Udruga je osnovana 2006. godine i okuplja ukupno **38 članova** te djeluje isključivo na volonterskoj bazi. Folklorna udruga održava stalne nastupe (komercijalne i nekomercijalne) te u suradnji s turističkom agencijom organizira turističke ture po Tinjanu. Udruga nema vlastite prostorije i financira se iz vlastitih sredstava plus donacije od Općine Tinjan i privatnika.

Umjetnička udruga „Cukerančić“

Udruga je osnovana 2006. godine i okuplja ukupno **30 članova** te je u njoj stalno zaposlena jedna osoba. Umjetnička udruga je postigla da joj budu odobreni brojni kulturni projekti od strane Ministarstva što pridonosi kulturnoj situaciji u općini. Udruga nema vlastite prostorije i financira se iz vlastitih sredstava te iz donacija od Općine Tinjan.

Glazbena udruga „KRUG“

Udruga je osnovana 2007. godine i okuplja ukupno **25 članova** te je u njoj stalno zaposlene dvije osobe. Glazbena udruga se ističe nastupima na brojnim glazbenim smotrama te tako pridonosi prepoznatljivosti same općine. Udruga nema vlastite prostorije i financira se iz vlastitih sredstava te iz donacija od Općine Tinjan.

Kulturno-umjetničke udruge na području općine Sveti Petar u Šumi

Na području općine Sveti Petar u Šumi djeluje samo jedna kulturno-umjetnička udruga i to Klapa „Sveti Petar“.

Klapa „Sveti Petar“

Klapa je osnovana 2004. godine i okuplja ukupno 10 članova te djeluje isključivo na volonterskoj bazi. Klapa „Sveti Petar“ nastupa na brojnim smotrama klapske pjesme u Istri te u općinskim manifestacijama čime vrši promociju turizma općine Sveti Petar u Šumi. Klapa koristi općinske prostorije, a financira se iz raznih donacija, proračuna općine te iz vlastitih prihoda koje ostvaruje aranžmanima po narudžbi.

2.2.4. Šport

Općina Tinjan

U sklopu osnovne škole u Tinjanu postoji i sportska dvorana s košarkaškim terenom, koja se povremeno koristi i za druge sportske priredbe. Na području općine nalazi se 8 otvorenih sportskih igrališta: 1 veliko nogometno igralište, 2 mala nogometna igrališta i 5 boćališta.

Brojne sportske aktivnosti organizirane preko velikog broja sportskih klubova se mogu pronaći na području općine Tinjan. Važno je napomenuti da je Općina Tinjan za sportsko djelovanje na svom području u 2007. godini izdvojila **355 tisuća Kn**, od čega je 150.000 Kn utrošeno na investicije na sportskim terenima, a 205.000 Kn za razvoj sportskih djelatnosti na području općine. U sljedećoj tablici je priložen popis sportskih klubova i udruga na području općine Tinjan:

Tablica 37. Sportski klubovi i udruge na području općine Tinjan

Naziv kluba	Vrsta sporta
Sportsko društvo „Tinjan“	Nogomet, košarka, boćanje
Boćarski klub „Muntrilj“	Boćanje
Boćarski klub „Štandar“	Boćanje
Karate klub „Tinjan“	Karate
Košarkaški klub „Tinjan“	Košarka

Izvor: Obrasci za Športsko-rekreacijske klubove i udruge Općine Tinjan, MICRO projekt, 2007. godina

Sportsko društvo „Tinjan“

Društvo se bavi nogometom, košarkom i boćanjem, te ukupno broji **25 članova**, dok je oblik sudjelovanja u radu isključivo volonterski. U svom djelovanju koristi prostorije Općine Tinjan, a za sportske aktivnosti se koristi školskom dvoranom **kojoj je potrebna potpuna rekonstrukcija i proširenje**. Društvo se financira isključivo iz članarina i donacija Općine Tinjan.

Boćarski klub „Muntrilj“

Klub u svom djelovanju broji ukupno **20 članova** dok je oblik sudjelovanja isključivo volonterski. Klub raspolaže svojim novoizgrađenim boćalištem, a djeluje u županijskoj boćarskoj ligi. Financiranje kluba se vrši isključivo iz članarina i donacija Općine Tinjan.

Boćarski klub „Štandar“

Boćarski klub broji ukupno **20 članova** dok je oblik sudjelovanja isključivo volonterski. Radi potrebe svog djelovanja, klub raspolaže vlastitim boćalištem. Financiranje kluba se vrši isključivo iz članarina i donacija Općine Tinjan.

Karate klub „Tinjan“

Karate klub broji ukupno **34 člana** dok je oblik sudjelovanja isključivo volonterski. U radu se klub koristi prostorijama Općine Tinjan, dok za treninge koristi **salu u Tinjanu kojoj je potrebna rekonstrukcija**. Najveći uspjesi kluba su vezani uz njegove članove koji su proglašeni najboljim karatistima Istarske županije. Financiranje kluba se vrši isključivo iz članarina i donacija Općine Tinjan.

Općina Sveti Petar u Šumi

Brojne sportske aktivnosti organizirane preko velikog broja sportskih klubova se mogu pronaći na području općine Sveti Petar u Šumi. Općina Sveti Petar u Šumi aktivno sudjeluje u razvoju sportskih djelatnosti sufinanciranjem sportskih udruga i klubova s ukupno 140.000 Kn te ostalim priložima i donacijama od 15.000 Kn što čini ukupno 155.000 Kn proračunskog novaca odvojenog za potrebe sporta u 2007. godini. U sljedećoj tablici je priložen popis sportskih klubova i udruga na području općine Sveti Petar u Šumi:

Tablica 38. Sportski klubovi i udruge na području općine Sveti Petar u Šumi

Naziv kluba	Vrsta sporta
NK „Puris“	Nogomet
BK „Puris“	Boćanje
BK „Sveti Petar“	Boćanje
Biciklistički klub „Sveti Petar“	Biciklizam
Konjički klub HIPOS	Jahanje

Izvor: Obrasci za Športsko-rekreacijske klubove i udruge Općine Sveti Petar u Šumi, MICRO projekt, 2007. godina

Nogometni klub „Puris“

Nogometni klub „Puris“ je najmasovniji sportski klub na području općine Sveti Petar u Šumi koji broji ukupno **60 članova**. Klub je organiziran na amaterskoj osnovi. Općina Sveti Petar u Šumi je dala klubu na raspolaganje i upravljanje prostorije i kompleks nogometnog igrališta, izgrađenog 2000. godine. **Na igralištu su potrebni određeni zahvati, prvenstveno uređenje rasvjete te uređenje prostorija**. Klub nastupa na redovitim natjecanjima, a financira se prvenstveno iz općinskog proračuna i raznim donacijama.

Boćarski klub „Puris“

Boćarski klub „Puris“ broji ukupno **15 članova** te je organiziran na amaterskoj osnovi. Općina Sveti Petar u Šumi je dala boćarskim klubovima „Puris“ i „Sv. Petar“ na raspolaganje i upravljanje prostorije i boćarsko igralište, izgrađeno 1985. godine. **Na boćalištu su potrebni određeni zahvati kao žbukanje zidova i uređenje parkirališta**. Klub nastupa na redovitim natjecanjima, a financira se prvenstveno iz općinskog proračuna i raznim donacijama.

Boćarski klub „Sv. Petar“

Boćarski klub „Puris“ broji ukupno **15 članova** te je organiziran na amaterskoj osnovi. Općina Sveti Petar u Šumi je dala boćarskim klubovima „Puris“ i „Sv. Petar“ na raspolaganje i upravljanje prostorije i boćarsko igralište, izgrađeno 1985. godine. **Na boćalištu su potrebni određeni zahvati kao žbukanje zidova i uređenje parkirališta.** Klub nastupa na redovitim natjecanjima, a financira se prvenstveno iz općinskog proračuna i raznim donacijama.

Biciklistički klub „Sv. Petar“

Biciklistički klub „Sv. Petar“ broji ukupno **15 članova** te je organiziran na amaterskoj osnovi. Klub djeluje kao rekreativna udruga građana te ne raspolaže nikakvim prostorijama, a financira se prvenstveno iz općinskog proračuna i raznim donacijama.

Konjički klub HIPOS

Klub broji ukupno **15 članova** te je u privatnom vlasništvu. Raspolaže vlastitim prostorijama i prostorom za smještaj konja, dok je održavanje prostora u odgovornosti privatnika.

2.2.5. Zdravstvo i socijalna skrb

2.2.5.1. Zdravstvo

Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi, kao jedinice lokalne samouprave sa svim utvrđenim pravima i obvezama dužne su osiguravati uvjete osiguranja zdravstvene zaštite preko ambulanate, stomatološke službe i ljekarne. Izvor sredstava za funkcioniranje ovih institucija su godišnji ugovori koji se sklapaju s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Prema Regionalnom operativnom programu u Istarskoj županiji postoji relativno dobra teritorijalna mreža zdravstvenih institucija ali i institucija socijalne skrbi. U cijeloj županiji djeluje ukupno 27 javnih zdravstvenih institucija te 359 privatnih. Na 1.000 stanovnika u Istarskoj županiji ima 2,23 liječnika i 2,61 bolnička postelja. Kako bi se definirala županijska javno-zdravstvena politika Istarska županija donijela je strateški dokument „Plan zdravlja“ čiji je program potrebno i implementirati.¹³

Ambulantna služba u općini Tinjan

Na području općine Tinjan djeluju **dvije ambulanate**, jedna na području naselja Tinjan, a druga na području naselja Kringa.

Ambulanta u Tinjanu je smještena u zgradi izgrađenoj 1975. godine kojoj je potrebna adaptacija. **Mjere koje treba provesti u svrhu adaptacije ambulanate uključuju prvenstveno uređenje previjališta i čekaonice.** Kao osnovan dio ambulanate djeluje i zubarska ordinacija. U ambulanti je zaposleno **4 osobe** i to dvije sestre, doktorica i stomatologinja. Osim stanovnika općine Tinjan, usluge ambulanate koriste i stanovnici drugih općina.

Ambulanta u Kringi je smještena u zgradi izgrađenoj 1990. godine, u vrlo dobrom stanju. Osoblje ambulanate čine 3 osobe i to dvoje doktora i medicinska sestra. Osim stanovnika općine Tinjan, usluge ambulanate koriste i stanovnici drugih općina.

Važno je napomenuti da na području općine **ne postoji ljekarna niti hitna pomoć** te za te usluge stanovnici općine moraju ići do većih gradova, Poreča i Pule.

Ambulantna služba u općini Sveti Petar u Šumi

Na području općine Sveti Petar u Šumi **ne postoji ambulanta, ljekarna niti hitna pomoć** te stanovništvo za korištenje zdravstvenih usluga treba koristiti kapacitete u susjednim općinama.

¹³ Izvor: ROP Istarske županije, 2006. godina

2.2.5.2. Socijalna skrb

Na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi ne postoji ustanova u funkciji socijalne skrbi koja nudi brigu o ugroženim stanovnicima ali na području Istarske županije postoji 6 centara socijalne skrbi:

- Pula,
- Pazin,
- Labin,
- Rovinj,
- Poreč i
- Buje.

Putem ovih centara se osigurava savjetovanje, pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća, novčane pomoći, osobne invalidnine i osposobljavanja za samostalan život i rad.

2.2.6. Vatrogasna zaštita

Zaštita od elementarnih nepogoda u slučaju požara se provodi pojačanim vatrogasnim nadzorom i promatranjem od strane vatrogasnih službi, te obukom stanovništva. Posebne mjere primjenjuju se u vrijeme poljskih radova tijekom zabrana paljenja korova i drugih biljnih ostataka na otvorenim površinama u ljetnom periodu.

Svi zahvati provode se obvezno sukladno slijedećim propisima:

- Zakonu o zaštiti od požara;
- Zakonu o zapaljivim tekućinama i plinovima;
- Zakonu o prijevozu opasnih tvari;
- Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe;
- Pravilniku o zapaljivim tekućinama;
- Pravilniku o izgradnji postrojenja za tekući naftni plin i uskladištavanju i pretakanju tekućeg naftnog plina;
- Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara;
- Pravilniku o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom;
- Pravilniku o građevinama za koje nije potrebno ishoditi posebne uvjete građenja glede zaštite od požara.

U Općini Tinjan je napravljen dokument „Procjene ugroženosti od požara“ kojeg je usvojilo i poglavarstvo Općine.

Na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi ne postoje organizirana dobrovoljna vatrogasna društva već su općine pokrivene djelovanjem JVP Pazin.

2.2.7. SWOT analiza društvenih djelatnosti

Prednosti	Nedostaci
Obrazovanje - Dobro organiziran sustav predškolskog odgoja i osnovnoškolskog odgoja - Osnovna škola u Svetom Petru u Šumi je organizirana prema HNOS-u i adekvatno opremljena - Omogućen cjelodnevni boravak u školi učenicima osnovne škole u Svetom Petru u Šumi - Organizirana dodjela stipendija studentima i učenicima srednjih škola zainteresiranima za daljnje školovanje Kultura - Bogato kulturno naslijeđe općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi - Aktivan rad na prezentaciji kulture i tradicije ovog kraja preko brojnih manifestacija - Općina sudjeluje u sufinanciranju javnih potreba u kulturi - Općina Tinjan je uspješno razvila „Šimunju“ u jednu od najpoznatijih manifestacija na području Istre - Postoji značajan broj kulturno-umjetničkih udruga na području obje općine Šport - Velik broj športskih klubova ako se uzme u obzir veličina i broj	Obrazovanje - Vrtići u Tinjanu i Svetom Petru u Šumi nemaju uređen park u blizini objekta - Osnovna škola u Tinjanu ne ispunjava standarde HNOS-a - Osnovna škola u Tinjanu nema organiziran cjelodnevni boravak u školi svojim učenicima Kultura - Knjižnica u Tinjan-u nema adekvatne prostorije - Ne postojanje knjižnice u općini Sveti Petar u Šumi - Niti općina Tinjan niti općina Sveti Petar u Šumi nemaju organiziran muzej u kojem bi se sačuvale povijesne i kulturne vrijednosti tog prostora - U obje općine ne postoje programi zaštite kulturno-spomeničke baštine - Nedostatak kulturne politike općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi – Plan upravljanja kulturnom baštinom i ostali strateški dokumenti u kulturi Šport - Nedostaje stručnog kadra, - Postoji potreba za preuređenjem školske dvorane na području općine Tinjan koje koriste i sportska društva - Potreba za određenim zahvatima na sportskim terenima u Svetom Petru u

stanovnika u obje općine - Klubovi na području općine Tinjan imaju adekvatno riješene potrebe za prostorijama - Zapaženi uspjesi karate kluba u Tinjanu - Postojanje adekvatnih sportskih terena na području općine Sveti Petar u Šumi Zdravstvo i socijalna skrb - Kvalitetno razvijena mreža socijalne skrbi i zdravstvenih institucija na području cijele Istarske županije - Na području općine Tinjan postoje čak dvije ambulante te stomatološka ordinacija Vatrogasna zaštita - Općina Tinjan ima izrađen i donesen dokument „Procjena ugroženosti od požara“	Šumi Zdravstvena zaštita i socijalna skrb - Ne postojanje ambulante, ljekarne ni stomatološke ordinacije na području općine Sveti Petar u Šumi - Nepostojanje ljekarne na području općine Tinjan - Ambulanta u Tinjanu treba renoviranje - Nepostojanje institucija u funkciji socijalne skrbi na području obje općine - Nepostojanje izvaninstitucionalnih programa socijalne skrbi (mreža profesionalnih njegovateljica) Vatrogasna zaštita - Na području obje općine ne postoji organizirano dobrovoljno vatrogasno društvo - Obje općine nemaju plan zaštite od požara
Prilike	Prijetnje
Obrazovanje - Trend reforme i unapređenje školstva (posebice srednjeg) s potrebama gospodarstva - Započet program obnove zgrade osnovne škole u Tinjanu bi trebao dovesti do poboljšanja kvalitete obrazovanja na području općine - Dogovorom s pojedinim obrazovnim institucijama moglo bi se organizirati provođenje dijela nastave na području obiju općina Kultura	Obrazovanje - Neadekvatna i neusklađena povezanost obrazovanja s gospodarstvom - posebice prekvalifikacije Kultura - Daljnje propadanje kulturnih spomenika radi utjecaja čovjeka i prirode - Nedovoljnim ulaganjem u kulturne udruge i manifestacije može doći do gubitka kulturne baštine i nedovoljne valorizacije turističkog proizvoda vezanog uz kulturu

• Povezivanje kulture i turizma • Povezivanje s drugim regijama i državama na bazi kulture Šport • Organizacija velikih županijskih i regionalnih natjecanja • Ostvarenjem većih sportskih uspjeha poboljšala bi se prepoznatljivost općina Zdravstvo • Bolje opremanje zdravstvenih ustanova i poboljšanje zdravstvenog standarda • Uspostava smještajnih jedinica za stare i nemoćne (kao npr. dnevni centar ili prihvati starijih i nemoćnih osoba) Vatrogasna zaštita ▪ Mogućnost korištenja EU fondova (IPARD) za obnovu protupožarnih puteva ▪ Organizacijom zajedničkih DVD-ova s susjednim općinama značajno bi se poboljšala razina vatrogasne zaštite na području općina	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb • Zahvaljujući neadekvatnoj zdravstvenoj zaštiti može doći do propadanja zdravstvenog stanja stanovništva te čak i odljeva stanovnika prema većim središtima Vatrogasna zaštita ▪ Neadekvatan zakonski okvir ▪ Pojava većih šumskih požara može dovesti do uništenja vizure općina i ugroze sigurnosti stanovništva i imovine

2.3. *Zaštita okoliša*

Pod pojmom zaštita okoliša podrazumijeva se:

- cjelovito očuvanje visoke kvalitete okoliša,
- očuvanje prirodnih zajednica te
- racionalno korištenje prirodnih izvora i energije.

Integrirani i održivi razvitak je postavljen kao cilj pred svaku jedinicu lokalne samouprave na području Republike Hrvatske. Planiranjem ukupnog razvoja se takav cilj i postiže. Održivi razvitak mora postati dominantna odrednica u svim strategijama razvoja.

Integrirani razvitak se ne može poistovjetiti s ostvarivanjem samo:

- gospodarskih
- socijalnih, društvenih i
- ekoloških ciljeva,

nego je to **ostvarenje jednog cilja** koji integrira svih troje. Integracijom svih ciljeva je moguće na bilo kojoj razini kombinirati kratkoročni gospodarski razvitak koji je u tranzicijskim zemljama kao što je Hrvatska.

Jačanje gospodarskog razvitka je neophodno da bi sam proces održivog razvitka bio i pokrenut.

Iako postoje različiti vremenski okviri, a stoga i razni pritisci na čimbenike, razvojna nastojanja ne smiju biti usmjerena samo na goruće probleme, nego od samog početka trebaju uzimati u obzir i **društvene i ekološke aspekte**. U protivnom, nastojanja da se zaobiđu gospodarski problemi ugrožavaju održivost razvitka što nadalje znači da je važno u razvoju bilo koje države, regije ili jedinice lokalne samouprave uključiti ciljeve zaštite okoliša.

Za zemlje koji su kandidati za ulazak u EU se smatra da će povećana potrošnja i promjena standarda življenja vjerojatno dodatno opteretiti ionako preopterećene sustave gospodarenja otpadom i komunalnu infrastrukturu.

Kako su lokalne vlasti često upravo one koje nose teret provedbe zahtjeva zakonodavstva EU-a o otpadu, namjerava se poboljšati njihova uključenost u pripremu zakonodavstva i pružiti podršku njihovoj međusobnoj razmjeni iskustava i najboljih praksi.

Potrebno je prilikom planiranja razvoja očuvati razvojni potencijal općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, a to je moguće samo na način da se prostor/okoliš koristi planirano i racionalno, te da se na području općine osigura kvalitetan život i gospodarski razvoj.

Prostornim planom su utvrđeni ciljevi i interesi koji su važna determinanta razvoja na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi. Potrebno je imati na umu činjenicu da korištenje prostora treba osigurati sanaciju, zaštitu i unapređenje stanja u kojem se okoliš nalazi.

2.3.1. Odlaganje čvrstog otpada

Nacionalna strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja na okoliš utvrdili su da je neodgovarajuće gospodarenje otpadom sadašnji najveći problem zaštite okoliša RH. Neuređeni sustav gospodarenja otpadom negativno se odražava na sastavnice okoliša kao što su:

- voda,
- zrak,
- more ,
- klima i
- ljudsko zdravlje.

Osobito su ugrožene podzemne vode **koje su glavni izvor zaliha pitke vode i temeljni nacionalni resurs.**

Za rješenje problema u ovoj domeni potrebno je izgraditi i urediti cjeloviti sustav gospodarenja otpadom RH kako bi se:

- uklonio odbačeni otpad;
- sanirala postojeća neuređena odlagališta koja ugrožavaju okoliš i zdravlje ljudi;
- i najvažnije učinkovito upravljalo tokovima različitih vrsta otpada, od proizvođača otpada do njegovog sigurnog odlaganja.

Postoje 22 pravna instrumenta koja određuju i reguliraju postupanje s otpadom te uspostavu i rad postrojenja za zbrinjavanje otpada. Od njih su najvažniji Zakon o otpadu, 4 pravilnika (o vrstama otpada s katalogom otpada, uvjetima postupanja s otpadom i postupanja s ambalažnim otpadom) te jedna uredba (o uvjetima za postupanje s opasnim otpadom). Uz to, za komunalni je otpad važan i Zakon o komunalnom gospodarstvu.

Vrste otpada za zbrinjavanje:

- **Komunalni otpad** je otpad iz kućanstva; otpad koji nastaje čišćenjem javnih i prometnih površina; otpad sličan otpadu iz kućanstva koji nastaje u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima;
- **Glomazni otpad** iz kućanstva se sastoji od kućanskih aparata, dijelova putničkih automobila, automobilskih guma, pokućstva, većih elektroničkih aparata i sličnih proizvoda koji su postali otpad;
- **Zeleni otpad** je otpad nastao košnjom trave, obrezivanjem drveća, čišćenjem korova, lišća, otpad iz vrtova, voćnjaka i vinograda i drugi otpad biljnog porijekla podesan za kompostiranje;
- **Gradevinski otpad** je otpad od iskopa, otpad s gradilišta, otpad od rušenja, lomljeni materijal od razgradnje i rekonstrukcije cesta i slično;

- **Industrijski otpad** je onaj otpad koji nastaje u **proizvodnim procesima** u industriji, gospodarstvu ili obrtu, a po sastavu i svojstvima se razlikuje od komunalnog otpada;
- **Tehnološki otpad** je popularno i neformalno ime za **elektroničke proizvode** na "izdisaju radnog vijeka" i ubraja se u **opasne otpade** zbog niza štetnih kemijskih spojeva. Riječ je o otpadu koji se sastoji od više od tisuću raznih materijala, od kojih **su** neki vrlo visoke razine toksičnosti i istog reciklažnog potencijala, pa se, primjerice, spaljivanjem plastičnih materijala računala stvara otrovni plin dioksin;
- **Opasni otpad** je svaki otpad koji sadrži tvari koje imaju neko od slijedećih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost, svojstvo oksidiranja, svojstvo nagrizanja i svojstvo otpuštanja otrovnih plinova kemijskom reakcijom ili biološkom razgradnjom. Komunalni, industrijski, ambalažni, građevni, električki i elektronički otpad i otpadna vozila svrstavaju se u opasni otpad ako imaju neko od svojstava opasnog otpada;
- **Neopasni otpad** je otpad koji nema neko od svojstava opasnog otpada.

Gospodarenje otpadom uključeno je u sve razine – **nacionalna, regionalna, lokalna i mjesna**, te u gotova sva područja gospodarstva – proizvodnje, potrošnje i svakodnevnog života, te uključuje veliki broj raznovrsnih sudionika te će iz tih razloga sve jedinice lokalne samouprave imati određenu ulogu u procesu gospodarenja otpadom na svojoj razini što će predstavljati dio nacionalnog uređenja gospodarenja otpadom.

Uloga Istarske županije i jedinica lokalne samouprave te samim time i Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi u procesu gospodarenja s otpadom je navedena u slijedećim prikazima:

Sudionici gospodarenja otpadom:

Regionalna razina - Županijske vlasti / Grad Zagreb

- Donošenje „Planova gospodarenja otpadom“ (na regionalnoj razini);
- Određivanje **lokacija** u prostornim planovima i izdavanje dozvola za odlagališta neopasnog i inertnog otpada;
- Osiguravanje uvjeta i provedba mjera za gospodarenje proizvodnim, ambalažnim, građevinskim i drugim otpadom;
- Izdavanje odgovarajućih dozvola;
- Prikupljanje podataka o otpadu (Katastar emisija u okoliš - KEO i dr.).

Lokalna i mjesna razina - Lokalne vlasti (općine i gradovi)

- Donošenje „Planova gospodarenja otpadom i određivanje lokacija u prostornim planovima“ (na lokalnoj razini);
- Provedba Mjera za gospodarenje komunalnim otpadom;
- Prikupljanje i dostavljanje podataka.

Proizvođači i uvoznici proizvoda i otpada

- Pravne i fizičke osobe aktivnošću kojih nastaje otpad (kućanstva, gospodarstvo, javni sektor) sudjeluju u sustavu gospodarenja otpadom na razini države, jedinice regionalne i lokalne samouprave ovisno o načinu i stupnju organiziranosti, te znanju, svijesti i informiranosti;
- Donošenje planova gospodarenja otpadom;
- Dostavljanje podataka odgovarajućim tijelima.

Planski dokumenti gospodarenja otpadom koji jesu/ će morati biti izrađeni (prema Zakonu o otpadu) su:

- Strategija gospodarenja otpadom RH;
- Županijski (regionalni) plan gospodarenja otpadom;
- Gradski tj. općinski Plan gospodarenja otpadom te
- Plan gospodarenja otpadom proizvođača otpada.

Prema Nacionalnoj strategiji upravljanja otpadom biti će izgrađeno 10-tak **Regionalnih centara za gospodarenje otpadom** (za komunalni i neopasni otpad) u sklopu kojeg će se nalaziti i izgrađeno **Sabirno mjesto za opasni otpad** kojem će gravitirati sve regije i jedinice lokalne samouprave koje će prema planu upravljanja biti usmjerene na taj regionalni centar. Na ovaj način će se obuhvatiti sustavno sakupljanje otpada, smanjiti nekontrolirani broj odlagališta otpada i direktno investirati u očuvanje okoliša. Centar će imati za funkciju izgraditi fizičku infrastrukturu i suprastrukturu u domeni prikupljanja i obrade otpada (komunalnog i tehnološkog), što je osnova za uspostavljanje sustava gospodarenja otpadom.

Zbrinjavanje komunalnog otpada iz domaćinstava i neopasni tehnološki otpad na području općina, kao i do sada, predviđa se na deponiju komunalnog otpada Ciburi u Gradu Pazinu posredstvom poduzeća za obavljanje komunalnih djelatnosti "Usluga" d.o.o.Pazin.

Kao posljedica regionalnog plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave će biti u obvezi izraditi **Plan gospodarenja otpadom za svoje područje** koje mora biti usklađeno sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom RH te sa Strategijom zaštite okoliša Republike Hrvatske i programima zaštite okoliša.

Plan gospodarenja otpadom grada, odnosno općine, pa tako i Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi će prema zakonu trebati sadržavati:

- mjere odvojenog skupljanja komunalnog otpada,
- mjere za upravljanje i nadzor odlagališta za komunalni otpad,
- popis otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta,
- redoslijed aktivnosti sanacije neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša,
- izvore i visinu potrebnih sredstava za provedbu sanacije. ^{14,15}

¹⁴**Izvor:** Nacionalna strategija zaštite okoliša, 2002. godina

Ovaj plan mora donijeti Općinsko vijeće. Poglavarstvo općine dužno je jednom godišnje, do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu, podnositi gradskom, odnosno Općinskom vijeću Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom, a poglavito o provedbi utvrđenih obveza i učinkovitosti poduzetih mjera.

Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti mora se odvojeno skupljati i skladištiti kako bi se omogućilo gospodarenje tim otpadom. Opasni otpad mora se skupljati, skladištiti i prevoziti odvojeno, svaka vrsta opasnog otpada za sebe i odvojeno od neopasnog i komunalnog otpada.

Što se tiče industrijskog otpada unutar određene jedinice lokalne samouprave proizvođač otpada namijenjenog zbrinjavanju može vlastiti proizvedeni otpad privremeno skladištiti na za to namijenjenom prostoru unutar svog poslovnog prostora i to najduže godinu dana računajući od dana proizvodnje tog otpada.

Proizvođači proizvoda moraju planirati svoju proizvodnju proizvoda i ambalažu za proizvode na način da se proizvodnja unapređuje primjenom **čistih tehnologija**, te na način koji omogućuje učinkovitu uporabu materijala i energije, potiče ponovnu uporabu i reciklažu proizvoda i uzima u obzir najprimjereniji postupak uporabe, obrade i odlaganje proizvoda kojem je istekao rok trajanja kako bi se nepovoljni utjecaj na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru. Proizvođači moraju koristiti sirovine i materijale, poluproizvode i ambalažu koji smanjuju uporabu energije i materijala i čijim se korištenjem smanjuje nastajanje otpada.

Odgovornosti Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi

U skladu s Nacionalnom strategijom gospodarenja otpadom Općine i Gradovi su dužni:

- izraditi takav **Prostorni plan** kojim se utvrđuju lokacije za građenje i postrojenja za gospodarenje otpadom;
- donositi **Planove gospodarenja otpadom**, usklađene s državnim planom gospodarenja otpadom;
- **organizirati sakupljanje i sigurno odlaganje** (komunalnog) otpada u skladu sa standardima i planom gospodarenja otpadom općine/grada;
- **Sustavno educirati i informirati** lokalne upravne strukture i stanovništvo;
- omogućiti odvojeno **sakupljanje sekundarnih sirovina i bio-otpada**;
- **organizirati prijevoz** do centara za gospodarenje otpadom;
- **dostavljati podatke**, izvještaje u skladu s propisima;
- stimulirati kupovanje ekološki prihvatljivih proizvoda.

¹⁵**Izvor:** Zakon o otpadu, 2004. godina

Postojeće stanje u općini Tinjan

Komunalni otpad

Ova vrsta otpada se u općini Tinjan svakodnevno prikuplja i odvozi na odlagalište otpada u **Pazin – deponij Butori**.

U općini ne postoje legalna odlagališta otpada. Postoji jedno ilegalno odlagalište otpada u Šuranima.

Na području općine ne postoji postrojenje za recikliranje otpada.

Prema „Pravilniku o ambalaži i ambalažnom otpadu“ (NN 97/05) ambalažni otpad se sakuplja od strane lokalnog stanovništva i odnosi u trgovine koje refundiraju s 0,50 kn po ambalaži.

Glomazni otpad

Glomazni otpad prikupljena na području općine Tinjan se deponira na deponiju Butori blizu Pazina. Prikupljanje glomaznog otpada na području općine uglavnom vrše sami stanovnici, a iznimno ga vrši poduzeće Metis iz Pule koje se bavi reciklažom i odlaganjem otpada. Na području ne postoje specijalizirana vozila za krupni otpad.

Industrijski otpad

Na području općine djeluje samo jedan značajniji industrijski zagađivač okoliša, a to su farme „Puris“ i to na lokacijama Šurani, Muntrilj, Srbinjak. Navedeno poduzeće je poduzelo određene korake u zaštiti okoliša koje se primjećuju postojanjem tehnološkog sustava za zbrinjavanje ili pročišćenje otpadnih voda.

Opasni otpad

Opasni otpad ne predstavlja veću opasnost za očuvanje okoliša na području općine Tinjan, jer ne postoje veći zagađivači opasnog otpada na području općine. Prikupljanje opasnog otpada (baterije, akumulatori) vrši se od strane stanovništva.

Tehnički otpad

Tehnički otpad također nema utjecaja na očuvanje okoliša u općini Tinjan. Sukladno tome, ne postoji ni prihvatilište za ovakvu vrstu otpada.

Važno je napomenuti da se na području općine Tinjan provodi konstantna edukacija stanovništva o važnosti zaštite okoliša i to preko:

- Manifestacija „Voda nije moda“ – 22.03. dan vode,

- Eko radionice za OŠ- 2 put godišnje.

Postojeće stanje u općini Sveti Petar u Šumi

Komunalni otpad

Ova vrsta otpada se u općini Sveti Petar u Šumi svakodnevno prikuplja i odvozi na odlagalište otpada u **Pazin – deponij Jopi**.

U općini ne postoje legalna niti ilegalna odlagališta otpada. Na području općine ne postoji niti postrojenje za recikliranje otpada.

Prema „Pravilniku o ambalaži i ambalažnom otpadu“ (NN 97/05) ambalažni otpad se sakuplja od strane lokalnog stanovništva i odnosi u trgovine koje refundiraju s 0,50 kn po ambalaži.

Glomazni otpad

Glomazni otpad prikupljen na području općine Sveti Petar u Šumi se deponira na deponiju Jopi kraj Pazina. Za njegovo prikupljanje u općini Sveti Petar u Šumi su odgovorni sami građani, a ponekad po potrebi se angažira poduzeće Metis iz Pule koje se bavi reciklažom i odlaganjem otpada.

Industrijski otpad

Na području općine djeluje samo jedan značajniji industrijski zagađivač okoliša, a to su farme „Puris“. Navedeno poduzeće je poduzelo određene korake u zaštiti okoliša koje se primjećuju postojanjem tehnološkog sustava za zbrinjavanje ili pročišćenje otpadnih voda.

Opasni otpad

Opasni otpad ne predstavlja veću opasnost za očuvanje okoliša na području općine Sveti Petar u Šumi, jer ne postoje veći zagađivači opasnog otpada na području općine. Prikupljanje opasnog otpada (baterije, akumulatori) vrši se od strane stanovništva.

Tehnički otpad

Opasni otpad također nema utjecaja na očuvanje okoliša u općini Sveti Petar u Šumi. Sukladno tome, ne postoji ni prihvatilište za ovakvu vrstu otpada.

Važno je napomenuti da se na području općine Sveti Petar u Šumi ne provodi edukacija stanovništva o važnosti zaštite okoliša.

2.3.2. Ispust otpadnih voda

U Hrvatskoj se pročišćava vrlo mali dio otpadnih voda, tako da su u panonskom području hrvatske rijeke najčešće u cijelom toku za jednu razinu kvalitete ispod željene, uglavnom zbog bakterijskog onečišćenja (zbog izravnog ispuštanja otpadnih voda iz domaćinstava i poljoprivrednih uzgojnih jedinica).

Na cijelom području Hrvatske **sustav odvodnje je građen prvenstveno u naseljima koja imaju status grada, središtima općina ili za potrebe gospodarskih pogona**. Na **kanalizacijski sustav je priključeno šezdesetak posto stanovnika (1998. godine)**. Industrijske otpadne vode često se ispuštaju u kanalizaciju (30% u 1996. godini) ili u vodotijekove, u mnogo slučajeva bez odgovarajuće prethodne obrade.

Republika Hrvatska ima vrlo mali broj uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Čak ni Zagreb nema izgrađen centralni uređaj za pročišćavanje voda. Postrojenja za obradu otpadnih voda na jadranskoj obali dijelom su modernizirana, posebno u ljetovalištima. Veliki gradovi, osim djelomično Rijeke gdje je nedavno izgrađeno novo postrojenje za obradu komunalnih otpadnih voda, u pravilu nemaju adekvatne uređaje. Nešto bolje stanje je samo u Istri.

Najveći dio obrađenih otpadnih voda u RH (81% u 1997. godini) obrađuje se samo mehanički. Oko 6% od obrađivanih otpadnih voda obrađuje se biološki, a 13% se podvrgava predobradi u industriji.

Na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi ne postoji tehnološki sustav za zbrinjavanje ili pročišćenje otpadnih voda dok su sva naselja obuhvaćena vodovodnom mrežom.

2.3.3. Onečišćenje prirodnih resursa

Prema „Nacionalnoj strategiji zaštite okoliša“ prirodnim resursima se smatraju **zrak i njegova kakvoća, voda, more i tlo**. Isti mogu biti onečišćeni različitim negativnim društvenim čimbenicima i to najčešće divljim odlagalištima i ispuštanjem nepročišćenih otpadnih voda u akvatorij.

2.3.3.1. Onečišćenje voda

Kakvoća podzemne vode ocjenjuje se (još uvijek) zadovoljavajućom. **Primjećuju se utjecaji zagađivanja zbog poljoprivrednih aktivnosti.**

„Onečišćenje voda je promjena kakvoće voda, koja nastaje unošenjem, ispuštanjem ili odlaganjem u vode hranjivih i drugih tvari, toplinske energije, te drugih uzročnika

zagađenja, u količini kojom se mijenjaju svojstva voda u odnosu na njihovu ekološku funkciju i namjensku uporabu.”¹⁶

Najčešći problemi u očuvanju čistih voda na razini države uključuju:

- Postojeća razina onečišćenja voda (onečišćenje izvorišta voda, podzemnih i površinskih voda koje se koriste za opskrbu voda);
- Stalno povećanje razine onečišćenja voda što uključuje:
  1. nedostatak uređaja za pročišćavanje komunalnih i industrijskih otpadnih voda;
  2. slabo funkcioniranje izgrađenih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda;
  3. nedostatna veličina kanalizacijskih sustava;
- Povremena intenzivna zagađenja (akcidentne situacije);
- Nadzor nad provođenjem propisa zaštite voda je izdvojen od općeg nadzora nad provođenjem zaštite okoliša.

2.3.3.2. Onečišćenje zraka

U Hrvatskoj su od 1990. godine smanjene emisije u zrak iz najvećih izvora zagađivanja zraka (stacionarni i mobilni izvori), a posljedica je to opće gospodarske recesije i gospodarske preobrazbe.

Najviše zagađenja izazivaju procesi **izgaranja i promet**.

Kako bi se izbjegla veća oštećenja i minimizirala postojeća, potrebno je uvesti određene mjere zaštite:

- veći proizvodni pogoni moraju imati uređaje za pročišćavanje ispušnih plinova prije njihovog ispuštanja u zrak;
- potrebno je ložišta na kruta i tekuća goriva koristiti racionalno i upotrebljavati gorivo s dozvoljenim postotkom sumpora;
- povijesne jezgre naselja potrebno je rasteretiti od prometa, osim interventnih, dostavnih i službenih vozila te vozila stanara.¹⁷

2.3.3.3. Onečišćenje tla te degradacija zemljišta i poljoprivrednog potencijala

Od ukupne površine kopna Republike Hrvatske (5.654.526 ha) poljodjelsko tlo čini 57,95%, šumsko 34,43% i neplodno (tlo tehničke namjene) 7,62%. Površine poljodjelskih tala u Hrvatskoj su u stalnom smanjenju. U razdoblju od 1966 do 1997 godine u Hrvatskoj se

¹⁶ Izvor: Državni plan za zaštitu voda, 2005. godina

¹⁷ Izvor: Nacionalna strategija zaštite okoliša

ukupna površina poljodjelskih tala smanjila za više od 405.000 ha i to u prilogu tehničke namjene i šumarstva.

Politika je zaštite tla u Hrvatskoj neujednačena i manjkava zbog nepostojanja jedinstvenog zakonskog propisa s ciljem trajnog osiguranja ili ponovne uspostave funkcije tla.

Što se mora napraviti:

- oblikovati cjelovitu politiku zaštite tla i transponirati odgovarajuću legislativu EU,
- zbog jačanja međuinstitucionalne suradnje uspostaviti radnu skupinu za tla Republike Hrvatske (odgovorna ministarstva zaštite okoliša te poljoprivrede i šumarstva, državne uprave, fakulteti i istraživački instituti itd.) kako bi se započelo sa sustavnom skrbi o tlu, definiralo mjere i promicalo programe i projekte usmjerene na očuvanje kvalitete tla,
- uspostaviti sustavno motrenje tala Republike Hrvatske,
- spriječiti zakiseljavanje, eroziju i zbijanje šumskih tala, kao posljedicu lošeg gospodarenja,
- ograničiti prenamjenu poljoprivrednih tala te prenamjenu koja mijenja prirodno stečena,
- svojstva tla zbog neadekvatne funkcije.

2.3.4. SWOT analiza zaštite okoliša

Prednost	Nedostaci
Tretman otpada • Postojanje povremenog prikupljanja i sortiranja komunalnog otpada • Rad na podizanju svijesti o zaštiti okoliša stanovništva općine Tinjan preko manifestacija • Veliki zagađivači imaju svoj sustav pročišćavanja otpadnih voda • Relativno malen broj ilegalnih odlagališta je registriran na području obiju općina • Većina kućanstava na području obiju općina je pokriveno vodovodnom mrežom • Veliki broj zelenih površina	Tretman otpada • Nepostojanje legalnih odlagališta otpada • Nepostojanje „Plana gospodarenja otpadom grada“ na lokalnoj razini • Ne postoji sustav reciklaže otpada koji bi pretvarao otpad u sekundarne sirovine • Nepostojanje komunalnog poduzeća na području obiju općina koje obavlja poslove gospodarenja otpadom – najbliže je iz Pazina • Nedovoljno prikupljanje i sortiranje komunalnog otpada • Nedovoljna edukacija lokalnog stanovništva (odraslih) o zaštiti i očuvanju okoliša na području općine Sveti Petar u Šumi • Nedostatak subjekta za otkup PET ambalaže na području općine
Prilike	Prijetnje
• Izgradnja Regionalnog odlagališta otpada značajno će poboljšati tretman otpada na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, ali i šire • Pokretanje odvodnje iz pročišćivača i njihovo povezivanje poboljšalo bi problem odvodnje otpadnih voda • Edukacijom lokalnog stanovništva o važnosti očuvanja i zaštite okoliša razvila bi se ekološka svijest stanovništva • Povlačenje sredstava iz EU fondova za projekte zaštite okoliša • Uskladiti standarde odlagališta s standardima EU legislative	• Rastom gospodarskih aktivnosti i broja stanovnika, povećao bi se problem građevinskog i ostalog otpada koji zagađuje okoliš (primarno opasni otpad) • Rastom dolazaka i noćenja turista povećala bi se devastacija vezana za odlaganje organskog otpada od ugostitelja u turističkoj sezoni • Povećanje broja korisnika u sezoni što nije popraćeno adekvatnim uslugama odvoza smeća • Nelegalno sagrađeni objekti nemaju adekvatnu komunalnu uslugu pa odlažu svoj otpad na neadekvatan način • Povećanje cijena komunalnih usluga • Bespravna gradnja koja umanjuje broj zelenih površina • Nedovoljna kontrola odlaganja ulja i maziva iz vozila

2.4. Institucije

Na svojoj redovnoj sjednici 28. srpnja 2006. godine, Hrvatski sabor je donio **Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj** (NN., br. 86/06.) koji uređuje područno ustrojstvo Republike Hrvatske. Na temelju tog zakona formirano je 20 županija, 127 gradova, 429 općina i Grad Zagreb, kao posebna teritorijalna i upravna jedinica, kojoj se ustrojstvo uređuje Zakonom o Gradu Zagrebu.

Uz gore navedeni zakon, zakone vezane za sustav državne uprave u županijama te zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, pravni okvir za funkcioniranje Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi kao jedinice lokalne samouprave daju i:

- Statuti Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi,
- Poslovnici Općinskih vijeća Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

2.4.1. Struktura državne administracije

Radom cjelokupne državne administracije Republike Hrvatske koordinira **Vlada Republike Hrvatske** preko 15 ministarstava, i to:

1. Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija,
2. Ministarstva financija,
3. Ministarstva obrane,
4. Ministarstva unutarnjih poslova,
5. Ministarstva pravosuđa,
6. Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva,
7. Ministarstva mora, prometa i infrastrukture,
8. Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja,
9. Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva,
10. Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi,
11. Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa,
12. Ministarstva kulture,
13. Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
14. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva,
15. Ministarstvo turizma.

Na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija (NN br. 30/04), koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 3. ožujka 2004. godine, struktura državne administracije u Republici Hrvatskoj uključuje sljedeće:

A. Središnje državne urede:

1. Središnji državni ured za upravu,
2. Središnji državni ured za e-Hrvatsku,
3. Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom,
4. Središnji državni ured za razvojnu strategiju,

B. Državne upravne organizacije:

1. Državna geodetska uprava,
2. Državni hidrometeorološki zavod,
3. Državni zavod za intelektualno vlasništvo,
4. Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo (novoustrojeno),
5. Državni zavod za statistiku,
6. Državni inspektorat,
7. Državni zavod za zaštitu od zračenja (novoustrojeno), te
8. Državna uprava za zaštitu i spašavanje (novoustrojeno).

Uz gore spomenute, u državne upravne organizacije se ubrajaju također i:

- razni **Uredi Vlade Republike Hrvatske**¹⁸,
- **Državne agencije**,
- **Komisije Vlade Republike Hrvatske**,
- **Pravne osobe pri Vladi Republike Hrvatske**,
- novoustrojeni **Građanski servis Vlade Republike Hrvatske- „Otvorena vrata“** te
- **HITRO.HR- servis Vlade Republike Hrvatske** za ubrzanu komunikaciju građana i poslovnih subjekata s državnom upravom, ustrojen u sklopu gore spomenutog Središnjeg ureda za e-Hrvatsku.

Prethodno spomenute, kao i sve ostale, državne upravne organizacije osnivaju vlastite područne urede i/ili ispostave ukoliko postoji potreba za istima. Zajedničke funkcije koje imaju područni uredi i/ili ispostave su da provode Zakon, donose provedbene propise, obavljaju upravni i inspeksijski nadzor te provode druge uprave i stručne poslove.

Sjedište Ureda državne uprave u Istarskoj županiji je u *Gradu Puli, Flanatička 29*.

¹⁸

Ovdje spada i Ured državne uprave u Istarskoj županiji, sa sjedištem u Puli

Obzirom na blizinu gradu Puli, Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi poslove iz djelokruga Ureda državne uprave obavlja u prethodno spomenutom Uredu.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Ureda državne uprave u Istarskoj županiji je još izvan sjedišta ureda državne uprave osnovano **sedam** Ispostava županijskih ureda prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu ureda državne uprave u županijama (NN. br. 21/02).

2.4.2. Struktura županijske administracije

Zakonom o lokalnoj samoupravi i upravi iz 1992. godine vraćene su županije u naš pravni poredak kao jedinice lokalne samouprave i uprave, a gradovi i općine su postali jedinice lokalne samouprave.

Prema Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN. br. 129/05) Županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od područnoga (regionalnog) značaja, a osobito poslove koji se odnose na:

- Obrazovanje;
- Zdravstvo;
- Prostorno i urbanističko planiranje;
- Gospodarski razvoj;
- Promet i prometnu infrastrukturu;
- Održavanje javnih cesta;
- Planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova;
- Izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada, te
- Ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti odredit će se poslovi čije je obavljanje županija dužna organizirati, te poslovi koje županija može obavljati.

Na temelju članka 20. Zakona o područjima županija, gradova i općina u RH (NN br.-86/06), Istarska županija u svojem sastavu ima **10 gradova, 31 općinu, te 645 naselja**.

Županijska tijela

Županijska skupština-predstavničko tijelo

Predstavničko tijelo županije je županijska skupština. Županijsku skupštinu Istarske županije trenutno čini 41 vijećnik izabran na neposrednim izborima.

Županijska skupština ima predsjednika i dva potpredsjednika. Predsjednika i potpredsjednike županijske skupštine imenuje i razrješava županijska skupština na vrijeme od 4 godine na prijedlog najmanje 10 vijećnika.

Županijsko poglavarstvo- izvršno tijelo

Županijsko poglavarstvo izvršava opće akte koje donosi županijska skupština, donosi opće akte za donošenje kojih je ovlašteno pozitivnim propisima i aktima skupštine, predlaže skupštini donošenje općih akata iz njene nadležnosti, obavlja i druge poslove određene statutom županije.

Upravna tijela

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga Županije osnivaju se **upravni odjeli, zavodi i službe**. Upravnim odjelima upravljaju pročelnici, zavodom ravnatelji, službom koja se ustrojava za rad Poglavarstva tajnik, a službom koja se ustrojava za rad Županijske skupštine tajnik Županijske skupštine.

Istarska županija u svom sastavu ima sljedeća upravna tijela:

1. Stručna služba za poslove Skupštine i Poglavarstva;
2. Kabinet župana;
3. Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu;
4. Zavod za prostorno uređenje;
5. Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport;
6. Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb;
7. Upravni odjel za proračun i financije;
8. Upravni odjel za održivi razvoj;
9. Upravni odjel za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu;
10. Upravni odjel za turizam;
11. Upravni odjel za talijansku nacionalnu zajednicu i druge etničke skupine.

Osnovna zadaća prethodno navedenih upravnih tijela je da usko surađuju s gradskim i općinskim upravama, te formiranjem zajedničkih osnova omogućuje kvalitetnu podršku za odlučivanje županu, Poglavarstvu i Skupštini Županije.

U nastavku su prikazani i analizirani ostvareni Godišnji obračuni Proračuna Istarske županije za razdoblje od 2004.- 2006 godine, te Plan proračuna za 2007. godinu. Godišnji obračun sadrži Račun prihoda i rashoda, te Račun financiranja.

Tablica 39. Ostvareni Proračun Istarske županije u razdoblju od 2004-2006. godine te Plan za 2007. godinu

Kto.	Opis	Ostvarenje 2004	Index 2004/03	Ostvarenje 2005	Index 2005/04	Ostvarenje 2006	Index 2006/05	Plan 2007	Index 2007/06
A.	RAČUN PRIHODA I RASHODA								
6	PRIHODI POSLOVANJA	180.154.773,00	106,08	186.530.712,00	103,54	200.719.273,00	107,61	214.469.854,00	106,85
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	208.077,00	120,56	637.938,00	306,59	538.174,00	84,36	1.000.000,00	185,81
3	RASHODI POSLOVANJA	153.064.996,00	98,51	160.668.951,00	104,97	161.482.224,00	100,51	186.867.266,00	115,72
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	31.948.239,00	274,84	24.097.462,00	75,43	20.944.465,00	86,92	27.831.849,00	132,88
Σ	UKUPAN VIŠAK PRIHODA	0,00	0,00	2.402.237,00	-	18.830.758,00	783,88	770.739,00	4,09
	UKUPAN MANJAK PRIHODA	4.650.385,00	-	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
B.	RAČUN ZADUŽIVANJA / FINANCIRANJA								
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja	990.725,00	10,20	1.067.456,00	107,74	513.307,00	48,09	3.939.800,00	767,53
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	10.685.207,00	90,60	10.421.368,00	97,53	12.619.296,00	121,09	8.651.000,00	68,55
Σ	VIŠAK PRIMITAKA OD FINACIJSKE IMOVINE I OBVEZA	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-
	MANJAK PRIMITAKA OD FINACIJSKE IMOVINE I OBVEZA	9.694.482,00	466,81	9.353.912,00	96,49	12.105.989,00	129,42	4.711.200,00	38,92
C.	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	181.353.575,00	100,91	188.236.106,00	103,80	201.770.754,00	107,19	219.409.654,00	108,74
D.	UKUPNI RASHODI I IZDACI	195.698.442,00	109,46	195.187.781,00	99,74	195.045.985,00	99,93	223.350.115,00	114,51
E.	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA	0,00	0,00	0,00	-	6.724.769,00	-	0,00	0,00
F.	MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA	14.344.867,00	-	6.951.675,00	48,46	0,00	0,00	3.940.461,00	-
G.	Višak prihoda i primitaka - preneseni	24.143.130,00	103,98	9.798.263,00	40,58	2.846.587,00	29,05	0,00	0,00
H.	Manjak prihoda i primitaka - preneseni	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-
I.	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	9.798.263,00	40,58	2.846.588,00	29,05	9.571.356,00	336,24	0,00	0,00
J.	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju	0,00	-	0,00	-	0,00	-	3.940.461,00	-

Izvor: Ministarstvo financija RH, Državna riznica, Sektor za pripremu proračuna/ Odjel za financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 2007. godina

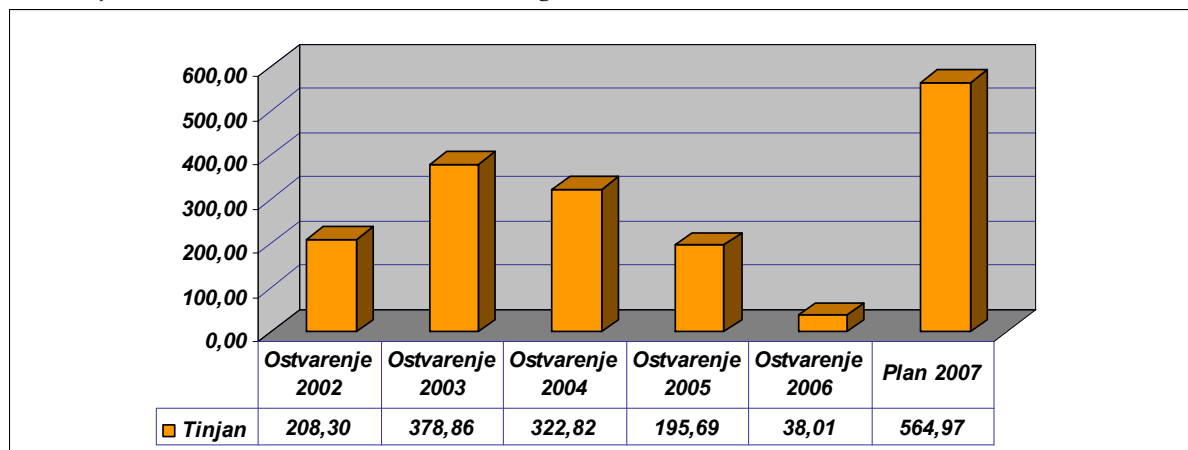
Iz prethodne tablice Godišnjeg obračuna Proračuna županije može se zaključiti:

- Prihodi poslovanja kao glavne stavke proračuna županije imaju tendenciju rasta i to prosječnu godišnju stopu rasta od 5,74 %.
- Prihodi od prodaje nefinancijske imovine rastu u 2005. godini u odnosu na 2004. godinu, dok u 2006. godini bilježe blagi pad, kao posljedicu pada prodaje prihoda od zemljišta. Plan za 2007. godinu predviđa daljnji rast ove skupine prihoda za 6,85%.
- Rashodi poslovanja kao jedne od glavnih stavki proračuna imaju blagu tendenciju rasta i to uz prosječnu godišnju stopu od 1,33 %. Plan za 2007. godinu predviđa znatno veći rast ove skupine prihoda i to za 15,72 %.
- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine bilježe najveći iznos u 2004. godine, dok se njihov iznos u naredne dvije godine smanjuje prosječnom godišnjom stopom od cca 20%. Plan za 2007. godinu predviđa znatno veći rast ove skupine prihoda i to za 32,88 %.
- Na temelju stavki prihoda i rashoda vidljiv je manjak prihoda samo u 2004. godini, dok su u narednim godinama vidljive velike varijacije.
- Iz računa financiranja i zaduživanja vidljiv je manjak primitaka u odnosu na izdatke u svim promatranim proračunskim godinama.
- Ukupni rashodi i izdaci veći su od ukupnih prihoda i primitaka u 2004. i 2005. godini, dok je u 2006. godini obratno. Plan za 2007. predviđa povećanje ukupnih rashoda i izdataka za 14,51 %.

Obzirom da jedinice lokalne samouprave znatan dio svojih rashoda baziraju na potpori županijskog proračuna, **u nastavku će biti prikazane „per capita“¹⁹ primljene pomoći Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi iz Proračuna Istarske županije u razdoblju od 2002.-2006., te Plan za 2007. godinu.**

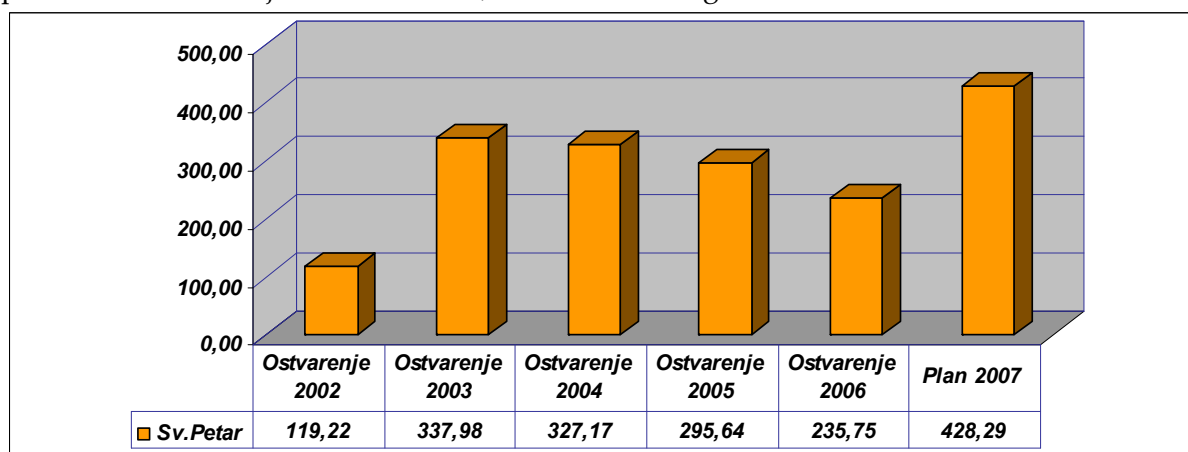
¹⁹ Per capita primljene pomoći su pomoći primljene po glavi stanovnika jedinice lokalne samouprave

Graf 3. Per capita primljene tekuće pomoći Općine Tinjan iz županijskog proračuna u razdoblju od 2002.-2006., te Plan za 2007. godinu

Izvor: MINISTARSTVO FINANCIJA- RH, DRŽAVNA RIZNICA, Sektor za pripremu proračuna, Odjel za financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, 2007. godina

Graf 4. Per capita primljene tekuće pomoći Općine Sveti Petar u Šumi iz županijskog proračuna u razdoblju od 2002.-2006., te Plan za 2007. godinu

Izvor: MINISTARSTVO FINANCIJA- RH, DRŽAVNA RIZNICA, Sektor za pripremu proračuna, Odjel za financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, 2007. godina

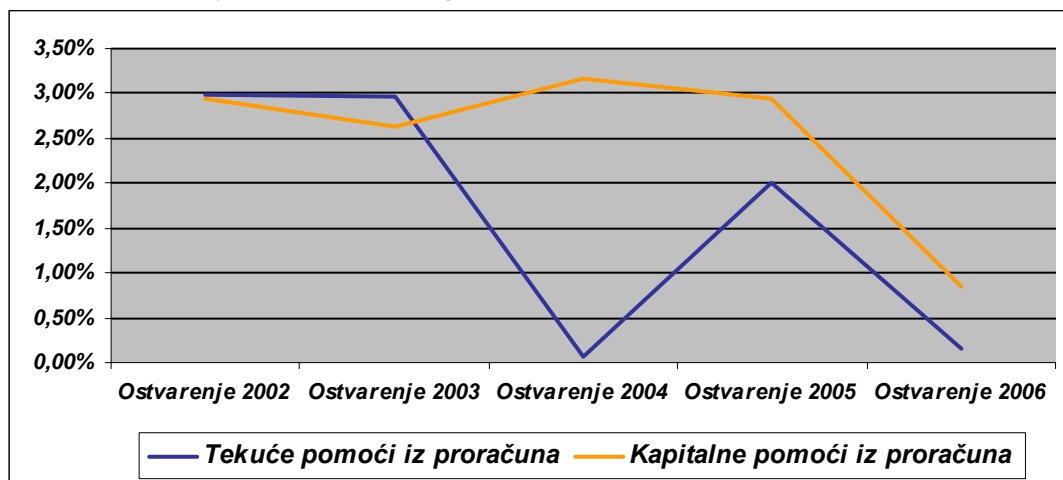
Cilj analize je bio pokazati veličinu spomenutih primljenih pomoći iz županijskog proračuna te ukazati na njihovu varijabilnost kroz godine. Rezultat izračuna prosječne godišnje primljene tekuće „per capita“ pomoći Općine Tinjan iz županijskog proračuna u gore navedenom razdoblju iznosi **228,73 kn/ stanovniku**, dok je Općina Sveti Petar u Šumi u istom razdoblju primila u prosjeku **263,15 kn/stanovniku**.

Iz grafova je vidljivo da je Općina Tinjan u prosjeku primila manji iznos ukupnih per capita pomoći od Županije, dok prihodi Općine Sveti Petar u Šumi od pomoći iz Županije imaju veću konstantu i manje variraju u promatranom periodu.

Obzirom da bi ovi iznosi iz godine u godinu trebali biti sve veći ili bar konstantni, potrebno je pravovremeno raditi na pripremi projekata i apliciranju istih za ROP²⁰ bazu projekata.

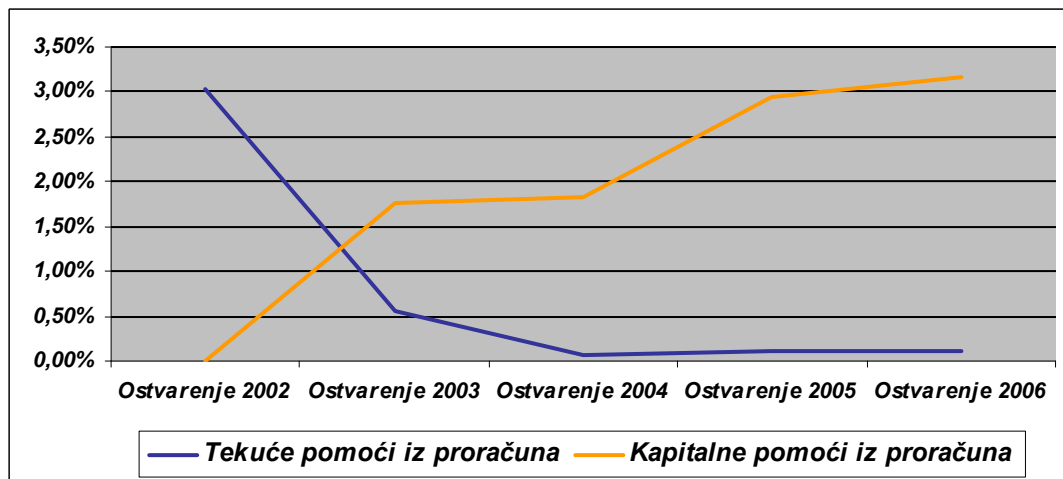
Kako bi dobili bolji prikaz kvantiteta primljene pomoći, u nastavku je stavljen u omjer iznos ukupne pomoći svim jedinicama lokalne samouprave s područja Istarske županije i **iznos primljene ukupne pomoći Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi**. Prikaz je uzeo u obzir i proračunsku razdjelu ukupnih pomoći na **kapitalne i tekuće** pomoći.

Graf 5. Postotni prikaz primljenih pomoći Općine Tinjan iz županijskog proračuna u razdoblju od 2002.-2006. godine

Izvor: MINISTARSTVO FINANCIJA- RH, DRŽAVNA RIZNICA, Sektor za pripremu proračuna, Odjel za financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, 2007. godina

Graf 6. Postotni prikaz primljenih pomoći Općine Sveti Petar u Šumi iz županijskog proračuna u razdoblju od 2002.-2006. godine

Izvor: MINISTARSTVO FINANCIJA- RH, DRŽAVNA RIZNICA, Sektor za pripremu proračuna, Odjel za financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, 2007. godina

²⁰ Regionalni operativni plan Istarske županije

Iz Grafa 3. je vidljivo da **ostvareni proračun Općine Tinjan za 2004. godinu bilježi najveći postotak primljene kapitalne pomoći iz Županijskog proračuna i to 3,17 % (financiranje kapitalnih projekata u općini)**, dok u naredne dvije godine iznosi imaju silazni trend.

Graf 4. pokazuje povoljan trend razdjela ukupnih primljenih pomoći gdje istovremeno pada vrijednost primljenih tekućih pomoći a raste iznos primljenih kapitalnih pomoći u promatranom periodu. **Ostvareni proračun Općine Sveti Petar u Šumi za 2006. godinu bilježi najveći postotak primljene kapitalne pomoći iz Županijskog proračuna i to 3,96 %.**

2.4.3. Struktura administracije Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi

Općine Tinjan i Sv. Petar u Šumi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju **poslove lokalnog značaja** kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, **a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima.**

Prije svega potrebno je navesti zakone koji reguliraju područje lokalne i područne (regionalne) samouprave, a to su:

- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN. Br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08),
- Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN.br. 117/93, 92/94, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07),
- Zakon o područjima županija, općina i gradova u RH (NN.br. 86/06, 125/06, 16/07),
- Zakon o proračunu (NN.br. 96/03),
- Zakon o Gradu Zagrebu (NN. br. 62/01),
- Europska povelja o lokalnoj samoupravi (koju je Republika Hrvatska je 1997. godine ratificirala na taj način prihvatila načela utvrđena tom poveljom).

Sukladno Članku 8. prethodno navedenog Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Općina/ Grad ima Statut, kojim se kao temeljnim dokumentom uređuju:

- status i područje;
- obilježja, pečat, javna priznanja i Dan grada/ općine;
- samoupravni djelokrug;
- neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju;
- provođenje referenduma;
- ustrojstvo, ovlasti i način rada upravnih tijela;
- financiranje i imovina;
- mjesna samouprava;
- ustrojstvo i rad javnih službi;
- oblici suradnje jedinica lokalne samouprave;
- druga pitanja od važnosti za ostvarivanje prava obveza Grada/ Općine.

Sukladno članku 4. Statuta Općine Tinjan ("Službene novine Grada Pazina" broj 20/05). Općina Tinjan u svom sastavu ima naselja prikazana sljedećom tablicom.

Tablica 40. Naselja općine Tinjan

OPĆINA	NASELJE
Tinjan	Tinjan
	Brečevići
	Brčići
	Jakovici
	Kringa
	Muntrilj
	Radetići
	Žužići

Izvor: Službene novine Grada Pazina" broj 20/05

Isto tako, sukladno članku 21. Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN. 86/07) Općina Sveti Petar u Šumi u svom sastavu ima samo istoimeno naselje.

Temeljem Statuta Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, Općine su samostalne u odlučivanju u poslovima iz svog samoupravnog djelokruga, te **obavljaju poslove lokalnog značaja** kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to osobito poslove koji se odnose na:

1. uređenje naselja i stanovanje;
2. prostorno i urbanističko planiranje;
3. komunalne djelatnosti;
4. brigu o djeci;
5. socijalnu skrb;
6. primarnu zdravstvenu zaštitu;
7. odgoj i osnovno obrazovanje;
8. kulturu, tjelesnu kulturu i šport;
9. zaštitu potrošača;
10. zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša;
11. protupožarnu i civilnu zaštitu.

Posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti navedene u stavku 1. ovog članka, odredit će se poslovi čije obavljanje je Općina dužna organizirati te poslovi koje Općina može obavljati, ako je osigurala uvjete za njihovo obavljanje.

Općinsko vijeće može tražiti od županijske skupštine Istarske županije, da Općini uz suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave, povjeri obavljanje određenih poslova koji se odnose na školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj i promet i prometnu infrastrukturu ako dokaže da ima financijske resurse za njihovo obavljanje.

Isto tako, odlukom Općinskog vijeća, neki od gore navedenih poslova mogu se delegirati na županiju odnosno mjesnu upravu.

Općinska tijela

Sve ovlasti i obveze koje proizlaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između Općinskog vijeća, Općinskog poglavarstva i Jedininstvenog upravnog odjela.

Općinsko vijeće – predstavničko tijelo

Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje u okviru svojih prava i dužnosti donosi opće i druge akte te obavlja druge poslove u skladu s ustavom, zakonom i statutom.

Općinsko vijeće Općine Tinjan ima 13 vijećnika, dok Općinsko vijeće Općine Sveti Petar u Šumi ima 11 vijećnika.

Načelnik – izvršno tijelo

Načelnik Općine predstavlja i zastupa Općinu i nositelj je izvršne vlasti, te predsjednik Poglavarstva Općine. Načelnik vodi brigu o upravljanju gradskom imovinom i direktan je naredbodavac za izvršenje općinskog proračuna, daje punomoći za zastupanje Općine u pojedinim stvarima, ima pravo predlagati Općinskom vijeću članove Poglavarstva, podnosi Poglavarstvu prijedlog proračuna i odgovoran je za njegovo izvršenje, usmjerava rad upravnih tijela Općine i daje im upute za rad; te obavlja druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost zakonom, drugim propisom, statutom ili drugim općim aktom.

Općinsko poglavarstvo – izvršno tijelo

Poglavarstvo je odgovorno Općinskom vijeću za svoj rad i odluke koje donosi. Poglavarstvo je dužno podnositi Općinskom vijeću polugodišnji i godišnji izvještaj o radu. Poglavarstvo ima 5 članova od kojih su načelnik i njegovi zamjenici po položaju članovi Poglavarstva.

Mjesna samouprava

Na području općine Sveti Petar u Šumi **nisu** osnovani **Mjesni odbori** kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana, dok su sukladno Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN br. 86/06) i članku 52. Statuta Općine Tinjan osnovani slijedeći Mjesni odbori s pripadajućim naseljima:

Tablica 41. Mjesni odbori Općine Tinjan

OPĆINA	MJESNI ODBOR	NASELJE
TINJAN	KRINGA	Kringa, Brinjani, Danijeli, Faturi, Gregi, Gregorci, Hrvatini, Kringa, Kučići, Pavletići, Prenci, Rajkova Stancija, Tomičini, Zavod i naselje Radetići
	MUNTRILJ	Muntrilj s pripadajućim dijelovima naselja (selima) Duhići, Jursi, Muntrilj, naselje Žužići s pripadajućim dijelovima naselja (selima) Bratovići, Pinčani, Starići, Žužići, i naselje Brčići s pripadajućim dijelovima naselja (selima) Brčići, Jurići, Pajići, Rajki, Travani.
	TINJAN	Tinjan, s pripadajućim dijelovima naselja (selima) Grimani, Hlistići, Jakovci, Milinki, Milotići, Pajci, Peljaki, Picupari, Šurani, Tinjan, naselje Jakovici s pripadajućim dijelovima naselja (selima) Bašići, Butori, Červari, Ivetići, Jakovici, Lovrečići, Mohori, Pilari, Rudići, Srbinjak, Stancija Piškova, Vitasi i naselje Brečevići s pripadajućim dijelovima naselja (selima) Banki, Brečevići, Grintavica, Milohanići

Izvor: Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN br. 86/06)

2.4.4. Aktivno vođenje proračuna Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi

2.4.4.1. Proračun Općine

Na temelju članka 128, Zakona o proračunu (NN. br. 96/03), članka 35. Zakon izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN. Br. 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 107/07), te Statuta Općine, Općinsko vijeće donosi godišnje proračune i/ili rebalanse proračuna.

Godišnjim proračunom **Općinsko vijeće** planira Prihode i rashode Općine. Proračun je akt Općine kojim se procjenjuju njezini prihodi i primici, te utvrđuju njezini rashodi i izdaci za jednu godinu. Proračun donosi Općinsko vijeće prije početka slijedeće kalendarske godine, a ukoliko ne donese, Vijeće mora donijeti Odluku o privremenom financiranju za razdoblje od tri mjeseca. Sve pokretne i nepokretne stvari, te imovinska prava koja pripadaju Općini čine njezinu imovinu. Za izvršenje godišnjeg proračuna odgovorno je Općinsko poglavarstvo, dok je nalogodavac za izvršenje godišnjeg proračuna u cjelini Načelnik. Svrha proračuna je da odredi jasan, logičan plan za alokaciju resursa Općine programima pružanja esencijalnih javnih usluga, kao što su parkovi i rekreacija, javna sigurnost, održavanje i izgradnja ulica i mostova, te druge funkcije koje pružaju potporu sigurnom, zdravom i ugodnom okruženju zajednice. Kada je pravilno izrađen, proračun je sredstvo za službeno dokumentiranje financijskih i programskih smjernica Općinskog vijeća, tijela krajnje odgovornog za dobrobit zajednice. Proračun je višestruko značajan jer predstavlja:

1. Financijski plan,
2. Strateški dokument,
3. Pravni akt,
4. Vodič za postupke upravljanja Općinom,
5. Sredstva komunikacije s ukupnom javnošću koja sudjeluje ili u prihodovnoj ili u rashodovnoj strani proračuna te ostalim interesnim skupinama.

2.4.4.2. Transparentni proračunski proces

Transparentni proračunski proces uključuje širok opseg aktivnosti ili modela koji se koriste u svrhu optimiziranja prikupljanja i korištenja proračunskih sredstava.

Transparentnost proračuna osiguravaju tri glavne aktivnosti, a to su:

1. Proračunska poruka,
2. Javna tribina,
3. Proračun u malom.

U Općini Tinjan nije bilo javnih tribina o Proračunu, ne rade se ni proračunske poruke niti proračun u malom dok se transparentnost osigurava na dva načina:

- dostupnošću proračuna na uvid, te
- javnim objavljivanjem svih sjednica Općinskog poglavarstva Općine Tinjan²¹.

Općina Sveti Petar u Šumi nije provodila javne tribine o Proračunu, ne radi se proračun u malom dok se transparentnost osigurava na dva načina:

- proračunskim porukama,
- dostupnošću proračuna na uvid, te
- javnim objavljivanjem svih sjednica Općinskog poglavarstva Općine Sveti Petar u Šumi²².

---

²¹ **Izvor:** Iz obrasca "Pitanja za izradu Programa ukupnog razvoja Općine Tinjan" 03.05.2007. godine

²² **Izvor:** Iz obrasca "Pitanja za izradu Programa ukupnog razvoja Općine Sveti Petar u Šumi" 03.05.2007. godine

2.4.5. Financiranje javnih potreba

Prema funkcionalnoj klasifikaciji javnih izdataka općina, gradova i županija, postoji **12 skupina izdataka koji se financiraju iz proračuna lokalnih jedinica**. To su:

1. Opće javne (administrativne) usluge.
2. Javni red i sigurnosni poslovi.
3. Obrazovanje (predškolski odgoj, osnovno i srednje obrazovanje).
4. Zdravstvo.
5. Socijalna sigurnost i skrb.
6. Stambeno-komunalna djelatnost.
7. Rekreacija (šport), kulturna, vjerska i ostale djelatnosti.
8. Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov.
9. Rudarstvo, industrija i graditeljstvo.
10. Prijevoz i komunikacije.
11. Drugi ekonomski poslovi i usluge.
12. Izdaci koji nisu svrstani prema glavnim skupinama (kamate, transakcije u vezi s javnim dugom, troškovi izdavanja vrijednosnih papira).

U nastavku će biti prikazani ostvareni rashodi i izdaci Proračuna Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi za razdoblje od 2004.- 2006. te planirani rashodi i izdaci proračuna za 2007. godinu.

Tablica 42. Ostvareni rashodi i izdaci proračuna Općine Tinjan za 2004., 2005., 2006. te Plan za 2007. godinu

Kto.	Opis stavke	Ostvarenje 2004	Index 2004/03	Ostvarenje 2005	Index 2005/04	Ostvarenje 2006	Index 2006/05	Plan 2007	Index 2007/06
3	RASHODI POSLOVANJA	1.770.163,00	126,64	2.493.784,00	140,88	3.611.753,00	144,83	6.585.000,00	182,32
31	Rashodi za zaposlene	260.789,00	46,49	327.866,00	125,72	313.192,00	95,52	345.000,00	110,16
32	Materijalni rashodi	820.699,00	152,72	1.221.305,00	148,81	853.170,00	69,86	1.271.000,00	148,97
34	Financijski rashodi	8.290,00	95,76	9.391,00	113,28	9.693,00	103,22	24.000,00	247,60
35	Subvencije	0,00	-	0,00	-	0,00	-	10.000,00	-
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	482.823,00	493,06	550.659,00	114,05	594.606,00	107,98	610.000,00	102,59
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	61.309,00	85,04	82.591,00	134,71	143.577,00	173,84	215.000,00	149,75
38	Ostali rashodi	136.253,00	112,83	301.972,00	221,63	1.697.515,00	562,14	4.110.000,00	242,12
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.063.993,00	204,06	1.401.957,00	131,76	63.000,00	4,49	155.000,00	246,03
41	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	182.211,00	96,06	71.516,00	39,25	0,00	0,00	140.000,00	-
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	881.782,00	265,81	1.330.441,00	150,88	63.000,00	4,74	15.000,00	23,81
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj movini	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	0,00	-	1.600,00	-	0,00	0,00	10.000,00	-
53	Izdaci za dionice i udjele u glavnici	0,00	-	1.600,00	-	0,00	0,00	10.000,00	-
Σ	UKUPNI RASHODI I IZDACI	2.834.156,00	147,68	3.897.341,00	137,51	3.674.753,00	94,29	6.750.000,00	183,69

Izvor: MINISTARSTVO FINACIJA- RH, DRŽAVNA RIZNICA, Sektor za pripremu proračuna, Odjel za financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, 2007. godina

Iz prethodne tablice je vidljivo da:

- rashodi poslovanja imaju tendenciju rasta u promatranom periodu od 2004.-2006. godine i to prosječnom godišnjom stopom rasta od 37,45 %, dok u ukupnim rashodima i izdacima sudjeluju u prosjeku s 80,57%. Plan proračuna za 2007. godinu također predviđao je daljnji rast rashoda.
- rashodi za zaposlene u ukupnim rashodima poslovanja u promatranom periodu od 2004.-2006. godine sudjeluju u prosjeku s 10,45 % i variraju kroz godine. Plan proračuna za 2007. godinu također predviđa rast ove stavke rashoda za 10,16%.
- materijalni rashodi najviše sudjeluju u rashodima poslovanja u promatranom periodu od 2004.-2006. godine i to u prosjeku 29,94 %, dok istovremeno imaju prosječnu godišnju stopu rasta u promatranom periodu od 23,80 %. Plan proračuna za 2007. godinu je također predviđao rast ove stavke rashoda za 48,97%.
- ostali rashodi poslovanja (tekuće donacije i kapitalne pomoći) u promatranom periodu rastu progresivno, dok spomenuti rashodi u rashodima poslovanja sudjeluju s 60,89%.
- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine imaju tendenciju rasta u promatranom periodu i to u prosjeku 13,44 % dok u ukupnim rashodima i izdacima u prosjeku sudjeluju s 19,38%. Unutar ovih rashoda najveći su rashodi za ceste i ostale građevinske objekte.

Tablica 43. Ostvareni rashodi i izdaci proračuna Općine Sveti Petar u Šumi za 2004., 2005., 2006. te Plan za 2007. godinu

Kto.	Opis stavke	Ostvarenje 2004	Index 2004/03	Ostvarenje 2005	Index 2005/04	Ostvarenje 2006	Index 2006/05	Plan 2007	Index 2007/06
3	RASHODI POSLOVANJA	1.807.848,00	126,48	1.943.451,00	107,50	1.953.527,00	100,52	2.133.000,00	109,19
31	Rashodi za zaposlene	224.786,00	128,38	287.848,00	128,05	278.337,00	96,70	641.500,00	230,48
32	Materijalni rashodi	555.783,00	119,80	689.669,00	124,09	641.700,00	93,04	867.000,00	135,11
34	Financijski rashodi	72.446,00	85,53	60.717,00	83,81	75.203,00	123,86	25.500,00	33,91
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	0,00	-	0,00	-	0,00	-	3.000,00	-
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	59.606,00	98,06	109.229,00	183,25	135.388,00	123,95	120.000,00	88,63
38	Ostali rashodi	895.227,00	138,82	795.988,00	88,91	822.899,00	103,38	476.000,00	57,84
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	267.500,00	5.350,00	443.708,00	165,87	288.775,00	65,08	1.078.000,00	373,30
41	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	7.450,00	149,00	0,00	0,00	0,00	-	95.000,00	-
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	15.001,00	-	21.614,00	144,08	19.459,00	90,03	983.000,00	5.051,65
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj movini	245.049,00	-	422.094,00	172,25	269.316,00	63,80	0,00	0,00
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	195.260,00	98,20	195.000,00	99,87	195.000,00	100,00	49.000,00	25,13
Σ	UKUPNI RASHODI I IZDACI	2.270.608,00	139,02	2.582.159,00	113,72	2.437.302,00	94,39	3.260.000,00	133,75

Izvor: MINISTARSTVO FINANCIJA- RH, DRŽAVNA RIZNICA, Sektor za pripremu proračuna, Odjel za financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, 2007. godina

Iz prethodne tablice je vidljivo da:

- rashodi poslovanja imaju tendenciju rasta u promatranom periodu od 2004.-2006. godine i to prosječnom godišnjom stopom rasta od 11,50 %, dok u ukupnim rashodima i izdacima sudjeluju u prosjeku s 75,12%. Plan proračuna za 2007. godinu također je predviđao daljnji rast ove stavke rashoda od 9,19%.
- rashodi za zaposlene u ukupnim rashodima poslovanja u promatranom periodu od 2004.-2006. godine sudjeluju u prosjeku s 17,89 % i to sa prosječnom godišnjom stopom rasta od 17,71%. Plan proračuna za 2007. godinu također predviđa daljnji rast ove stavke rashoda.
- materijalni rashodi najviše sudjeluju u rashodima poslovanja u promatranom periodu od 2004.-2006. godine i to u prosjeku 31,11 %, dok istovremeno imaju prosječnu godišnju stopu rasta u promatranom periodu od 12,31 %. Plan proračuna za 2007. godinu je također predviđao rast ove stavke rashoda za 35,11%.
- ostali rashodi poslovanja (tekuće donacije i kapitalne pomoći) u promatranom periodu variraju, dok spomenuti rashodi u rashodima poslovanja sudjeluju s 34,11%.
- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine imaju tendenciju rasta u promatranom periodu 2004.-2006. godine i to u prosjeku 13,44 % dok u ukupnim rashodima i izdacima u prosjeku sudjeluju s 19,38%. Unutar ovih rashoda najveći su rashodi za ceste i ostale građevinske objekte.

2.4.5.1. Prihodi proračuna Općine

Općina ostvaruje prihode kojima u okviru svog samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže. Prihodi Općine moraju biti razmjerni s poslovima koje obavljaju njegova tijela u skladu sa zakonom.

Prihodi Općine su:

- općinski porezi, prirez, naknade, doprinosi i pristojbe,
- prihodi od stvari u vlasništvu i imovinskih prava Općine,
- prihodi od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u vlasništvu Općine, odnosno u kojima ima udjele ili dionice,
- prihodi od naknada za koncesije koje daje Općinsko vijeće,
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje propiše Općinsko vijeće u skladu sa zakonom,
- udio u zajedničkim porezima s Republikom Hrvatskom,
- sredstva pomoći i dotacija Republike Hrvatske predviđena državnim proračunom i
- drugi prihodi određeni zakonom.

U nastavku će biti prikazani ostvareni prihodi i primici Proračuna Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi za razdoblje od 2004.- 2006. te planirani prihodi i primici Proračuna za 2007. godinu.

Tablica 44. Ostvareni prihodi i primici Proračuna Općine Tinjan za razdoblje od 2004.- 2006. te Plan proračuna za 2007. godinu.

Kto.	Opis	Ostvarenje 2004	Index 2004/03	Ostvarenje 2005	Index 2005/04	Ostvarenje 2006	Index 2006/05	Plan 2007	Index 2007/06
6	PRIHODI POSLOVANJA	2.842.087,00	139,55	3.155.972,00	111,04	3.814.555,00	120,87	5.775.000,00	151,39
61	Prihodi od poreza	1.297.279,00	125,60	1.552.948,00	119,71	2.022.266,00	130,22	2.450.000,00	121,15
611	Porez i prirez na dohodak	969.644,00	119,75	963.833,00	99,40	1.160.278,00	120,38	1.800.000,00	155,14
612	Porez na dobit	106.143,00	96,37	149.932,00	141,25	159.279,00	106,23	0,00	0,00
613	Porezi na imovinu	154.670,00	241,18	363.915,00	235,28	647.901,00	178,04	550.000,00	84,89
614	Porezi na robu i usluge	66.822,00	136,67	75.268,00	112,64	54.808,00	72,82	100.000,00	182,46
63	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	1.166.836,00	174,00	1.117.384,00	95,76	969.341,00	86,75	2.300.000,00	237,27
633	Pomoći iz proračuna	571.390,00	85,21	346.370,00	60,62	67.270,00	19,42	1.000.000,00	1.486,55
634	Pomoći od ostalih subjekata unutar opće države	595.446,00	-	771.014,00	129,49	902.071,00	117,00	1.300.000,00	144,11
64	Prihodi od imovine	72.616,00	86,25	21.301,00	29,33	28.130,00	132,06	96.000,00	341,27
641	Prihodi od financijske imovine	545,00	172,47	210,00	38,53	258,00	122,86	1.000,00	387,60
642	Prihodi od nefinancijske imovine	72.071,00	85,92	21.091,00	29,26	27.872,00	132,15	95.000,00	340,84
65	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	305.356,00	122,65	453.289,00	148,45	794.818,00	175,34	929.000,00	116,88
651	Administrativne (upravne) pristojbe	0,00	-	4.830,00	-	0,00	0,00	0,00	-
652	Prihodi po posebnim propisima	305.356,00	122,65	448.459,00	146,86	794.818,00	177,23	929.000,00	116,88
66	Ostali prihodi	0,00	-	11.050,00	-	0,00	0,00	0,00	-
663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države	0,00	-	11.050,00	-	0,00	0,00	0,00	-
8	PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVNE I ZADUŽIVANJA	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-
Σ	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI (6+8)	2.842.087,00	139,55	3.296.553,00	115,99	4.318.971,00	131,01	6.750.000,00	156,29

Izvor: Ministarstvo financija RH, Državna riznica, Sektor za pripremu proračuna/ Odjel za financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 2007. godina

Iz prethodne tablice je vidljivo da:

- prihodi poslovanja imaju tendenciju rasta u promatranom periodu od 2004.-2006. godine i to prosječnom godišnjom stopom rasta od 23,82%, dok u ukupnim prihodima i primicima sudjeluju u prosjeku s 94,69%.
- jednaki trend imaju i prihodi od poreza uz prosječnu godišnju stopu rasta od 25,17%, dok u prihodima poslovanja u promatranom razdoblju u prosjeku sudjeluju s 49,29 %. Unutar ove stavke prihoda najviše su zastupljeni prihodi od poreza i prireza na dohodak, koji u prosjeku čine 64,73% ove stavke prihoda.
- pomoći od subjekata unutar opće države variraju i u prosjeku čine 33,96% prihoda od poslovanja. Unutar ove stavke prihoda najviše su zastupljeni prihodi od tekućih pomoći iz županijskog proračuna.
- prihodi od imovine variraju u promatranom periodu, ali u prosjeku sudjeluju u prihodima poslovanja s 1,32%.
- prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima sudjeluju u prihodima od poslovanja s udjelom od 15,31% u prosjeku, te imaju najveću prosječnu godišnju stopu rasta u promatranom periodu od čak 48,81 %.

Tablica 45. Ostvareni prihodi i primici Proračuna Općine Sveti Petar u Šumi za razdoblje od 2004.- 2006. te Plan proračuna za 2007. godinu.

Kto.	Opis	Ostvarenje 2004	Index 2004/03	Ostvarenje 2005	Index 2005/04	Ostvarenje 2006	Index 2006/05	Plan 2007	Index 2007/06
6	PRIHODI POSLOVANJA	2.184.798,00	117,62	2.121.897,00	97,12	2.329.541,00	109,79	2.913.000,00	125,05
61	Prihodi od poreza	913.856,00	130,61	907.350,00	99,29	1.119.090,00	123,34	1.206.000,00	107,77
611	Porez i prirez na dohodak	774.160,00	139,13	733.856,00	94,79	872.655,00	118,91	1.070.000,00	122,61
612	Porez na dobit	26.114,00	48,97	49.988,00	191,42	137.796,00	275,66	0,00	0,00
613	Porezi na imovinu	33.379,00	179,60	39.307,00	117,76	35.224,00	89,61	56.000,00	158,98
614	Porezi na robu i usluge	80.203,00	112,42	84.199,00	104,98	73.415,00	87,19	80.000,00	108,97
63	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	330.765,00	96,80	298.890,00	90,36	238.340,00	79,74	433.000,00	181,67
633	Pomoći iz proračuna	330.765,00	96,80	298.890,00	90,36	238.340,00	79,74	433.000,00	181,67
64	Prihodi od imovine	1.399,00	15,03	13.377,00	956,18	4.165,00	31,14	122.000,00	2.929,17
641	Prihodi od financijske imovine	1.399,00	209,43	2.485,00	177,63	3.723,00	149,82	2.000,00	53,72
642	Prihodi od nefinancijske imovine	0,00	0,00	10.892,00	-	442,00	4,06	120.000,00	>>100
65	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	938.778,00	121,16	902.280,00	96,11	949.851,00	105,27	1.137.000,00	119,70
651	Administrativne (upravne) pristojbe	0,00	-	0,00	-	3.000,00	-	42.000,00	1.400,00
652	Prihodi po posebnim propisima	938.778,00	121,16	902.280,00	96,11	946.851,00	104,94	1.095.000,00	115,65
66	Ostali prihodi	0,00	0,00	0,00	-	18.095,00	-	15.000,00	82,90
663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države	0,00	0,00	0,00	-	18.095,00	-	15.000,00	82,90
8	PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVNE I ZADUŽIVANJA	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-
Σ	UKUPNO PRIHODI I PRIMICI (6+8)	2.184.798,00	117,62	2.196.422,00	100,53	2.359.281,00	107,41	3.260.000,00	138,18

Izvor: Ministarstvo financija RH, Državna riznica, Sektor za pripremu proračuna/ Odjel za financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 2007. godina

Iz prethodne tablice je vidljivo da:

- prihodi poslovanja imaju tendenciju rasta u promatranom periodu od 2004.-2006. godine i to prosječnom godišnjom stopom rasta od 8,18%, dok u ukupnim prihodima i primicima sudjeluju u prosjeku s 98,45%.
- jednaki trend imaju i prihodi od poreza uz prosječnu godišnju stopu rasta od 17,74%, dok u prihodima poslovanja u promatranom razdoblju u prosjeku sudjeluju s 44,21%. Unutar ove stavke prihoda najviše su zastupljeni prihodi od poreza i prireza na dohodak, koji u prosjeku čine 81,19% ove stavke prihoda.
- pomoći od subjekata unutar opće države variraju i u prosjeku čine 13,15% prihoda od poslovanja. Unutar ove stavke prihoda najviše su zastupljeni prihodi od tekućih pomoći iz županijskog proračuna.
- prihodi od imovine variraju u promatranom periodu, ali u prosjeku sudjeluju u prihodima poslovanja s 0,29%.
- prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima sudjeluju u prihodima od poslovanja s udjelom od 42,09% u prosjeku, uz prosječnu godišnju stopu rasta u promatranom periodu od 7,52 %.

Zaduživanje lokalne uprave i samouprave

Financiranje Općine definirano je Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i njegovim naknadnim izmjenama i dopunama.

Na temelju Zakona o proračunu (NN., br. 96/03), Ministar financija je donio Pravilnik o postupku zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i davanju jamstva jedinica područne (regionalne) samouprave:

- Jedinica lokalne samouprave se može zadužiti ako ispunjava uvjete iz odredbi Zakona o proračunu i Zakona o izvršavanju Državnog proračuna RH koje se odnose na zaduživanje i davanje jamstva u godini u kojoj se traži suglasnost za zaduživanje.
- Jedinica lokalne samouprave ne može se zadužiti za izvan-proračunske korisnike i/ili trgovačka društva osnovana u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.
- Jedinica lokalne samouprave može dati jamstvo za investiciju koja se financira i ona mora biti planirana u proračunu za proračunsku godinu za koju se traži suglasnost za zaduživanje, te utvrđena u odluci o izvršavanju proračuna.
- Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje suglasnosti za zaduživanje jedinica lokalne samouprave za nabavu financijskog kredita provodi postupak javne nabave u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi.

Važno je napomenuti da Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi nisu zadužene.

2.4.6. Kreiranje interesnih partnerstava

2.4.6.1. Sudjelovanje građana

Neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju je propisano prethodno spomenutim Statutima Općine.

Građani mogu neposredno sudjelovati u odlučivanju o lokalnim poslovima putem lokalnog referenduma, mjesnog odbora građana i davanjem prijedloga u skladu sa zakonom i statutom Općine.

Lokalni referendum može se raspisivati radi odlučivanja o prijedlogu za promjenu Statuta, o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja lokalnog značenja iz lokalnog djelokruga Općinskog vijeća, kao i drugim pitanjima određenim zakonom. Lokalni referendum na temelju odredaba zakona i statuta raspisuje Općinsko vijeće.

Građani i pravne osobe imaju pravo, na način određen zakonom, podnositi predstavke i pritužbe na rad tijela Općine ako se obraćaju tim tijelima radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

Osim osobnih kontakata, dodatnu mogućnost informiranja šire javnosti općine Tinjan pruža i Internet stranica Općine, koja ujedno predstavlja i prvu razinu informiranja potencijalnih posjetitelja o znamenitostima općine Tinjan.

Općina Sveti Petar u Šumi, osim osobnih kontakata, nema dodatnih oblika informiranja.

2.4.6.2. Javno-privatno partnerstvo

Javno-privatno partnerstvo podrazumijeva suradnju Općine s partnerom iz privatnog sektora u realizaciji specifičnih projekata. Javno-privatna partnerstva mogu imati oblik ugovora o upravljanju, zakupu, koncesiji, konceptu "izgradnja-vođenje-prijenos", izravnoj privatizaciji ili složenijim poslovima, na primjer onima koji uključuju prodaju i nakon toga ponovno davanje u zakup istih prostora.

U Općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi dosada nije bilo projekata koji su realizirani putem javno – privatnog partnerstva.

2.4.7. SWOT analiza institucija

Snage	Slabosti
Općina Tinjan - Adekvatno smještena i opremljena Upravna zgrada Općine - Web stranica Općine u funkciji (prva razina komunikacije Općine sa širom javnošću realizirana preko izrazito ažurne Web stranice) - Iako Općina Tinjan nema ispostave institucija HZSO-a, HZZO-a, HZMO-a te FINA-e na svom području, relativna blizina županijskog središta kompenzira institucionalnu pokrivenost Općine - Implementirano programsko rješenje „e-općina“ prvi korak prema potpunom servisu građana i informatizaciji cjelokupnog rada Općine Općina Sveti Petar u Šumi - Iako Općina Sveti Petar u Šumi nema ispostave institucija HZSO-a, HZZO-a, HZMO-a te FINA-e na svom području, relativna blizina županijskog središta kompenzira institucionalnu pokrivenost Općine	Općina Tinjan - Općina nije realizirala niti jedan projekt sufinanciranjem od strane fondova Europske unije (isto tako niti jedan projekt nije apliciran) - Općina nije primila značajnija sredstva kapitalne pomoći od Županije (rezultat izračuna prosječne godišnje primljene tekuće „per capita“ pomoći Općine Tinjan iz županijskog proračuna u gore navedenom razdoblju iznosi tek 228,73 kn/ stanovniku) Općina Sveti Petar u Šumi - Neadekvatno smještena i opremljena Upravna zgrada Općine - Općina nije realizirala niti jedan projekt sufinanciranjem od strane fondova Europske unije (isto tako niti jedan projekt nije apliciran) - Općina nije realizirala niti jedan projekt putem javno-privatnog partnerstva - Općina nije primila značajnija sredstva kapitalne pomoći od Županije (rezultat izračuna prosječne godišnje primljene tekuće „per capita“ pomoći Općine Sveti Petar u Šumi iz županijskog proračuna u gore navedenom razdoblju iznosi tek 263,15 kn/ stanovniku) - Web stranica Općine nije izrađena (ne postoji prva razina komunikacije Općine sa širom javnošću putem Web stranice)

	Nije uvedeno programsko rješenje za upravljanje razvojem općine
Prilike	Prijetnje
Općine Tinjan - Alternativno financiranje budućih projekata (u obzir treba uzeti JPP, model „javno – privatnog partnerstva“ kao poluge za bržu realizaciju specifičnih projekata) - Apliciranje dodatnih projekata za sredstava iz Europske unije (pristup apliciranju uz poštivanje planova višeg ranga te povećavanje šansi za dobivanje bespovratnih sredstava) - Povećanje proračunskih prihoda Općine kroz povećanje kapitalnih pomoći od strane Županijskog proračuna (Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi u prethodno analiziranom proračunskom periodu nije primila niti jednu kunu kapitalnih pomoći od strane Županije, pa je potrebno aktualizirati problem, podići stupanj sinkroniziranosti općinske i županijske administracije i uložiti dodatne napore za kandidiranje nekih od projekata za ROP bazu projekata)	Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi Otežano rješavanje pitanja uknjižbe zemljišta i ostalih imovinsko-pravnih odnosa (Ne postoji Općinski sud – zbog specifičnosti područja - pa je pretpostavka postojanje neriješenih imovinsko-pravnih odnosa)

2.5. Prostorno uređenje

2.5.1. Uvod

Uz informacije dobivene od strane nadležnih odjela u strukturi Uprave Općina Tinjan i Svetog Petra u Šumi, u strukturnoj analizi prostornog uređenja Općine, korišteni su i podaci iz **usvojenih Prostornih planova uređenja Općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.**

Korištenje Prostornog plana u ovoj analizi osigurava usklađenost s osnovnim konceptom upravljanja prostorom u Općini i predstavlja temelj za daljnje korake u izradi Programa ukupnog razvoja Općine.

Bliska suradnja s nadležnim tijelima pri razradi radne verzije Programa ukupnog razvoja osigurava ažuriranost prezentiranih podataka i smanjuje mogućnost pogrešno interpretiranih informacija.

Prostorni plan

Prostorni plan uređenja općine predstavlja temeljni planski, a zakonom i **obvezatni dokument** prostornog uređenja općine. Prostorni plan općine utvrđuje uvjete za uređenje općinskog područja, određuje svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša te zaštitu spomenika kulture i osobito vrijednih dijelova prirode u gradu. Prostorni plan sadrži osnove razvitka u prostoru, ciljeve prostornog uređenja, namjenu prostora, mjerila, smjernice, mjere i uvjete za korištenje, zaštitu i uređivanje prostora, te druge elemente od važnosti za područje općine.

Na temelju članka 24. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) i članka 16. Statuta Općine Tinjan («Službene novine Grada Pazina» broj 23/01), Općinsko vijeće Općine Tinjan, na sjednici održanoj 18. svibnja 2004. godine donosi **Odluku o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Tinjan.**

Isto tako, sukladno **Odluci o donošenju Prostornog plana općine Sveti Petar u Šumi**, koju je Općinsko vijeće donijelo na sjednici održanoj 25. kolovoza 2003. godine, Plan je postao pravovaljan.

Prostornim planom uređenja općine dana je ocjena stanja i definirani su ciljevi prostornog uređenja kroz značaj i posebnosti prostora, mogućnosti i ograničenja razvoja prostorno-gospodarske strukture Općine i njegovih dijelova, temeljem kojih je utvrđena koncepcija budućeg prostornog uređenja.

2.5.2. Postupak prostornog uređenja

Postupak prostornog planiranja utvrđen je Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN. br. 76/07.).

Isto tako, zakonom je propisano poštivanje plana višeg ranga pri izradi određenog planskog dokumenta, što u praksi znači da se smjernice prostornog uređenja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi moraju preklapati s onima Istarske županije, kao veće ustrojstvene cjeline.

Sredstva za izradu dokumenata prostornog uređenja osiguravaju se u proračunu Općina. Postupak izmjene i dopune prostornog plana, kao i postupak stavljanja van snage postojećih prostornih planova također je propisan Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07) u osnovi je isti kao i postupak za donošenje novog plana. Unutar definiranih okvira koje definira prostorni plan uređenja izrađuju se generalni urbanistički planovi i urbanistički planovi uređenja. Obvezu izrade urbanističkog plana daje Prostorni plan Istarske županije, a definiranje granica područja za koje se izrađuju navedeni planovi trebaju biti definirani u Prostornom planu uređenja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

Postupak javnog planiranja ne uključuje samo „struku“, tj. ljude sa specifičnim znanjima i iskustvima određenom području, nego i širu javnost. Sukladno tome, zakonodavac je velik značaj dao **javnoj raspravi** koja bi trebala iznjedriti dodatne prijedloge i inicijative, koje često znaju unaprijediti funkcionalnost samog Prostornog plana. Način i postupak provođenja javne rasprave propisan je Uredbom o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (NN. br. 101/98.). Po usvajanju plan se objavljuje u Službenim vijestima i stupa na snagu s utvrđenim datumom.

Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi su provele javnu raspravu, nakon koje su istu široj javnosti obznanile preko Glasa Istre.

2.5.3. Postupak provedbe prostornih planova

Osnovni dokumenti prostornog uređenja su:

1. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske;
2. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske;
3. Prostorni plan područja posebnih obilježja;
4. Prostorni planovi nacionalnih parkova i parkova prirode;
5. Prostorni plan županije i Prostorni plan Grada Zagreba;
6. Prostorni planovi uređenja velikog grada, grada ili općine;
7. Odluka o građevinskom području;
8. Urbanistički plan uređenja;
9. Detaljni plan uređenja.

Prostorni plan županije

Prostorni plan županije razrađuje načela prostornog uređenja i smjernice Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske, te na temelju udjela u širim prostornim sustavima i značajkama obuhvaćenog područja određuje ciljeve i koncepciju prostornog razvoja, planiranu prostornu strukturu, organizaciju iskorištenje prostora županije.

Prostorni plan uređenja Općine

Prostorni plan uređenja općine sadrži i razrađuje koncepciju uređenja prostora i odredbe prostornog plana županije razgraničenjem prostora prema namjeni i drugim obilježjima, te pobližim određenjem drugih elemenata određenih tim planom.

Urbanistički plan uređenja

Urbanistički plan uređenja detaljnije određuje prostorni razvoj naselja ili dijela naselja s osnovom prostornih i funkcionalnih rješenja, uvjeta i oblikovanja pojedinih prostornih cjelina naselja. Urbanistički plan uređenja donosi se obvezno za neizgrađene dijelove građevinskog područja naselja i neizgrađena izdvojena građevinska područja izvan naselja te za dijelove tih područja planiranih za urbanu obnovu.

Detaljni plan uređenja

Detaljni plan uređenja detaljno razrađuje odredbe plana višeg reda, te u svrhu svoje provedbe sadrži lokacijske uvjete za sve zahvate u prostoru, te druge uvjete i mjere od važnosti za realizaciju planiranog uređenja prostora te zaštitu okoliša, prirode, krajobraza, kulturnih dobara i drugih vrijednosti prostora.

Prostorni planovi općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi

Nakon izrade Prostornih planova općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, iste će operativno provoditi Županijski zavod za prostorno uređenje planiranje, razvoj i zaštitu okoliša Ureda državne uprave u Istarskoj županiji sa sjedištem u Puli, dok lokacijsku dozvolu izdaje nadležno upravno tijelo Županije na čijem se području planira zahvat u prostoru ako se nalazi izvan područja velikog grada te ako je zahvat u prostoru planiran na području dviju ili više jedinica lokalne samouprave.

Ministarstvo izdaje lokacijsku dozvolu za zahvate u prostoru, koje Vlada određuje uredbom, te za zahvat u prostoru koji je planiran na području dviju ili više županija.

Lokacijska dozvola je dokument koji se izdaje na temelju dokumenta prostornog uređenja te posebnih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona, a određuje uvjete prema kojima će se provesti zahvat u prostoru – pod kojim se mora izraditi tehnička dokumentacija, odnosno prema kojoj će se graditi. Postupke izdavanja lokacijske dozvole uređuje Zakon o prostornom uređenju (NN.br. 76/07), sukladno kojemu se lokacijska dozvola izdaje za:

- sve građevine čija je građevinska (bruto) površina veća od 400 m,
- zgrade za obavljanje isključivo poljoprivrednih djelatnosti čija je građevinska (bruto) površina veća od 600 m.

Građevna dozvola je dokument na temelju kojega se može započeti gradnja građevine. Njima se utvrđuje da je glavni, odnosno idejni projekt izrađen u skladu s propisima i utvrđenim uvjetima koje mora ispunjavati građevina na određenoj lokaciji te da su ispunjeni svi potrebni preduvjeti za gradnju. Postupke izdavanja građevne dozvole uređuje Zakon o gradnji (NN. br. 76/07). Parcelacija građevinskog zemljišta u svrhu osnivanja građevinske čestice provodi se u skladu s lokacijskom dozvolom ili Detaljnim planom uređenja ako se na čestici predviđaju zahvati u prostoru.

2.5.4. Upravljanje korištenjem zemljišta

Prostor u granicama Prostornog plana uređenja jedinice lokalne samouprave dijeli se, prema namjeni, najčešće na:

- građevinska područja naselja;
- građevinska područja izvan naselja za gospodarske namjene;
- poljoprivredne površine;
- šumske površine;
- vodne površine;
- eksploatacijske površine;
- prometne površine;
- ostale površine.

2.5.4.1. Općina Tinjan

Građevinska područja naselja (mješovita namjena)

Građevinsko područje naselja (mješovita namjena) je određeno za razvoj i uređenje naselja, odnosno za **gradnju stambenih, poslovnih, građevina javne i društvene namjene (odgojne, obrazovne, zdravstvene, kulturne, socijalne, vjerske, upravne građevine i slične građevine), građevine športa i rekreacije, gospodarskih građevina (proizvodne namjene, poslovne namjene i ugostiteljsko turističke namjene), komunalnih, prometnih, infrastrukturnih građevina i sustava, groblja i javnih zelenih površina.**

Sukladno prethodno navedenoj Odluci o donošenju prostornog plana uređenja općine Tinjan, propisane su Opće odredbe ili kriteriji za korištenje izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja.

Građevinska područja izvan naselja (mješovita namjena)

Prostornim planom određena su građevinska područja za:

- gospodarsku namjenu – poslovnu namjenu (K),

- ugostiteljsko turističku – turistički punkt (kamp) (TP),
- poljoprivrednu proizvodnju – farme (F),
- eksploataciju mineralnih sirovina (E3),
- sportsko-rekreacijsku namjenu (R),
- groblja (G).

Područje poslovne namjene

Prostornim planom određeno je devet (9) zona poslovne namjene (K) ukupne površine 15,02 ha i to unutar statistički određenih granica naselja.

Područje ugostiteljsko-turističke namjene

Sukladno zakonskim uvjetima te Prostornom planu, na području općine Tinjan predviđeno je sljedeće građevinsko područje kao turističko naselje prikazano u narednoj tablici.

Tablica 46. Područja turističke namjene

Turistički punkt - kamp	Naselje Kringa
Kapacitet (postelja)	/
Površina (ha)	1,98
Izgrađeni dio građevinskog područja (%)	(*)

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Tinjan, svibanj 2004. godine

Područje poljoprivredne namjene- farme

Prostornim planom određena su građevinska područja zatečenih farmi unutar statistički određenih granica:

Tablica 47. Područja poljoprivredne namjene- farme

Naselja	Površina (ha)
Tinjan	4,18
Muntrilj	2,23
Brečevići	3,97
Jakovici	3,30
Kringa	1,19

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Tinjan, svibanj 2004. godine

Područje za iskorištavanje mineralnih sirovina

Prostornim planom utvrđena su unutar statistički određenih granica naselja Jakovici i Kringa postojeća eksploatacijska polja namijenjena eksploataciji kamena;

Tablica 48. Područje za iskorištavanje mineralnih sirovina

Naselja	Površina (ha)
Jakovici	12,32
Kringa	4,54

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Tinjan, svibanj 2004. godine

Područje športsko-rekreacijske namjene

Prostornim planom predviđena je zona sportsko-rekreacijske namjene unutar statistički određenih granica naselja Tinjan – R1, površine 1,96 ha, na kojoj se planira smještaj lovačkog doma i streljane za glinene golubove s pratećim sadržajima, u cilju razvoja lovnog i izletničkog turizma.

Prostornim planom određena je i zona sportsko-rekreacijske namjene unutar statistički određenih granica naselja Kringa – R2 površine 1,07 ha, na kojoj se nalazi nogometno igralište i boćalište.

Groblja

Površine za razvoj groblja izvan građevinskog područja naselja na području općine Tinjan nalaze se uz:

Tablica 49. Groblja

Naselja	Površina (ha)
Tinjan	0,91
Kringa	0,42
Muntrilj	0,08

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Tinjan, svibanj 2004. godine

2.5.4.2. Općina Sveti Petar u Šumi

Građevinska područja naselja (mješovita namjena)

Građevinsko područje naselja (mješovita namjena) je određeno za razvoj i uređenje naselja, odnosno za **gradnju pretežno stambenih i mješovitih građevina javne i društvene namjene (odgojne, obrazovne, zdravstvene, kulturne, socijalne, vjerske, upravne građevine i slične građevine), građevine športa i rekreacije, gospodarskih građevina (proizvodne namjene, poslovne namjene i ugostiteljsko turističke namjene), komunalnih, prometnih, infrastrukturnih građevina i sustava, groblja i javnih zelenih površina.**

Na području općine to je većinom već postojeći izgrađeni dio naselja uz manja proširenja na područje izvan građevinskog područja dosadašnjeg Prostornog plana (bivše) Općine Pazin.

Građevinska područja izvan naselja (mješovita namjena)

Prostornim planom određena su građevinska područja za:

- proizvodnu namjenu,
- ugostiteljsko turističku,
- poljoprivrednu namjenu,
- sportsko-rekreacijsku namjenu.

Područje proizvodne namjene

Prostornim planom određene su tri (3) zone proizvodne namjene, i to;

- Postojeći gospodarski predio „Purisa“ u zapadnom dijelu općine s planiranim proširenjem,
- Postojeći gospodarski predio južno od zaselka Jopi,
- Planirani gospodarski predio u sjevernom dijelu općine.

Područje ugostiteljsko-turističke namjene

Sukladno zakonskim uvjetima te Prostornom planu, na području općine Sveti Petar u Šumi predviđeno je sljedeće građevinsko područje s turističkom namjenom;

- Predio Picikini-seoski turizam, te
- Predio Jurišići- obnova napuštenog zaselka u turističke svrhe.

Područje poljoprivredne namjene

Prostornim planom nisu određena građevinska područja poljoprivredne namjene, dok su poljoprivredne površine razvrstane u površine na kojima postoji intenzivna proizvodnja te u ostale poljoprivredne i šumske površine.

Područje športsko-rekreacijske namjene

Prostornim planom predviđena je **zona športsko-rekreacijske namjene u blizini zaseoka Kristani**, dok se predviđa i izgradnja i uređenje građevina športsko-rekreacijske namjene južno od središta naselja uz već postojeći i uređeni športski teren.

2.5.5. Prilagodbe i unapređenja fizičke infrastrukture

2.5.5.1. Općina Tinjan

U narednoj tablici prikazani su infrastrukturni koridori općine Tinjan razgraničeni na obuhvat postojećih i planiranih građevina bitnih za funkcioniranje i razvoj područja stambene, gospodarske, mješovite, ugostiteljsko-turističke, športsko-rekreacijske i ostale namjene.

Tablica 50. Kriteriji razgraničenja infrastrukturnih koridora općine Tinjan van naselja (širina u metrima)

SUSTAV	PODSUSTAV		GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE		
	vrsta	kategorija	vrsta	Postojeći (m)	Planirani (m)	
PROMETNI	Ceste		brze	-	150	
			ostale	70	100	
		županijska		40	70	
		lokalna		15	20	
TELEKOMUNIKACIJE	Kablovska kanalizacija	državni	međunarodni	1,0	1,0	
		županijski	magistralni	1,0	1,0	
		lokalni		1,0	1,0	
VODOOPSKRBA I ODVODNJA	Vodoopskrba -vodovi	državni	magistralni	6	10	
		županijski	ostali	6	10	
		lokalni		4	4	
	Kolektori	državni		6	10	
		županijski		6	10	
		lokalni		4	4	
ENERGETIKA	Dalekovodi	županijski	dalekovodi 110 kV	19	70	(25) projektiranih
			dalekovodi 35 kV			(20) projektiranih

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Tinjan, svibanj 2004. godine

Vodnogospodarski sustav

Prostornim planom utvrđen je sustav vodoopskrbe na području općine Tinjan kojim su obuhvaćeni:

- postojeća vodosprema – Jelovci;
- postojeća vodna komora u građevinskom području naselja Jakovici;
- postojeći magistralni cjevovod – Butoniga;
- mreža ostalih vodoopskrbnih cjevovoda.

Postojeći vodovodni sustav općine Tinjan uključuje sva naselja i zadovoljava potrebe stanovništva za pitkom vodom, međutim potrebna je **rekonstrukcija dotrajalih dijelova vodovodne mreže u pojedinim naseljima**.

Trenutno ne postoji projekt s ciljem rješavanja prethodno navedenog problema.

Kanalizacijski sustav

Javna kanalizacijska mreža sastoji se od fekalne i oborinske kanalizacije spojene u jedan sustav, čije se otpadne vode odводе do centralnog mehaničko-biološkog pročistača.

Na području općine Tinjan ne postoji takav sustav za odvodnju otpadnih voda.

Trenutno ne postoji projekt s ciljem rješavanja prethodno navedenog problema.

Energetski sustav

Općina Tinjan se energijom napaja preko županijskih dalekovoda 110/35 kV naponske mreže.

Općina Tinjan s gledišta elektroenergetskog sustava napajanja pripada tipičnom konzumu gdje se razvitak sustava elektroopskrbe temelji na:

- Sanaciji i dogradnji postojećeg sustava,
- Izgradnji novog sustava elektroopskrbe,

a sve sukladno planiranom svekolikom razvoju šireg područja općine.

Postojeći elektroopskrbni sustav općine Tinjan osigurava 100%-tnu pokrivenost kućanstava električnom energijom, međutim postoji problem pada napona mreže u pojedinim naseljima.

Stoga postoji potreba za dodatnim kapacitetima elektroenergetskog sustava.

Nekonvencionalni izvori energije

Prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske i Strategiji energetskeg razvitka prioriteti su **štednja i racionalno korištenje energije**, uključivo i razvoj svih domaćih izvora energije. U to su uključeni i tzv. nekonvencionalni izvori energije - energija sunca, vjetra i bioenergija (bioplin). Karakteristika tih izvora je niska gustoća i nestabilnost energetskeg dotoka, što ih čini neprimjerenima za uključenje u postojeće konvencionalne energetske sustave, zbog čega oni za sada imaju alternativni karakter. Veća mogućnost primjene je u individualnim stambenim objektima za pripremu sanitarne tople vode čime su moguće velike uštede električne energije i tekućih goriva, te perspektivno dobivanje el. energije (fotovoltnom konverzijom) za manje potrošače.

Na području općine Tinjan ne postoje nekonvencionalni izvori energije niti postoji plan uvođenja ili studija korištenja istih.

Plinoopskrba

Na području općine Tinjan trenutno nema izgrađenih plinovodnih sustava iako je u Prostornom planu općine predviđeno korištenje ukapljenog naftnog plina (UNP) kod pojedinačnih potrošača.

Pošta i telekomunikacije

Pošta

Na području općine Tinjan postoji jedan poštanski ured koji u potpunosti zadovoljava potrebe za poštanskim uslugama stanovnika općine.

Telekomunikacije

Dostupnost fiksne i mobilne telefonije u općini Tinjan je 100 %.

Postojeći sustavi prijenosa posebni naglasak stavlja na mobilnu telefoniju i poboljšanje dostupnosti iste.

Razvoj novih tehnologija mobilne telekomunikacije zahtjeva pažljivo planiranje i postavljanje dodatnih osnovnih postaja (antena) na antenske stupove i krovne prihvate postojećih objekata.

Promet

Cestovni promet

Cestovnu mrežu čine **razvrstane i nerazvrstane ceste**, pri čemu u funkcionalnoj shemi razvrstane ceste čine i glavne gradske ulice. Osim državne ceste postoje županijske ceste koje se vežu na državnu cestu i povezuju prostor Istarske županije u kompaktnu cjelinu.

Prioritet svakako predstavlja asfaltiranje županijskih cesta na području općine Tinjan.

Postoji plan razvitka županijskih cesta Istarske županije za period 2004.-2008. koji obuhvaća uređenje dijela ŽC 5076 u dužini 2300 m dok ostale ceste nisu ovim planom obuhvaćene.

Sukladno podacima iz obrasca postoje «uska grla» u postojećoj lokalnoj cestovnoj infrastrukturi na području općine Tinjan, prikazani u narednoj tablici.

Tablica 51. Uska grla na cestovnoj infrastrukturi općine Tinjan

RB.	Uska grla	U kojem dijelu godine se javljaju ti problemi?	U kojem dijelu godine se javljaju ti problemi?
1	Tinjan-Muntrilj	Oko 7-8 i 15-17	Cijela godina
2	Tinjan- Kringa	Oko 7-8 i 15-17	Cijela godina

Izvor: Obrazac „Pitanja za Općinu Tinjan“ svibanj, 2007. godine

U narednoj tablici naveden je popis zahtjeva za izradu dodatnih lokalnih cesta na području općine Tinjan i dane su procjene troškova njihove izrade.

Tablica 52. Popis zahtjeva za prometnicama na području općine Tinjan

R.br.	Lokacije ceste na koje se odnose zahtjevi	Procijenjena cijena izrade tih cesta
1	Zona Brežina	400.000,00
2	Naselja Jakovci, Zavod, Rajkova stancija do županijske ceste	2.500.000,00

Izvor: Obrazac „Pitanja za Općinu Tinjan“ svibanj, 2007. godine

Sukladno podacima iz Općine Tinjan postoje problemi na cestovnoj infrastrukturi uzrokovani prirodnim utjecajima, i to:

- Makadamski putovi na području Kringa - Sv. Petar u Šumi (kiša odnosi pijesak pa je potrebno konstantno nasipavati nakon kiša).

2.5.5.2. Općina Sveti Petar u Šumi

Vodnogospodarski sustav

Opskrba pitkom vodom se vrši putem Istarskog vodovoda Buzet, iz akumulacije Butoniga odnosno izvora Sv. Ivan u Buzetu.

Postojeći vodovodni sustav općine Sveti Petar u Šumi uključuje sva naselja i zadovoljava potrebe stanovništva za pitkom vodom, međutim potrebna je **rekonstrukcija dotrajalih dijelova vodovodne mreže u pojedinim naseljima.**

Problemi u vodoopskrbi općine Sveti Petar u Šumi;

- **Sela koja su direktno spojena na rezervoar vode izgrađen blizu sela Boljki-Grad Pazin imaju slabiji pritisak** (najviše ljeti odnosno kada se smanji nivo vode u rezervoaru a vezano na potrošnju «PC Mesne industrije»)

U dogovoru s Istarskim vodovodom uređuju se novi priključci za pojedine dijelove naselja na glavni vodovod tako da se ovaj problem u fazama anulira. U budućnosti treba razmišljati o rekonstrukciji glavnog cjevovoda od Pazina prema Žminju na kojem je priključena i općina Sv. Petar u Šumi.

Kanalizacijski sustav

Javna kanalizacijska mreža sastoji se od fekalne i oborinske kanalizacije spojene u jedan sustav, čije se otpadne vode odводе do centralnog mehaničko-biološkog pročistača.

Na području općine Sveti Petar u Šumi ne postoji takav sustav za odvodnju otpadnih voda.

Trenutno još ne postoji projekt s ciljem rješavanja prethodno navedenog problema.

Energetski sustav

Općina Sveti Petar u Šumi se energijom napaja preko županijskih dalekovoda 110/35 kV naponske mreže.

Općina s gledišta elektroenergetskog sustava napajanja pripada tipičnom konzumu gdje se razvitak sustava elektroopskrbe temelji na:

- Sanaciji i dogradnji postojećeg sustava,
- Izgradnji novog sustava elektroopskrbe,

a sve sukladno planiranom svekolikom razvoju šireg područja općine.

Postojeći elektroopskrbni sustav općine Sveti Petar u Šumi osigurava 100%-tnu pokrivenost kućanstava električnom energijom.

Postoji plan razvoja elektroenergetske mreže na području općine Sveti Petar u Šumi **u sklopu Elektroistre d.o.o. Pula distribucijskog operatera i za područje općine Sveti Petar u Šumi.**

Nekonvencionalni izvori energije

Na području općine Sveti Petar u Šumi ne postoje nekonvencionalni izvori energije niti postoji plan uvođenja ili studija korištenja istih.

Plinoopskrba

Na području općine Sveti Petar u Šumi trenutno nema izgrađenih plinovodnih sustava iako je u Prostornom planu Istarske županije predviđena plinifikacija pa će i Općina Sveti Petar u Šumi prionuti izgradnji lokalnog plinovodnog sustava.

Pošta i telekomunikacije

Pošta

Na području općine Sveti Petar u Šumi postoji jedan poštanski ured koji u potpunosti zadovoljava potrebe za poštanskim uslugama stanovnika općine.

Telekomunikacije

Dostupnost fiksne i mobilne telefonije u općini Sveti Petar u Šumi je 100 %.

Postojeći sustavi prijenosa posebni naglasak stavlja na mobilnu telefoniju i poboljšanje dostupnosti iste.

Razvoj novih tehnologija mobilne telekomunikacije zahtjeva pažljivo planiranje i postavljanje dodatnih osnovnih postaja (antena) na antenske stupove i krovne prihvate postojećih objekata.

Promet

Cestovni promet

Cestovnu mrežu čine **razvrstane i nerazvrstane ceste**, pri čemu u funkcionalnoj shemi razvrstane ceste čine i glavne gradske ulice. Osim državne ceste postoje županijske ceste koje se vežu na državnu cestu i povezuju prostor Istarske županije u kompaktnu cjelinu.

Obzirom da područjem općine ne prolazi nijedna državna cesta (jednim malim dijelom južne granice prolazi brza cesta Y), postoji samo Plan razvitka županijskih cesta Istarske županije za period 2004.-2008. koji obuhvaća uređenje dijela ŽC 5076 u dužini 2300 m dok ostale ceste nisu ovim planom obuhvaćene.

Tablica 53. Uska grla na županijskim cestama koje prolaz kroz općinu

RB.	ŽC	U kojem dijelu dana se javljaju ti problemi?	U kojem dijelu godine se javljaju ti problemi?
1	Općinom prolaze ŽC 5075, ŽC 5076 i ŽC 5074 neadekvatne širine 5,00-5,30 za promet koji se njima odvija (šleperi, kamioni s prikolicom i dr.)	Najviše u vremenu dolaska i odlaska ljudi na posao.	Konstantno

Izvor: Obrazac „Pitanja za Općinu Sveti Petar u Šumi “ svibanj, 2007. godine

U narednoj tablici naveden je popis zahtjeva za izradu dodatnih lokalnih cesta na području općine Sveti Petar u Šumi i dane su procjene troškova njihove izrade.

Tablica 54. Popis zahtjeva za prometnicama na području općine Sveti Petar u Šumi

R.br.	Lokacije ceste na koje se odnose zahtjevi	Procijenjena cijena izrade tih cesta
1	Od županijske ceste do naselja Vošljak	3.000.000,00 Kn
2	Od županijske ceste do naselja Kočevari	
2	Povezivanje sela lokalnim putovima	

Izvor: Obrazac „Pitanja za Općinu Sveti Petar u Šumi“ svibanj, 2007. godine

Sukladno podacima iz Općine Sveti Petar u Šumi postoje sljedeći problemi na cestovnoj infrastrukturi;

- „Uska grla“ - Županijska Cesta 5076 (nema crtu a sav promet ide tuda; izlaz s parkirališta Purisa do državne ceste Pazin- Pula, ne zna se pravo prvenstva, odnosno, ljudi koji izlaze s parkirališta, oduzimaju ga),
- Naselja Sveti Petar u Šumi (prometna signalizacija).

2.5.6. SWOT analiza prostornog planiranja

Snage	Slabosti
Općina TINJAN <i>Prostorni plan</i> • Usvojen Prostorni plan Istarske županije • Uspješna koordinacija državnih, županijskih, i gradskih institucija prostornog planiranja • Usvojen je Prostorni plan uređenja općine Tinjan • Prostornim planom određena su građevinska područja za: 1. gospodarsku namjenu – poslovnu namjenu (K), 2. ugostiteljsko turističku – turistički punkt (kamp) (TP), 3. poljoprivrednu proizvodnju – farme (F), 4. eksploataciju mineralnih sirovina (E3), 5. sportsko-rekreacijsku namjenu (R), 6. groblja (G). <i>Prometna i ostala infrastruktura</i> • Elektroopskrba općine je u većem dijelu riješena • Područje općine Tinjan pokriveno je mobilnom i fiksnom telefonijom Općina SVETI PETAR U ŠUMI <i>Prostorni plan</i> • Usvojen je Prostorni plan Istarske županije	Općina TINJAN <i>Prometna i ostala infrastruktura</i> Prioritet svakako predstavlja asfaltiranje županijskih cesta na području općine Tinjan. Sukladno podacima iz Općine postoje «uska grla» u postojećoj lokalnoj cestovnoj infrastrukturi na području Općine Tinjan, i to: • Tinjan-Muntrilj, Oko 7-8 i 15-17, Cijela godina, te • Tinjan-Kringa, Oko 7-8 i 15-17, Cijela godina. Sukladno podacima iz Općine Tinjan postoje problemi na cestovnoj infrastrukturi uzrokovani prirodnim utjecajima, i to prikazani u narednoj tablici. • Makadamski putovi na području Kringa - Sv. Petar u Šumi (kiša odnosi pijesak pa je potrebno konstantno nasipavati nakon kiša). Postoje zahtjevi za izradu dodatnih lokalnih cesta na području općine Tinjan, i to: • Zona Brežina • Naselja Jakovci, Zavod, Rajkova stancija do županijske ceste Postoji problem pada napona mreže u pojedinim naseljima, stoga postoji potreba za dodatnim kapacitetima elektroopskrbnog sustava.

• Uspješna koordinacija državnih, županijskih, i gradskih institucija prostornog planiranja • Prostornim planom određena su građevinska područja za: 1. gospodarsko–proizvodnu namjenu, 2. ugostiteljsko-turističku, 3. poljoprivrednu namjenu, 4. športsko-rekreacijsku namjenu <i>Prometna i ostala infrastruktura</i> • Elektroopskrba općine je u većem dijelu riješena • Područje općine Sveti Petar u Šumi pokriveno je mobilnom i fiksnom telefonijom Plan razvitka županijskih cesta Istarske županije za period 2004.-2008. koji obuhvaća uređenje dijela ŽC 5076 u dužini 2300 m dok ostale ceste nisu ovim planom obuhvaćene.	Ne postoji Plan uvođenja alternativnih izvora energije na područje općine Tinjan (početak bilo kakvog prijelaza na alternativne izvore energije je planski dokument adekvatnog usmjerenja) Plinifikacija općine nije provedena Na području općine Tinjan ne postoji kanalizacijski sustav za odvodnju otpadnih voda (trenutno ne postoji niti projekt s ciljem rješavanja prethodno navedenog problema) Općina SVETI PETAR U ŠUMI Sukladno podacima iz općine Sveti Petar u Šumi postoje sljedeći problemi na cestovnoj infrastrukturi; • „Uska grla“ - Županijska Cesta 5076 (nema crtu a sav promet ide tuda; izlaz s parkirališta Purisa do državne ceste Pazin- Pula, ne zna se pravo prvenstva, odnosno, ljudi koji izlaze s parkirališta, oduzimaju ga) • Naselja Sveti Petar u Šumi (prometna signalizacija) Postoje zahtjevi za izradu dodatnih lokalnih cesta na području općine Sveti Petar u Šumi, i to: • Od županijske ceste do naselja Vošljak • Od županijske ceste do naselja Kočevari • Povezivanje sela lokalnim putovima Općinom prolaze ŽC 5075, ŽC 5076 i ŽC 5074 neadekvatne širine 5,00-5,30 za promet koji se njima odvija (šleperi, kamioni s prikolicom i to najviše u vremenu dolaska i odlaska ljudi na posao

Prilike	Prijetnje
Općina TINJAN <i>Prometna i ostala infrastruktura</i> • Ubrzavanje procesa dobivanja dozvola potrebnih za građevinske radove • Stimuliranje korištenja nekonvencionalnih izvora energije (u prvom redu energije sunca) • Iako na području općine Tinjan trenutno nema izgrađenih plinovodnih sustava u Prostornom planu općine predviđeno je korištenje ukapljenog naftnog plina (UNP) kod pojedinačnih potrošača Općina SVETI PETAR U ŠUMI <i>Prometna i ostala infrastruktura</i> • Ubrzavanje procesa dobivanja dozvola potrebnih za građevinske radove • Stimuliranje korištenja nekonvencionalnih izvora energije (u prvom redu energije sunca)	Općina TINJAN i SVETI PETAR U ŠUMI Dodatni problemi vezani za komunalnu infrastrukturu su: • Obzirom na nepostojanje sustava odvodnje postoji opasnost od zagađenja obzirom na korištenje septičkih jama

3. STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINA TINJAN I SVETI PETAR U ŠUMI

Razrađena Strategija razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi nalazi se u **Prilog-u 1** – „Strategija razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi, operativni plan i mjere“

4. MJERE RAZVOJA OPĆINA TINJAN I SVETI PETAR U ŠUMI

Razrađene Mjere iz Strategije razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi nalaze se u **Prilog-u 2** – „Mjere razvoja općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi“.

5. POSTUPAK PRAĆENJA I AŽURIRANJA PROVEDBE PUR-A

Posljednji korak u izradi Programa ukupnog razvoja je:

- **Provođenje,**
- **praćenje i**
- **ažuriranja** izrađenog programa.

Test Programa je samo njegovo provođenje.

Postoje 3 razine praćenja Programa ukupnog razvoja:

1. **razina praćenja** je praćenje **provođenja** programa (prioritetnih i ostalih mjera tj. projekata iza Akcijskog operativnog plana) i ažuriranje sažetka provođenja aktivnosti

Tim ljudi koji je zadužen za praćenje Programa ukupnog razvoja pomno prati razvoj situacije vezano za provođenje PUR-a. Odnosno prati u kojoj se mjeri podudaraju planovi iz PUR-a sa stvarnom situacijom na terenu. Takvo praćenje podrazumijeva stupanj usklađenosti aktivnosti poduzetih prema Programu ukupnog razvoja, promjene u procjeni troškova ili rasporeda, zatim uključuju razloge tih promjena te njihov očekivani utjecaj na provođenje programa. Ukoliko dođe do bilo kakve od spomenutih promjena, kao i promjena u raspodjeli odgovornosti za provođenje programa, takve promjene se evidentiraju.

Kada tim zadužen za praćenje uoči značajnije razlike između planiranog i stvarnog provođenja programa, njegov zadatak je pojasniti **kako i zašto** je došlo do tih razlika. Odgovorni za provođenje određenih projekata također trebaju reći timu zaduženom za praćenje na koji način očekuju da se nastavi s provođenjem programa te opisati sve promjene koje bi mogle poboljšati provođenje programa.

2. **razina praćenja** se odnosi na praćenje do koje faze je projekt došao, kao i testiranje same logike projekta. Postavlja pitanje – „Dovodi li projekt do očekivanih rezultata tj. ostvarenja svrhe projekta? Praćenjem se ocjenjuje uspjeh očekivanih rezultata jer upravo ti ishodi povezuju projekte s vizijom programa razvoja.

Praćenje rezultata provedenih mjera/projekata postavlja pitanje – da li je mjera/projekt postigao **očekivane rezultate** opisane u matrici projekta? Pomažu li ostvareni rezultati, ako su ostvareni, u ostvarivanju svrhe projekta? I konačno, da li svrha projekta pridonosi postizanju cilja projekta?

Ako se pri praćenju rezultata programa utvrdi da ono ne dovodi do očekivanih rezultata, jasno će se pomoću rezultata u matrici moći zaključiti **gdje** je problem nastao? A zatim se utvrđuje i **zbog čega** je problem nastao?

Grupa zadužena za praćenje rezultata projekata mora **pronaći razloge zbog kojih** projekt nije doveo do željenih rezultata kako bi znala na pravi način reagirati.

Jedino kada se problem pravilno definira može se pronaći učinkovito rješenje. Projekti također mogu imati i nepredviđene negativne rezultate koje je potrebno istražiti.

3. **razina praćenja** postavlja pitanje – „Da li se okolina promijenila tako da to utječe na izbor kritičnih tijela, projekata i tijela zaduženih za provođenje projekata u Programu ukupnog razvoja?

Dakle iz navedenog je vidljivo da su prva i druga razina praćenja usmjerene na pitanje **kako** se projekt provodi, dok treća faza praćenja postavlja i razmatra pitanje **treba li se** uopće nastaviti s primjenom projekta.

Ovakvo praćenje nalaže slijedeća pitanja:

- Nastavlja li ta intervencija rješavati kritička pitanja?
- Je li to pitanje još uvijek kritično za ostvarivanje vizije gospodarske budućnosti zajednice?
- Je li korist od programa i dalje opravdava eksploataciju resursa potrebnih za njegovo provođenje?
- Je li zbog provedbe projekta bilo ikakvih nepredviđenih, negativnih posljedica?
- Jesu li relevantne organizacije i subjekti uključeni u provođenje programa?

U slučaju da su se pojavile određene promjene u situaciji na terenu bilo u socijalnom ili ekonomskom pogledu, odnosno bilo koji događaji koji značajnije mijenjaju prethodnu situaciju, vjerojatno će biti potrebne veće promjene. Tim zadužen za praćenje će zatražiti da se PUR odnosno njegovi dijelovi na koje se odnose spomenute promjene osvježe izradom novih preporuka u rješavanju kritičkih pitanja. Ako se međutim okolina tako značajno promijenila da se kritička pitanja moraju redefinirati, možda je vrijeme da se ponovi cjelokupan postupak izrade Programa ukupnog razvoja.

Odgovornost za praćenje i ažuriranje Programa ukupnog razvoja može snositi **lokalna samouprava, dio ili čitava radna skupina Programa razvoja ili neko drugo tijelo kao što je Agencija za lokalni gospodarski razvoj**. U idealnom slučaju tim zadužen za praćenje uključivati će predstavnike lokalne samouprave, poslovne zajednice, nevladinog sektora, ostale koji su bitni za provođenje PUR-a i naravno čelnike tijela za lokalni gospodarski razvoj.

5.1. *Odgovornost za provedbu PUR-a*

Opća i viša odgovornost provedbe ovog programa pripada Općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi.

5.1.1. Postupci upravljanja

Institucionalne strukture za upravljanje i provedbu Programa ukupnog razvoja su Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi, a za upravljanje i provedbu **pojedinih projekata tj. mjera** unutar programa je **Jedinica za upravljanje projektima** i sve ostale institucije koje će imenovati Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi po pojedinim projektima.

5.1.2. Praćenje i ocjenjivanje

Ovaj program podložen je praćenju i nadopuni od strane Općinskog vijeća i Radne skupine koja je formirana u procesu stvaranja programa. Popis članova radne skupine nalazi se u prilogu ovog dokumenta i sastavljena je od predstavnika **lokalnih sudionika**. Radna skupina će se sastajati svakih **6 (šest) mjeseci** u svrhu evaluacije i monitoringa programa.

Prvi sastanak bit će održan **šest mjeseci od dana prihvatanja ovog programa** od strane Općinskog vijeća.

Na prvom sastanku će Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi predložiti radnoj skupini formiranje manjih timova po strukovnoj pripadnosti (zdravstvo, školstvo, gospodarstvo...) koji bi osmišljavali načine unapređenja pojedinih projekata i tako pridonijeli svojom stručnošću razvoju općine.

Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi će dinamikom ovdje predviđenom osigurati prostor i obavijestiti članove Radne skupine najmanje 15 dana unaprijed o održavanju sastanka. Predstavnici Općine će prezentirati radnoj skupini rezultate postignute u proteklom periodu, a timovi radne skupine iznijeti svoje prijedloge unapređenja strategije. Radna skupina će ocijeniti provedbu programa te uz nadzor stručne osobe sastaviti zapisnik. **Zapisnici** su javni dokument jednako kao i sam **Program**.

Zaključci, primjedbe i ocijene Radne skupine služit će za nadopunu i prilagodbu ovog programa, kao i za nadzor provođenja programa.

5.1.3. Organizacija i jamčenje tijeka informacija i razmjene informacija

Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi jamče razmjenu informacija o provedbi ovog plana i to prema Radnoj skupini putem dogovorenih sastanaka, a prema javnosti **putem medija, web stranica i pojedinačnih sastanaka.**

Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi će putem web stranice objaviti cjeloviti dokument Plana ukupnog razvoja, te će objavljivati zapisnike sa sastanaka radne skupine periodično po nastajanju. Također će zbog veće transparentnosti odlučivanja izvještaje sa sjednica Općinskog vijeća ažurno objavljivati na web stranicama. Općine će pokrenuti i nastaviti s praksom otvorenih vrata za građane kad će se oni moći najaviti i direktno načelnicima uputiti pitanja i primjedbe. Općine Tinjan i Sveti Petar u Šumi će kreirati i nove prikladne kanale komunikacije sa svojim građanima i poduzetnicima.

6. POPIS TABLICA; GRAFIKONA I SLIKA

Tablica 1. Popis gradova i općina u Istarskoj županiji	15
Tablica 2. Broj obrtnika prema pojedinim djelatnostima u općinama Tinjan i Sveti Petar u Šumi.....	20
Tablica 3. Trgovačka društva na području općina Tinjan i Sveti Petar u Šumi.....	21
Tablica 4. Broj kućanstava za poljoprivrednu proizvodnju s ukupno raspoloživim zemljištem	23
Tablica 5. Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	24
Tablica 6. Broj kućanstava prema prodaji poljoprivrednih proizvoda u 2002. godini	25
Tablica 7. Struktura oranica i vrtova u Istarskoj županiji i općini Tinjan (u ha)	26
Tablica 8. Broj i demografija ljudi u poljoprivrednom sektoru.....	27
Tablica 9. Stočna proizvodnja (uzgoj).....	28
Tablica 10. Broj poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu.....	29
Tablica 11. Skupine poljoprivrednih kućanstava prema ukupno raspoloživom zemljištu	30
Tablica 12. Broj kućanstava prema prodaji poljoprivrednih proizvoda u 2002. godini	31
Tablica 13. Struktura oranica i vrtova u Istarskoj županiji i općini Sveti Petar u Šumi (u ha)	32
Tablica 14. Broj i demografija ljudi u poljoprivrednom sektoru.....	33
Tablica 15. Stočna proizvodnja (uzgoj).....	34
Tablica 16. Dostupna sredstva za ruralni razvoj.....	36
Tablica 17. Podaci o smještajnim kapacitetima na području općine Tinjan	40
Tablica 18. Struktura gostiju na području općine Tinjan u tijeku 2007. godine.....	41
Tablica 19. Broj osiguranika prema osnovama osiguranja na području općine Tinjan.....	46
Tablica 20. Stanovništvo starije od 15 godina prema završenoj školi i obrazovnim područjima	47
Tablica 21. Prijavljene nezaposlene osobe prema razini obrazovanja za 2004., 2005. i 2006. godinu za općinu Tinjan.....	48

Tablica 22. Pregled nezaposlenih osoba prema dobnoj strukturi u općini Tinjan	49
Tablica 23. Izvori sredstava za život stanovništva u općini Tinjan	49
Tablica 24. Broj osiguranika prema osnovama osiguranja u općini Sveti Petar u Šumi	50
Tablica 25. Pregled nezaposlenih osoba prema stupnju obrazovanja u općini Sveti Petar u Šumi	51
Tablica 26. Pregled nezaposlenih osoba prema dobnoj strukturi u općini Sveti Petar u Šumi	52
Tablica 27. Izvori sredstava za život stanovništva u općini Sveti Petar u Šumi	53
Tablica 28. Stanovi prema načinu korištenja	54
Tablica 29. Struktura polaznika po razredima područne osnovne škole „Tinjan“ u Tinjanu	60
Tablica 30. Struktura izvannastavnih aktivnosti u područnoj Osnovnoj školi „Vladimir Nador“, Sveti Petar u Šumi	62
Tablica 31. Najznačajnije kulturne manifestacije u općini Tinjan	65
Tablica 32. Najznačajnije kulturne manifestacije u općini Sveti Petar u Šumi	65
Tablica 33. Popis kulturnih dobara općine Tinjan	66
Tablica 34. Popis kulturnih dobara općine Sveti Petar u Šumi	69
Tablica 35. Arheološka nalazišta općine Tinjan	70
Tablica 36. Arheološka nalazišta općine Sveti Petar u Šumi	71
Tablica 37. Sportski klubovi i udruge na području općine Tinjan	73
Tablica 38. Sportski klubovi i udruge na području općine Sveti Petar u Šumi	74
Tablica 39. Ostvareni Proračun Istarske županije u razdoblju od 2004-2006. godine te Plan za 2007. godinu	97
Tablica 40. Naselja općine Tinjan	102
Tablica 41. Mjesni odbori općine Tinjan	104
Tablica 42. Ostvareni rashodi i izdaci proračuna Općine Tinjan za 2004., 2005., 2006. te Plan za 2007. godinu	108
Tablica 43. Ostvareni rashodi i izdaci proračuna Općine Sveti Petar u Šumi za 2004., 2005., 2006. te Plan za 2007. godinu	110
Tablica 44. Ostvareni prihodi i primici Proračuna Općine Tinjan za razdoblje od 2004.- 2006. te Plan proračuna za 2007. godinu	113

Tablica 45. Ostvareni prihodi i primici Proračuna Općine Sveti Petar u Šumi za razdoblje od 2004.- 2006. te Plan proračuna za 2007. godinu.....	115
Tablica 46. Područja turističke namjene	125
Tablica 47. Područja poljoprivredne namjene- farme.....	125
Tablica 48. Područje za iskorištavanje mineralnih sirovina	126
Tablica 49. Groblja	126
Tablica 50. Kriteriji razgraničenja infrastrukturnih koridora općine Tinjan van naselja (širina u metrima)	129
Tablica 51. Uska grla na cestovnoj infrastrukturi općine Tinjan	132
Tablica 52. Popis zahtjeva za prometnicama na području općine Tinjan.....	132
Tablica 53. Uska grla na županijskim cestama koje prolaz kroz općinu	135
Tablica 54. Popis zahtjeva za prometnicama na području općine Sveti Petar u Šumi	135
 Graf 1. Kretanje broja nezaposlenih osoba prema spolnoj strukturi u općini Tinjan	48
Graf 2. Kretanje broja nezaposlenih prema spolnoj strukturi u općini Sveti Petar u Šumi	51
Graf 3. Per capita primljene tekuće pomoći Općine Tinjan iz županijskog proračuna u razdoblju od 2002.-2006., te Plan za 2007. godinu	99
Graf 4. Per capita primljene tekuće pomoći Općine Sveti Petar u Šumi iz županijskog proračuna u razdoblju od 2002.-2006., te Plan za 2007. godinu.....	99
Graf 5. Postotni prikaz primljenih pomoći Općine Tinjan iz županijskog proračuna u razdoblju od 2002.-2006. godine.....	100
Graf 6. Postotni prikaz primljenih pomoći Općine Sveti Petar u Šumi iz županijskog proračuna u razdoblju od 2002.-2006. godine	100
 Slika 1. Položaj Istarske županije u Hrvatskoj.....	13
Slika 2. Istarska županija	14
Slika 3. Položaj općine Tinjan u Istarskoj županiji.....	16
Slika 4. Položaj općine Sveti Petar u Šumi	17
Slika 5. Šumske površine na području općine Tinjan.....	37

Slika 6. Šumski krajolici na području općine Sveti Petar u Šumi	38
Slika 7. Vizura naselja Kringa	39
Slika 8. Kulturna dobra na području općine Sveti Petar u Šumi	42
Slika 9. Stari centar Grada Tinjana	63
Slika 10. Sveti Petar u Šumi.....	64
Slika 11. Centar Tinjana	67
Slika 12. Unutrašnjost Crkve Sv. Šimuna i Jude Tadeja	67
Slika 13. Suhozidi na području općine Tinjan	68
Slika 14. Sklop pavlinskog samostana i Crkve sv. Petra i Pavla u Svetom Petru u Šumi	69
Slika 15. Unutrašnjost Crkve sv. Petra i Pavla.....	70